**NOTULEN VAN DE OPENBARE VERGADERING VAN DE RAAD DER GEMEENTE ZOETERMEER, GEHOUDEN OP MAANDAG 11 APRIL 2023**

voorzitter: de heer Bezuijen, burgemeester
Secretaris: de heer Blokland, griffier

Aanwezig zijn:
36 leden, te weten: de heren Aiobi en Aptroot, mevrouw Bink-Winterkamp, de heren Boerboom en Van den Boomgaard, de dames Bout-Wijngaards, Brouwer-Weemhoff, de heer Buisman, mevrouw Van Damme, de heren Duiven en Ekkelenkamp, mevrouw Frinking, de heren Van Gils (tot 22.26 uur) en Haak, de dames Haak en Kraneveldt-van der Veen, de heren Louw en Markes, mevrouw Meijer, de heer Meijroos, mevrouw Meurs-Troch, de heren Mohammadian, Nawijn, Van der Perk en Van Rumpt, mevrouw Siegelaer, de heren Smitskam, Van Steenis, Velner, Van der Vlies en Wareman en Weekenstroo, de dames Van Werkhoven, Wortel-Driessen, Van Yperen, de heer Zamani

Tevens aanwezig zijn:
6 wethouders, te weten: de heer Blansjaar (vanaf 20.00 uur), de heer Iedema, mevrouw Ter Laak (vanaf 20.42 uur), mevrouw Van der Meer, de heer Velzen, de heer Weerwag

Afwezig zijn: mevrouw Bakkers, mevrouw Van Leeuwen, de heer Mooiman

---

## AGENDA

---

1. **Opening en vaststelling agenda**
   a. **Benoeming en installatie wethouder de heer W.J. Blansjaar**
2. **Spreekrecht**
3. **Mondelinge vragen**
4. **Mededelingen**
5. **Afdoening ingekomen stukken**
6. **Hamerstukken**
   a. **Raadsvoorstel Herbenoeming lid Raad van Toezicht Stichting OPOZ 2023**
   b. **Raadsvoorstel Wijzigen hoofdstuk 5 legesverordening Omgevingswet**
   c. **Raadsvoorstel Afdoening moties actualisatie februari 2023**
   d. **Raadsvoorstel Rekenkameronderzoek Ondermijning**
   e. **NAAR DEBAT Raadsvoorstel Kwijtscheldingsverordening belasting 2023**
   f. **Raadsvoorstel Korting indexatie huurders gemeentelijk vastgoed**
   g. **Raadsvoorstel Zienswijze strategische agenda MRDH**
   h. **Raadsvoorstel Traineeprogramma Zoetermeer**
   i. **Raadsvoorstel Aanwijzing lid Klankbordgroep Communicatie**
   j. **Besluitenlijst en notulen van 20 maart 2023**
7. **Debat (inclusief stemmingen)**
   a. **Raadsvoorstel Vaststelling kadernota 'Voor een veilig Zoetermeer. Kadernota veiligheidsbeleid 2023-2026'**
   b. **Raadsvoorstel Onderzoeksopdracht evaluatie onveilige situatie Nelson Mandelabrug**
   c. **Rapportage Sociaal Domein-maart 2023**
   d. **Raadsvoorstel Kwijtscheldingsverordening belasting 2023**
8. **Sluiting**

---

## VERSLAG

---

### 1. Opening en vaststelling agenda

De **voorzitter**: Goedenavond, dames en heren. Van harte welkom bij deze raadsvergadering van 11 april 2023 op een dinsdagavond en dat is niet heel gebruikelijk, maar dat had natuurlijk alles met de paasdagen te maken.

Wij hebben bericht van verhindering ontvangen van mevrouw Van Leeuwen van LHN, mevrouw Bakkers van D66 en die Mooiman van de PVV en wethouder Ter Laak zal later komen en later aanschuiven. Dan gaan we daar de vaststelling van de agenda. Aan de orde is de agenda, zoals die op 16 maart 2023 is gepubliceerd in iBabs. U heeft als het goed is ook kennis van de wijzigingen afgelopen donderdag die daarin zijn aangebracht. Na de vaststelling van de agenda hebben de heer Louw en andere partijen een agenderingsverzoek met als onderwerp Huisvesting IKC De Piramide ingediend en omdat het een agenderingsverzoek voor deze raadsvergadering is, vindt u het ook bij dit agendapunt in iBabs. Voor het advies aan de raad, geef ik het woord aan de voorzitter van het presidium, mevrouw Wortel.

Mevrouw **Wortel** (Lijst Hilbrand Nawijn): Dank u wel, voorzitter. Gelet op de spoedeisendheid, adviseert het presidium positief over agendering van het agenderingsverzoek tijdens de raadsvergadering vanavond. Rekening houdend met de agenda en het Reglement van Orde adviseert het presidium wel de bespreking van de rapportage Sociaal Domein door te schuiven naar een latere vergadering. Tot zover, dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel, mevrouw Wortel. Dit is het advies van het presidium. Kan iedereen zich vinden in het advies, zoals dat door de voorzitter van het presidium is gegeven? Mijnheer Van den Boomgaard.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Dank u voorzitter. Ja, gezien de agenda, een best volle agenda met veel debatten is het misschien een goed punt van orde om dan wellicht van de zittende plek de spreektekst te doen om zo een beetje tijd winnen. Ik hoop dat de raad zich daar ook in kan vinden.

De **voorzitter**: Ja, dat zou kunnen. Ik laat dat overigens altijd wel aan de raadsleden zelf over want sommige hebben ook behoefte aan een aantal stappen voor hun stappenteller. Maar ik laat het natuurlijk altijd aan de raadsleden zelf over. Maar het is wel een suggestie die meegenomen kan worden om het debat te laten versnellen. Mijnheer Ekkelenkamp.

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Dank u wel mijnheer de voorzitter. Ik weet niet hoe het zit bij de collega's, maar ik zou gewoon de rapportage Sociaal Domein willen laten staan.

De **voorzitter**: Zijn er nog anderen? Ik zag een aantal handen. Mijnheer Aptroot.

De heer **Aptroot** (VVD): Voorzitter dank u wel. Het is misschien niet helemaal hierop, maar ik mis dan ook nog het debat over de huren, want daar heb ik ook amendementen voor langs zien komen.

De **voorzitter**: Ja, maar als u nu de agenda aan de voorzitter laat, gaan we het nu even over het voorstel hebben om rapportage Sociaal Domein wel of niet te laten vallen en dan komen straks alle andere dingen. De heer Mohammadian, gaat uw gang.

De heer **Mohammadian** (Zoetermeer Vooruit): Voorzitter, ik stem in met het voorstel van D66.

De **voorzitter**: Oké. Mijnheer Boerboom.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Voorzitter, gezien de volle agenda zouden wij juist het voorstel van het presidium willen volgen en volgens mij zit er geen spoed achter dit agendapunt.

De **voorzitter**: De heer Louw.

De heer **Louw** (PvdA): Idem. We sluiten graag aan bij het voorstel van het presidium en doen het Sociaal Domein later.

De **voorzitter**: Mijnheer Velner.

De heer **Velner** (SP): Mijn voorkeur gaat ook uit naar latere bespreking van de rapportage Sociaal Domein.

De **voorzitter**: Dank u wel. Mevrouw Meijer.

Mevrouw **Meijer** (VVD): Ja, voor ons geldt hetzelfde, we volgen het presidium.

De **voorzitter**: De heer Haak.

De heer **Haak** (PDvZ): Voor ons ook hetzelfde.

De **voorzitter**: Dan constateer ik in ieder geval dat er volgens mij – dat doe ik dan maar even zo zonder dat ik de handen op laat steken, maar dat kan ook wel – echt een meerderheid is voor het voorstel van het presidium. Dat betekent dat we de rapportage Sociaal Domein naar een later moment gaan doorschuiven. Inderdaad omdat we zoals gezegd al voldoende agendapunten hebben die ook debat vergen. Dat betekent dat we dat gaan doen. Is er iemand die daar nog stemming over wenst? Daar hebben we het over gehad.
Dan hebben we voor de rest van de agenda nog een amendement aangekondigd door de heer Meijroos van LHN, bij het agendapunt 6.f Raadsvoorstel Korting indexatie huurders gemeentelijk vastgoed en dat geldt ook voor mijnheer Aptroot, daar refereerde hij net al aan. Dit agendapunt gaat daarom ook van de hamerstukken naar het debat en wordt agendapunt 7.e. Dat wat betreft de agenda. Kan iedereen zich dan vinden in de agenda? De heer Meijroos.

De heer **Meijroos** (Lijst Hilbrand Nawijn): Dank u wel voorzitter, graag zou ik ook straks een momentje hebben om eventjes het amendement toe te lichten. Kan dat? Als het aan de beurt is?

De **voorzitter**: Nee, u krijgt gewoon... Het wordt nog gewoon in behandeling genomen dus u krijgt zelfs twee termijnen, als u dat zou willen dus wat dat betreft kunt u dat zeker doen. Niet dat het overigens verplicht is om een tweede termijn te doen, dat wil ik hier ook nog wel een keer opmerken.
Iemand die stemming wenst over vaststelling van de agenda op dit moment? Iedereen akkoord met de agenda? Dan gaan we dat zo doen.
Dan de spreektijden. Ik wil u voorstellen bij agendapunt 7 Debat de volgende spreektijden vast te stellen: dat is 7.a Raadsvoorstel Vaststelling kadernota 'Voor een veilig Zoetermeer. Kadernota veiligheidsbeleid 2023-2026' een minuut per fractie, bij het Raadsvoorstel Onderzoeksopdracht evaluatie onveilige situatie Nelson Mandelabrug ook een minuut per fractie. Dan gaan we over naar 7.d want 7.c rapportage Sociaal Domein vervalt, Raadsvoorstel Kwijtscheldingsverordening belasting 2023 een minuut per fractie. En voor 6.f dat 7.e wordt, Raadsvoorstel Korting indexatie huurders gemeentelijk vastgoed een minuut per fractie en voor het agenderingsverzoek agendapunt 8 Huisvesting IKC De Piramide een minuut per fractie en twee minuten voor de indieners. Dat is het voorstel. Kan iedereen zich daarin vinden of is er iemand die stemming daarover wenst? Niet het geval, dan doen we dat zo.

### a. Benoeming en installatie wethouder de heer W.J. Blansjaar

De **voorzitter**: Dan gaan we over naar de benoeming en installatie van de heer Blansjaar. U weet dat door het ziekteverlof van mevrouw Mertens er een opengevallen plaats als wethouder in het college van B&W is. De fractie PDvZ heeft de heer Blansjaar voorgedragen voor benoeming. In het kader van de benoeming van de nieuwe wethouder wordt aan u gevraagd u uit te spreken over de geloofsbrieven en ik deel aan de gemeenteraad mee dat het document met de officiële voordracht van de fractie PDvZ en de geloofsbrieven van mijnheer Blansjaar inmiddels in handen zijn gesteld van de Commissie voor het Onderzoek van de Geloofsbrieven. Het is mij gebleken dat de commissie haar taak reeds heeft verricht, en ik geef daarom het woord aan mevrouw Wortel die achter mij al naar de katheder was gelopen, de voorzitter van de Commissie voor het Onderzoek van de Geloofsbrieven, voor het uitbrengen van rapport. Gaat uw gang.

Mevrouw **Wortel** (Lijst Hilbrand Nawijn): Dank u wel voorzitter. De commissie heeft de geloofsbrieven van de voorgedragen wethouder van de gemeente Zoetermeer de heer Blansjaar onderzocht. De commissie heeft het genoegen te rapporteren dat de geloofsbrieven en de daarbij conform de Gemeentewet overlegde bescheiden in orde zijn bevonden. Het rapport van de commissie is voor de leden ter inzage neergelegd bij de griffie. De commissie ziet geen beletselen voor de benoeming van de heer Blansjaar tot wethouder van de gemeente Zoetermeer. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel mevrouw Wortel en ook dank voor het werk van de commissie en het uitbrengen van het rapport. Dan heeft u nog de mogelijkheid om voordat we tot stemming overgaan een vraag te stellen aan de heer Blansjaar. Is er iemand die daar behoefte aan heeft? Dat is niet het geval, dan gaan we over naar de stemming. U weet dat ook voor de benoeming van de wethouders schriftelijke stemming is vereist. U krijgt allemaal een stembriefje uitgereikt. Dat gaan de bodes denk ik zo doen.

We laten de stembriefjes in aanwezigheid van de griffier tellen door het stembureau in een schorsing, dus daarvoor zullen we straks een schorsing inlassen. Ik wil voorstellen als leden van het stembureau te benoemen mijnheer Van Steenis en de heer Mohammadian en ik wil ook mevrouw Van Yperen vragen vanavond. Ja, toch maar wel, dan heeft u ook nog een mooie taak vanavond. Mijnheer Van Steenis treedt op als voorzitter, als hij dat goed vindt. Is er iemand die daar stemming over wenst? Iedereen akkoord? Dan gaan we over tot stemming met de stembriefjes. Ik zal de bodes nu vragen om de stembriefjes uit te delen. Wilt u wel alstublieft blijven zitten, dat is ook voor de bodes handig want anders wordt het echt verwarrend. Als u het heeft ingevuld, ook blijven zitten tot alles is opgehaald. Dan gaan we schorsen.
Dames en heren, de stembriefjes zijn ontvangen in de koker. Het stembureau gaat aan het werk, ik schors de vergadering.

Schorsing

De **voorzitter**: Ik heropen de vergadering en geef het woord aan de voorzitter van het stembureau. Gaat uw gang.

De heer **Van Steenis** (GroenLinks): Dank u voorzitter. Er zijn 36 stemmen uitgebracht, waarvan 0 ongeldig. En de uitslag van de stemming is 2 blanco, 10 tegen en 24 voor. Dank u.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Van Steenis en ook dank aan het bureau stemopneming voor het werk. Dan concludeer ik dat benoemd is als wethouder van de gemeente Zoetermeer de heer Blansjaar. Dan kunnen we overgaan tot de installatie van de benoemde wethouder. Daarvoor ga ik achter de katheder staan en ik verzoek u allen die daartoe in staat zijn te gaan staan.
Voordat we tot de installatie overgaan, moet ik allereerst aan u vragen of u de benoeming ook aanvaardt. Daarom nu aan u de vraag of u de benoeming tot wethouder van Zoetermeer aanvaardt?

De heer **Blansjaar** (PDvZ): Ja, voorzitter.

De **voorzitter**: Dat is heel goed, dan gaan we nu over tot de officiële installatie. Ik zal zo dadelijk de tekst van de eed voorlezen op uw verzoek, waarna ik u vraag te antwoorden met 'zo waarlijk helpe mij God Almachtig' met beide vingers omhoog.
Dan ga ik nu de tekst voorlezen en dan kunt u daarop antwoorden.

"Ik zweer dat ik, om tot wethouder benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd.
Ik zweer dat ik, om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen.
Ik zweer dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als wethouder naar eer en geweten zal vervullen."

De heer **Blansjaar** (PDvZ): "Zo waarlijk helpe mij God Almachtig!"

De **voorzitter**: Dan mag ik u van harte feliciteren met de benoeming tot wethouder en krijgt u het bloemetje. (Onder applaus ontvangt de heer Blansjaar felicitaties en een boeket van de voorzitter.)
Dames en heren, de vergadering is niet geschorst. We gaan gewoon door. U kunt straks in de volgende schorsing zeker ook de heer Blansjaar feliciteren. Daar kan hij op zijn plek plaatsnemen.

## 2. Spreekrecht

De **voorzitter**: We gaan nu over naar agendapunt 2, het spreekrecht. We hebben een viertal insprekers. Zoals gebruikelijk hebben die maximaal vijf minuten. Ik begin met de heer Schoon, voorzitter college van bestuur van OPOZ over de vergunning van drie lokalen van IKC De Piramide. Aan u het woord, gaat uw gang.

De heer **Schoon**: Voorzitter, dank u wel. Vorige week heb ik u al even mee kunnen nemen in de kwestie van de huisvesting van De Piramide en ik wilde dat graag nog even in detail doen. Ik heb ook iets uitgeprint dat ik vraag straks te verspreiden, zodat u dat allemaal heeft, met ook wat feiten en cijfers op een rijtje.
IKC De Piramide heeft sinds augustus 2018 drie noodlokalen in gebruik ten behoeve van de kinderen

van deze school en om te voldoen aan de nog steeds groeiende vraag naar onderwijsplaatsen in dit deel van de wijk. De verleende omgevingsvergunning voor deze noodlokalen loopt tot en met 1 augustus a.s. en OPOZ draagt de kosten voor deze noodlokalen. De vergunning wordt niet verlengd want de gemeente is niet bereid die vergunning nog een keer te verlengen omdat er eerder een toezegging door de voormalige wethouder is gedaan op basis van klachten van een aantal buurtbewoners over verkeersoverlast. Voor het communicatieproces vanuit de gemeente verwijs ik naar mijn bijlage, dat ga ik nu niet voorlezen.
De situatie van wachtlijsten in Zoetermeer is schrijnend. Op een aantal scholen wordt vanwege het tekort aan onderwijsplaatsen gewerkt met wachtlijsten. Dat is ook bij IKC De Piramide het geval. En ook de scholen in de nabije omgeving zitten vol. De vraag van ouders overtreft de eerdere gemeentelijke prognoses en pas op termijn zal die vraag naar onderwijsplaatsen in balans komen met het aanbod, onder andere na nieuwbouw van het Zwanenbos en uitbreiding van De Entree, een school van onze collega's van Unicoz, van negen naar zeventien lokalen. En ook zal er een groeiende vraag zijn van nieuwe bewoners vanuit het Entreegebied zo lang er in het Entreegebied nog geen nieuwe scholen zijn. De beleefde klachten over verkeersoverlast van een beperkt aantal bewoners op de Fivelingo zal niet afnemen omdat in het hoofdgebouw van IKC De Piramide 340 kinderen onderwijs blijven volgen en gebruikmaken van kinderopvang. Rond de openings- en sluitingstijden van alle basisscholen in Zoetermeer is er in het gebied rond de school sprake van verkeersdrukte. Dat slechts tweemaal een kwartier per dag en veertig weken per jaar.
Om de groeiende problematiek van de onderwijshuisvesting in Zoetermeer het hoofd te bieden hebben Unicoz en OPOZ de handen ineengeslagen in 2022 en een Masterplan Huisvesting Primair Onderwijs 2022-2040 opgesteld en dat vastgelegd in een bestuurlijke overeenkomst. De situatie van de onderwijshuisvesting in 2018 was van een hele andere orde dan die van dit moment. Zoetermeer heeft een bouwopgave geformuleerd die uitgaat van een enorme groei op termijn, die diverse wijken in transitie brengt. Dat geldt ook voor Meerzicht. Het masterplan van Unicoz en OPOZ is gericht op die transitie en brengt onder meer een oplossing voor de wachtlijsten, de tijdelijke huisvesting en beoogt de kwaliteit van het onderwijs en voorzieningen te verhogen. In dit plan is voorzien voor Meerzicht dat IKC De Piramide op termijn krimpt naar een school van veertien groepen. Het zijn er nu zeventien. Dus die drie lokalen gaan inderdaad op termijn weg. Voorwaarde voor die krimp is wel de uitbreiding van een van de scholen van Unicoz, namelijk De Entree van negen naar zeventien lokalen in het volgende IHP. De bouw van de nieuwe school in het Entreegebied om de groei daar op te vangen en daardoor blijft de huidige tijdelijke huisvesting van De Piramide nog een aantal jaren vereist om te voldoen aan de onderwijsvraag die er is. Het aantal leerlingen van De Piramide is nu 390, op termijn wordt dat 340, maar dat wordt pas over een jaar of zeven, acht bereikt.
Ik kom tot conclusie. Het niet verlengen van deze vergunning lost de klachten niet op. De beleefde verkeersoverlast zal niet verdwijnen. De capaciteit blijft vooralsnog noodzakelijk om onderwijshuisvesting te bieden aan kinderen in dit deel van de wijk. Ten behoeve van de kwaliteit van het onderwijs voor alle kinderen op IKC De Piramide is de mogelijke verhuizing naar Kerkenbos van drie groepen een onverantwoorde en een tijdelijke ingreep want ook Kerkenbos staat voor dit IHP op termijn van drie tot vijf jaar op de nominatie voor sloop. En de tijdelijke huisvesting blijft nog vereist om verdere wachtlijsten te voorkomen.
Dat is wat wij vanuit OPOZ bijdragen. Mijn collega van De Piramide zal in de volgende spreektijd nog een aantal argumenten vanuit schoolniveau meegeven, ik wilde dat vanuit het masterplan doen. Dit zal verspreid worden, zodat u allemaal de feiten en de cijfers op een rij heeft.
Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Schoon, voor uw inspreken. Dan gaan we inderdaad over naar de tweede inspreker, de directeur van IKC De Piramide, mevrouw Hulst. Ook over de vergunning van de drie lokalen van IKC De Piramide.

Mevrouw **Hulst**: Dank u wel. Ik heb vorige week ook al ingesproken en zie een aantal bekende gezichten en ben blij dat ik dat dit keer nog een keer kan doen.
Vorige week heb ik de wethouder meerdere keren horen zeggen dat er klachten zijn van omwonenden. Er is vijf jaar geleden op basis van deze klachten een toezegging gedaan aan de omwonenden dat de noodlokalen aan de Fivelingo waar onze school De Piramide staat, slechts voor vijf jaar zouden zijn. Naar mijn weten is er echter nooit onderzoek geweest naar de omvang van deze klachten; om hoeveel buurtbewoners gaat het eigenlijk en weegt dat op tegen de zestig leerlingen en die zestig ouders van deze leerlingen die straks geen onderwijs meer kunnen volgen op een school in hun buurt? Wordt er ook naar die zestig kinderen, naar die zestig ouders en naar mijn personeel geluisterd? Ik ben dan ook heel erg blij dat het straks op de agenda komt. Dank daarvoor alvast.

De gemeente is verantwoordelijk voor de verkeerssituatie. Echter, wij zijn als De Piramide altijd bereid geweest om samen met de gemeente, met de buurtbewoners en de verkeersleerkracht mee te denken over oplossingen. Vorige week heb ik al aangegeven dat we afgelopen jaren regelmatig met de net genoemde mensen om de tafel hebben gezeten wat heeft geresulteerd in een stopverbod en een eenrichtingsbord in de straat, maar dat we ook samen met de leerlingenraad van onze school meerdere ludieke acties hebben georganiseerd en nog steeds heel veel aandacht besteden aan de verkeersveiligheid in de nieuwsbrieven, maar ook recent weer met de flyer gemaakt door de leerlingenraad met de do's en don'ts voor ouders.
Vorige week gaf de wethouder ook aan dat het plaatsen van bovenstaande verkeersborden de verdienste van de gemeente zijn. Nou, dat klopt uiteraard, want wij als school kunnen geen verkeersborden plaatsen. Maar de ideeën en het verzoek om dit te doen, zijn wel degelijk bij ons vandaan gekomen en wij zijn zeer bereid en nog steeds bereid om in samenwerking met alle betrokkenen ons blijvend in te zetten voor de verkeersveiligheid van de Fivelingo waar onze school staat.
Echter, wij hebben ook al meerdere keren aangegeven dat onze wens is om meer handhaving in te zetten en dat de handhaving niet alleen maar in gesprek gaat op een vriendelijke manier, maar dat er ook gewoon bekeuringen worden uitgedeeld en dat niet een keer in de maand, maar dat de handhavers even, voor een korte tijd, langer bij ons komen om wat strenger te handhaven. En dat dat, naar ons weten, meer het gewenste effect zal krijgen. Helaas krijgen wij dan te horen van de gemeente dat het niet mogelijk is.
Al eerder hebben we aangegeven dat het afbreken van de noodlokalen, waardoor er zestig kinderen minder naar De Piramide kunnen, niet de oplossing is voor de verkeersdrukte in de straat. Het gaat immers om gedrag van een kleine groep ouders en dat zijn niet zozeer de ouders van de kinderen in de noodopvang. Sterker nog, ik denk dat de problematiek wordt verschoven, want als deze kinderen niet meer bij ons aan de Fivelingo naar school kunnen gaan, moeten ze uitwijken naar elders in de wijk of zelfs elders in Zoetermeer. Ik denk dat we dan juist meer bewegingen krijgen met de auto.
Dan wil ik ook nog even pleiten voor de onderwijskwaliteit van de leerlingen en aangeven waarom wij vinden dat Kerkenbos geen alternatief is. Een deel van de effectieve leertijd gaat verloren. Leerlingen die op een locatie elders onderwijs krijgen, zullen regelmatig naar de Fivelingo moeten komen voor activiteiten als gym, andere feesten en partijen of andere belangrijke zaken die op het hoofdgebouw plaats zullen vinden. Ambulant personeel, denk aan RT, onderwijsassistenten, directie, moet zich splitsen over twee locaties waarbij ook effectieve onderwijstijd en begeleidingstijd verloren gaat. Onze populatie kent ook een aantal leerlingen voor wie het nodig is dat ze af en toe even een time-out hebben en eventjes of bij mij, of bij de intern begeleider komen afkoelen. Dat gaat niet als ze op twee locaties zijn. Er bestaat ook een bezettingsprobleem om de sociale veiligheid te garanderen tijdens bijvoorbeeld de pauzes. Leerkrachten die naar een andere locatie moeten, zullen zich afgezonderd voelen van de school, van het team en mijn grote zorg is met het lerarentekort van tegenwoordig dat ze dan denken 'nou ja, dan ga ik liever op een andere school werken'. Dan komt de onderwijskwaliteit van De Piramide in de knel. Voor ouders is Kerkenbos ook geen optie omdat zij bewust hebben gekozen voor De Piramide. Een mooi nieuw gebouw met goede faciliteiten in een ander deel van Meerzicht dan de Bossenbuurt waar Kerkenbos staat. Logistieke problemen, want ze hebben kinderen op de Fivelingo en moeten straks een ander kind ergens anders in de wijk brengen.
Ik hoop dat u ook... Stel dat u een kind heeft dat bijna vier jaar is en u kunt niet uw kind naar de school brengen waar uw oudste kind al zit. Wat zou dat met u doen?

De **voorzitter**: Dank u wel mevrouw Hulst voor uw inspreken. Dan gaan we over naar de derde inspreker, de heer Westhoek, ouder en MR-lid IKC De Piramide, ook over de noodhuisvesting van IKC De Piramide. Ook voor u vijf minuten, gaat uw gang.

De heer **Westhoek**: Dank u wel voorzitter, college en met name raadsleden. Ik sta hier als ouder en met name als MR-lid van IKC De Piramide en middels het spreekrecht wil ik u graag een overweging meegeven om toch te kijken naar het verlengen van de noodvoorziening die wij hebben om, zoals de voorgaande sprekers al hebben aangegeven, in ieder geval zestig leerlingen wel te kunnen huisvesten. We hebben die ruimte gewoon echt nodig. Vanaf dag 1 dat die ruimte is aangebouwd, is die volledig in gebruik. Het kan toch niet zo zijn dat we omwille van een verkeerssituatie ervoor kiezen om deze zestig leerlingen ergens anders heen te sturen? Het gaat uiteindelijk om de leerlingen, wat mij betreft.
Het college geeft als argument dat de verkeersveiligheid rond school niet op orde is en dat door de vergunning niet te verlengen ervoor kan worden gezorgd dat dat minder wordt. Nou, ik denk niet dat dat de oplossing is. Ja, de situatie is niet veilig. Althans, het was niet veilig. Het is het nog steeds niet, maar het is wel beter geworden. De school is daar regelmatig over in gesprek met de omwonenden, met de wijkregisseur. Er zijn heel goede oplossingen gekomen, maar je zal te allen tijde toch overlast houden.

Dat zien we bij alle scholen. Het valt me dan op dat op het moment dat er een keer BOA's zijn, het eigenlijk hartstikke goed gaat. Ofwel, er is blijkbaar wel een oplossing, maar er is gewoonweg een aantal ouders dat zich daar niet aan wil houden. Als je die dan aanspreekt, worden ze vaak ook nog agressief. Dus de beste oplossing die je hebt, mensen daarop aanspreken, helpt niet. Dus helaas geldt voor deze groep, denk ik, dat je toch wat strenger moet optreden, hetzij met BOA's, hetzij met de politie. Want gewoon een gesprek aangaan met die mensen werkt blijkbaar niet.
Maar voorzitter, op het moment dat we zo'n vergunning bekijken, dan moet volgens mij onderwijs centraal staan. Het gaat hier over onderwijs. Er zijn zestig leerlingen die een dak boven hun hoofd moeten hebben om vervolgens het onderwijs te kunnen volgen. Volgens mij moet dat het uitgangspunt zijn op het moment dat je gaat kijken naar een vergunning en niet de verkeersveiligheid eromheen. Het is goed dat daarnaar gekeken wordt, maar je zet natuurlijk in eerste instantie de kinderen centraal.
Er is ook gesproken over een eventuele oplossing voor die zestig kinderen. Gelukkig is daar wel naar gekeken, maar om die dan naar een andere locatie zo'n 1,5 kilometer verderop in het Kerkenbos te plaatsen, is gewoonweg geen alternatief. Je trekt feitelijk gewoon een school uit elkaar en je hebt twee verschillende locaties. Waarom is dat gewoon niet goed? Ik denk ten eerste vanwege de binding met school. Op het moment dat jij niet meer in het mooie IKC-gebouw zit, maar 1,5 kilometer verder heb je toch wat minder met die school. Volgens mij moet je juist op een basisschool ervoor zorgen dat het een geheel is. Niet alle leerlingen kunnen gebruikmaken van de mooie voorzieningen die we wel op IKC De Piramide hebben. In een noodgebouw is het toch anders. Wil je van die voorzieningen gebruikmaken, zou je toch weer naar IKC De Piramide moeten komen. Daar zit weer tijd op, dus dat schiet ook niet op. Personeel moet heen en weer gaan reizen, misschien niet zozeer de docent, maar in ieder geval wel de begeleiding die er omheen zit. Leerlingen hebben ook die begeleiding nodig en vooral dat personeel moet reizen tussen de locaties. Heb je meerdere kinderen op school, dan kan het zomaar zijn dat je op hetzelfde tijdstip je kinderen op twee verschillende locaties moet brengen. Volgens mij is dat ook geen wenselijke situatie en tot slot wordt er binnen school heel veel met bovenbouw- en onderbouwleerlingen gedaan die elkaar ondersteunen en ook die mogelijkheid trek je denk ik hierdoor uit elkaar, want dan zal er waarschijnlijk toch gekozen worden om een bepaalde groep, of onderbouw of bovenbouw, in de noodlocatie te zetten. En dan heb je toch veel minder die interactie, dus dat is volgens mij niet wenselijk.
Tot slot voorzitter, het gebied, het Entreegebied, zal toch een grote transformatie krijgen. We willen nog meer bouwen, er komen nog meer mensen daar te wonen die hoogst waarschijnlijk ook kinderen meenemen die toch ook ergens een plek zullen moeten vinden. Dat zal ongetwijfeld ook op De Piramide zijn. De komende tijd hebben we echt die locatie gewoon nog nodig. Als ik nog een beetje verder in de toekomst kijk, denk ik 'misschien zou je zelfs de noodvoorziening weg moeten halen en gewoon een stukje erbij moeten bouwen in de mooie huisstijl'. Want volgens mij is die vraag er echt wel, nu en in de toekomst. Maar goed, dat is misschien wat te veel gevraagd, maar ik wil u toch echt met klem vragen: kijk nog eens een keer naar die vergunning en geef het college gewoon de opdracht om die vergunning te verlengen. En daarnaast is verkeersveiligheid belangrijk. Ik vind het heel goed dat het college ook aangeeft dat daarnaar gekeken moet worden. Dus raad, geef ook gewoon de mogelijkheden en de middelen aan het college om daar wat aan de verkeersveiligheid te doen. Dank u wel voorzitter.

De **voorzitter**: Mijnheer Westhoek, helemaal perfect binnen de tijd. We gaan over naar de vierde inspreker. Dat is de heer Vergers over restafval. Gaat uw gang, u heeft vijf minuten.

De heer **Vergers**: Dank u wel. Geachte leden van de gemeenteraad, geacht college. Vanavond spreek ik op persoonlijke titel, dat zeg ik er altijd maar even bij.
Voorzitter, het college en de gemeenteraad zijn nu ongeveer een jaar in functie en gezien de agenda lijkt het erop dat de raad aan het kijken is hoe het ervoor staat met een aantal dossiers. Ik wil graag aansluiten bij het kijken naar de stand van zaken en me concentreren op het restafvaldossier.
Al meer dan twintig jaar weten we allemaal dat colleges en de gemeenteraden hoofdpijn krijgen van dat restafval. We weten ook allemaal dat 220 kilo restafval extreem hoog is en eigenlijk ontoelaatbaar. Zoetermeer is kampioen. Ja, kampioen troep maken. En we weten ook allemaal dat dat niet goed is; dat dat slecht is voor de terugwinning van grondstoffen, dat het slecht is voor het milieu wegens de extra uitstoot van die verbrandingsovens die dat allemaal moeten verwerken en dat het ook slecht is voor de portemonnee van de Zoetermeerder die dat via de maatregel afvalstoffenheffing moet betalen.
Kortom, het terugbrengen van de hoeveelheid restafval was een probleem en is een probleem en is ook een urgent probleem. De vraag is dan ook, doet het college wel genoeg om dat restafvalprobleem op te lossen?
Voorzitter, het college zal uiteraard geneigd zijn die vraag met ja te beantwoorden. En daar zijn ook wel argumenten voor. Want het college heeft een bureau opdracht gegeven om een inwonersenquête uit te zetten. Die enquête heeft plaatsgevonden in september/oktober vorig jaar en in november is hierover

een dik rapport verschenen. En in januari is de raad geïnformeerd over het instellen van een inwonersberaad. En deze groep inwoners gaat een voorstel ontwikkelen dat hopelijk op draagvlak kan rekenen, want dat was juist het punt bij het referendum.
Voorzitter, dat is allemaal waar, maar laten we ook eens vooruitkijken naar wat we mogen verwachten. Ik denk dat in 2023 dat voorstel voor het inwonersberaad wordt geaccordeerd. Het moet natuurlijk uitgerekend worden hoe dat plaats moet vinden en er moet geloot worden, er moet een agenda zijn en er moet informatie zijn, dus dat vraagt nog enige voorbereiding. Dus ik denk dat 2023 wel heen gaat met de voorbereiding. Dan krijgen we in 2024 dat inwonersberaad. Die gaan vergaderen, nadenken, wat is er goed, wat is minder goed, hoe hebben andere steden het gedaan, enzovoort. En dan begin 2025 zullen ze daar wel mee klaar zijn en met een lijstje met aanbevelingen komen. Dan is het college weer aan zet. Althans, de ambtelijke dienst is aan zet en die gaat met die aanbeveling een plan maken. Dat zal denk ik zo ongeveer tot de zomer duren. Tot het zomerreces ongeveer. Misschien net daarvoor zal het college daar nog een klap op geven. En dan komt de raad terug na de zomer in 2025, dan ligt het klaar. Dan moet erover gesproken worden en moet het behandeld worden. Dus ik denk dat we dan in het najaar van 2025 zijn voordat een nieuw afvalbeleid voor besluitvorming voorligt aan de gemeenteraad. En dan voorzitter, is het nog maar drie maandjes te gaan voor de nieuwe verkiezingen.
Kortom, ik denk niet dat ik een pessimist ben als ik voorspel dat het zo zal gaan. Het gevolg daarvan is dat we er deze collegeperiode dus nog niet in slagen om de hoeveelheid afval te reduceren. Voorzitter, is dat nu niet jammer? Ik denk het wel. Ik denk dat het een interessante uitdaging is om te kijken of we niet alvast met een aantal quickwins voordeel kunnen halen. We kunnen dan bijvoorbeeld denken aan pilots. Ik heb drie suggesties daarvoor: een pilot voor het ophalen van PBD, van plastic, drankkartons en blik in de laagbouw. Laten we dat tweewekelijks doen en laten we dat op vrijwillige basis doen en laten we daar een pilot voor nemen, bijvoorbeeld in Meerzicht. Dan zou ik een tweede pilot willen entameren, dat is het ophalen van BEST, dat staat voor boeken, elektrische apparaten, speelgoed en textiel. Dat zouden we bijvoorbeeld net als de takkenroute twee keer per jaar kunnen doen en dan hebben we ook alweer een heleboel zaken die anders de bak ingaan,...

De **voorzitter**: Mijnheer Vergers, ik wijs u op uw tijd. U heeft nog tien seconden, dus als u zou willen afronden?

De heer **Vergers**: En het derde is experimenteren met luiercontainers. Dit zijn mijn drie voorstellen, die wil ik graag inbrengen bij de raad. Als dat nuttig of nodig is, wil ik daarvoor binnenkort met een burgerinitiatief komen om dat meer uitgewerkt aan te bieden. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Vergers, voor uw inspreken. Dan constateer ik dat we de insprekers voor vanavond hebben gehad en daarmee dus ook agendapunt 2.

## 3. Mondelinge vragen

De **voorzitter**: Er zijn geen vragen ingediend.

## 4. Mededelingen

De **voorzitter**: Dan gaan we automatisch over naar agendapunt 4, de mededelingen. Zijn er mededelingen vanuit de raad? Niet het geval. Mededelingen vanuit het college? Volgens mij ook niet. Dat houdt in dat ook agendapunt 4 is afgehandeld.

## 5. Afdoening ingekomen stukken

De **voorzitter**: Dan gaan we over naar agendapunt 5. Dat is de afdoening ingekomen stukken. Is daar iemand die het woord erover wil voeren? Mevrouw Frinking, gaat uw gang.

Mevrouw **Frinking** (CDA): Ja voorzitter, ik wil graag van nummer 23-074 Schoonhouden de Nieuwe Driemanspolder, nu voorgesteld voor afdoening door het college, in ieder geval een afschrift krijgen voor de raad.

De **voorzitter**: Ja. Dat krijgt u automatisch, hoor ik hier rechts van me, maar het is bij dezen genoteerd. Dus u krijgt daar een afschrift van. De heer Van der Vlies.

De heer **Van der Vlies** (Zó! Zoetermeer): Pardon voorzitter, waar zijn we?

De **voorzitter**: We zijn nu bij de afdoening ingekomen stukken.

De heer **Van der Vlies** (Zó! Zoetermeer): Dan wacht ik nog even.

De **voorzitter**: Zijn er nog anderen die iets over de afdoening ingekomen stukken willen inbrengen? Niemand. Is er iemand die daar nu stemming over wenst? Ik constateer dat er 36 raadsleden aanwezig zijn. Dan is dit afgedaan.

## 6. Hamerstukken

De **voorzitter**: We gaan over naar de hamerstukken en aan de orde zijn de raadsvoorstellen die als hamerstuk kunnen worden afgedaan. U kunt de titels van die raadsvoorstellen allemaal vinden op de agenda van vandaag. Heeft iemand vanuit de raad behoefte aan het geven van een stemverklaring bij een van deze raadsvoorstellen? Niet het geval.

### a. Raadsvoorstel Herbenoeming lid Raad van Toezicht Stichting OPOZ 2023

De **voorzitter**: Dan gaan we naar agendapunt 6.a. Dat is het Raadsvoorstel Herbenoeming lid Raad van Toezicht Stichting OPOZ 2023. Er is geen verzoek tot schriftelijke stemming ontvangen. Mag ik er dan van uitgaan dat benoeming van betrokkene bij acclamatie voor u akkoord is? Dat is het geval. Dan is deze herbenoeming aanvaard.
Dan gaan we over tot de andere raadsvoorstellen. Is er iemand die stemming over een van deze raadsvoorstellen wenst? Dat is niet het geval. Dan zijn de raadsvoorstellen aangenomen.

**b. Raadsvoorstel Wijzigen hoofdstuk 5 legesverordening Omgevingswet**
**c. Raadsvoorstel Afdoening moties actualisatie februari 2023**
**d. Raadsvoorstel Rekenkameronderzoek Ondermijning**
**e. NAAR DEBAT Raadsvoorstel Kwijtscheldingsverordening belasting 2023**
**f. Raadsvoorstel Korting indexatie huurders gemeentelijk vastgoed**
**g. Raadsvoorstel Zienswijze strategische agenda MRDH**
**h. Raadsvoorstel Traineeprogramma Zoetermeer**
**i. Raadsvoorstel Aanwijzing lid Klankbordgroep Communicatie**
**j. Besluitenlijst en notulen van 20 maart 2023**

De **voorzitter**: Dan gaan we over naar agendapunt 7. Mijnheer Van der Vlies, gaat uw gang.

De heer **Van der Vlies** (Zó! Zoetermeer): Voorzitter, ik wens geen stemming, maar ik heb wel nog een vraag over de Afdoening moties actualisatie februari 2023.

De **voorzitter**: Die staat nu niet op de agenda volgens mij, dus ik weet niet in waar u in de agenda zit op dit moment?

De heer **Van der Vlies** (Zó! Zoetermeer): 6.c.

De **voorzitter**: Maar daarvan hebben we net al geconstateerd dat dat afgehamerd is.

De heer **Van der Vlies** (Zó! Zoetermeer): Ja, dat is wat mij betreft prima akkoord, maar we willen graag op de hoogte blijven van die werkwijze van de Toegankelijkheidsraad. We hebben het laatste memo daarvan ontvangen en daar staat keurig in dat we in Q1 een memo zouden ontvangen met meer informatie. Dat is niet gelukt, dus ik spreek hierbij de hoop uit dat we dat wel snel krijgen.

De **voorzitter**: Ik constateer in ieder geval, want we hebben het vastgesteld, dat uw opmerking nu ook in het verslag staat, dus dat zal op die manier ook meegenomen worden. Maar dan is het duidelijk want ik was even abuis over waar u aan refereerde, maar dat heb ik nu weer scherp. Hij staat in verslag in het verslag en ik denk dat het ook meegenomen wordt.

## 7. Debat (inclusief stemmingen)

De **voorzitter**: Dan gaan we als u dat allemaal goed vindt, naar agendapunt 7, het debat. Daarvoor zal

ik voor de eerste twee punten, 7.a en 7.b vragen aan mevrouw Wortel het voorzitterschap over te nemen en zal ik aan die kant van de tafel plaatsnemen als portefeuillehouder. We schorsen heel kort voor die voorzitterswissel.

(Mevrouw Wortel neemt de plaats van voorzitter van de raad over van de burgemeester tijdens agendapunten 7.a en 7.b)

Schorsing

De **voorzitter**: Ik heropen de vergadering en we zijn aangeland bij het debat, 7.a.

**a. Raadsvoorstel Vaststelling kadernota 'Voor een veilig Zoetermeer. Kadernota veiligheidsbeleid 2023-2026'**

De **voorzitter**: Dat is het Raadsvoorstel Vaststelling kadernota 'Voor een veilig Zoetermeer. Kadernota veiligheidsbeleid 2023-2026' en u heeft een minuut per fractie. Daarbij dan de vraag: wie van u wil als eerste het woord voeren? Mijnheer Nawijn, mevrouw Meijer, mijnheer Van Rumpt, mijnheer Van der Vlies, mijnheer Van den Boomgaard, mijnheer Weekenstroo, mijnheer Ekkelenkamp, de heer Mohammadian, mevrouw Bout, mevrouw Van Damme. Heb ik iedereen gehad? Dat is het geval. Dan gaan we beginnen bij mijnheer Nawijn voor een minuut. Gaat uw gang.

De heer **Nawijn** (Lijst Hilbrand Nawijn): Dank u wel mevrouw de voorzitter. Een minuut is niet lang, maar ik zal maar direct beginnen. Mijn fractie heeft in de eerste termijn van dit debat gewaarschuwd voor de toename van steekwapens onder de jeugd en de verspreiding daarvan, vooral bij de zeer jonge jeugd. Dat baart ons zeer veel zorgen. Onlangs zag ik op de tv dat in Rotterdam het aantal steekwapens gigantisch stijgt. En ook in Zoetermeer is dat wel zo, maar nog niet zo erg. Maar het is wel zeer verontrustend wat er komt. Wij zullen ook in Zoetermeer niet ontkomen aan de toename en dan is de vraag: wat doe je daartegen?
In de eerste plaats wil mijn fractie nog eens een keer pleiten – dat is de vierde keer – voor preventief toezicht, dat ze wel doen in Rotterdam, in Dordrecht en in Groningen.

De **voorzitter**: Wilt u afronden, mijnheer Nawijn?

De heer **Nawijn** (Lijst Hilbrand Nawijn): Ja hoor. Ik zou nog twee punten willen noemen. In de eerste plaats de veiligheid op de weg.

De **voorzitter**: Mijnheer Nawijn, de ene minuut is voorbij. U kunt het bewaren voor in de tweede termijn eventueel, of een interruptie.

De heer **Nawijn** (Lijst Hilbrand Nawijn): Oké.

De **voorzitter**: Ja, dank u wel. Dan gaan we door naar mevrouw Meijer van de VVD. Gaat uw gang.

Mevrouw **Meijer** (VVD): Dank u wel voorzitter. Over het veiligheidsbeleid zelf kan ik kort zijn, daar zijn we heel tevreden mee. We zien dit als een mooie stap richting een veiliger Zoetermeer. De gekozen speerpunten vinden we goed en passend bij onze stad en we hopen dat de campagne tegen straatintimidatie serieus wordt opgepakt en dat zero tolerance nog steeds een gebruikt begrip blijft in onze stad. Preventie is, wat ons betreft, goed en heel belangrijk, maar die vervangt nooit de noodzaak van stevige repressie.
Voorzitter, in het voorgenomen beleid hebben we dus vertrouwen, maar helaas niet in de opgestelde effectindicatoren. Het is echt zaak dat we goed helder hebben hoe we het veiligheidsbudget besteden en dat we meten en weten wat het effect van onze acties en inzet is. Wat is succesvol en wat niet? Effectindicatoren moeten het college, de gemeente, de raad helpen om te sturen en de in het raadsbesluit opgenomen effectindicatoren gaan hierin niet voorzien.

De **voorzitter**: Mevrouw Meijer, ik heb een interruptie van mevrouw Bout.

Mevrouw **Bout** (PvdA): Dank u voorzitter, ik wilde heel even terugkomen op de zerotolerance. We hebben onlangs een bijeenkomst gehad over die drillrap-groepen en de criminalisering van de jeugdbendes en daarin gaven die onderzoekers aan 'hoe harder je straft, hoe crimineler ze worden in de gevangenis'.

Dus denkt u niet dat zero tolerance niet de enige oplossing is, dat er ook veel meer ruimte moet zijn voor preventie?

De **voorzitter**: Mevrouw Meijer.

Mevrouw **Meijer** (VVD): Ja voorzitter, dank u wel. Ik begon mijn zin met 'preventie is goed en heel belangrijk'. Ik denk dat in het beleid ook een mooie balans te zien is, maar wat ons betreft is die repressiekant ook gewoon heel goed. We moeten ons niet laten afschrikken door het feit dat het heel stoer is om een hele hoge straf te krijgen, want het kan wel stoer zijn, maar het is ook gewoon vervelend en het houdt ze ook even van de straat. Dus wat mij betreft, is daar een mooie balans en die zie ik ook terug in het beleid, dus daar ben ik echt blij mee.

De **voorzitter**: Mevrouw Bout, voldoende voor u? Dat is het geval. Mevrouw Meijer, gaat u verder.

Mevrouw **Meijer** (VVD): Even kijken. Ik was bij de effectindicatoren. Omdat het opstellen van die effectindicatoren en het bouwen van een bijbehorend dashboard een vak apart is, stellen wij dus niet even een, twee, drie een nieuwe set voor, maar stellen we voor dat het college hier serieus mee aan de slag gaat, expertise opzoekt en iets ontwikkelt of laat ontwikkelen waarmee de raad, college en de gemeente echt iets kunnen. We dienen daarom met Zó! Zoetermeer, PDvZ, ChristenUnie-SGP, GroenLinks, LHN en Zoetermeer Vooruit een amendement in dat hierin voorziet.

**Amendement nr. 2304-A ingediend door VVD, Zó! Zoetermeer, PDvZ, ChristenUnie-SGP, GroenLinks, LHN, Zoetermeer Vooruit**
Effectindicatoren en dashboard

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 11 april 2023;
besluit:

het Raadsvoorstel Vaststelling kadernota 'Voor een veilig Zoetermeer. Kadernota veiligheidsbeleid 2023-2026' als volgt te wijzigen:

- besluit '2. De volgende effectindicatoren vast te stellen:
  - toename van de gemiddelde score op verschillende leefgebieden van casuïstiek in de aanpak Problematische Jeugd(groepen);
  - rapportcijfer voor de aanpak van ondermijnende criminaliteit in Zoetermeer;
  - rapportcijfer onveiligheidsgevoel ontstaan door personen met uitingen van extremisme en maatschappelijk ongenoegen;
  - rapportcijfer bewustwording van eigen weerbaarheid tegen digitale criminaliteit;

wordt:

- '2. De effectiviteit van het veiligheidsbeleid te meten met effectindicatoren gekoppeld aan de speerpunten, door:
  - ondersteund door experts in datagedreven werken, effectindicatoren op te stellen;
  - een dashboard te (laten) ontwikkelen waarin de data van de metingen ten aanzien van de effectindicatoren opgenomen kan worden;
  - dit dashboard zo te (laten) ontwerpen dat deze relevante en actuele sturingsinformatie biedt;
  - bij de ontwikkeling van dit dashboard in ieder geval rekening te houden met beschikbare bronbestanden, de toegankelijkheid van het dashboard, de gebruiksvriendelijkheid en privacy;
  - voor de ontwikkeling van de effectindicatoren en de ingebruikname van het dashboard uiterlijk 1 oktober 2023 met een procesvoorstel te komen;

en toe te voegen:

- '5. Voor het openstellen van effectindicatoren en het ontwikkelen van en dashboard te zoeken naar dekking binnen de huidige begroting en indien nodig met een dekkingsvoorstel te komen';
- besluiten 5 t/m 7 te hernummeren naar 6 t/m 8."

De **voorzitter**: Dank u wel mevrouw Meijer van de VVD. Mijnheer Van Rumpt, ChristenUnie-SGP. Voor u een minuut. Gaat uw gang.

De heer **Van Rumpt** (ChristenUnie-SGP): Voorzitter, dank u wel. Zoals wij in de commissiebehandeling ook hebben aangegeven, is het belangrijk dat iedereen zich veilig en thuis kan voelen in onze stad. Dat

je je op straat en in je eigen buurt veilig voelt is belangrijk, maar het is cruciaal dat je je in je eigen huis veilig kan voelen. Als we dan lezen dat in 2022 de meldingen van huiselijk geweld met 56% zijn gestegen, maken we ons grote zorgen. Ook de meldingen van personen met onbegrepen gedrag stijgt ieder jaar weer en afgelopen jaar met 20%. Wij dienen daarom samen met Zó! Zoetermeer en PvdA een amendement in om zorg en veiligheid op te nemen als speerpunt. Juist de mensen in ons veiligheidsdomein spelen een belangrijke rol in onder andere de signaleringsfunctie. Niet voor niets heeft ook de politie-eenheid dit opgenomen als speerpunt in het beleid voor de komende vier jaar.

De **voorzitter**: Mijnheer Van Rumpt, ik heb een interruptie van mevrouw Meijer. Mevrouw Meijer, gaat uw gang.

Mevrouw **Meijer** (VVD): Ja, dank u wel voorzitter. Ik heb uw amendement gezien en op zich denk ik dat het heel goed is om daarop in te zetten. Ik vraag me alleen af... Als je dat nu opneemt in het raadsbesluit, heb je daar een woord staan, maar het hele stuk eronder gaat er dan niet over. Dus ik vraag me af wat het nog toevoegt om het op deze manier te doen. Kunt u daar misschien uw beeld over schetsen?

De **voorzitter**: Mijnheer Van Rumpt.

De heer **Van Rumpt** (ChristenUnie-SGP): Dank u wel. Wij gaan ervan uit dat op het moment dat we dit als speerpunt benoemen, dat daarmee ook een uitwerking krijgt in het beleid. Als we daar nog apart een motie voor moeten indienen, dan hoor ik dat graag van het college. Maar ik neem aan dat als wij dat amenderen op deze manier, daar ook opvolging aan wordt gegeven. Dus misschien dat daar een reflectie op kan komen. Maar het is dus zeker wel de bedoeling dat we er wat mee gaan doen als we dat zo opnemen.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Van Rumpt. Gaat u verder met uw betoog.

De heer **Van Rumpt** (ChristenUnie-SGP): Wat ons betreft, gaan we dus echt kijken hoe we in het veiligheidsdomein extra maatregelen kunnen nemen en we willen dit dus daarom als extra speerpunt laten opnemen.
Tenslotte dienen wij het amendement over de effectindicatoren mede in. Hierdoor hopen wij een beter beeld te krijgen van welk effect ons beleid heeft. We kunnen daardoor straks beter bijsturen. Dank u wel.

De **voorzitter**: Mijnheer Nawijn, u heeft nog een interruptie? Gaat uw gang.

De heer **Nawijn** (Lijst Hilbrand Nawijn): Ja dank u wel, mevrouw de voorzitter. Bedoelt u er ook mee dat de veiligheid in het verkeer onder de veiligheid valt waar u het over heeft in uw amendement? Graag een antwoord.

De **voorzitter**: Mijnheer van Rumpt.

De heer **Van Rumpt** (ChristenUnie-SGP): Ja, voorzitter. Het gaat echt puur om de combinatie zorg en veiligheid en dan moet u dus denken aan huiselijk geweld, verwarde personen. Dus echt een combinatie op zorggebied en verkeersveiligheid valt voor mij daar niet onder.

**Amendement nr. 2304-B ingediend door ChristenUnie-SGP, Zó! Zoetermeer, PvdA**
Speerpunt Zorg en Veiligheid

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 11 april 2023;

besluit Raadsvoorstel Vaststelling kadernota Voor een veilig Zoetermeer. Kadernota veiligheidsbeleid 2023-2026' als volgt te wijzigen:

- besluit '1. De volgende speerpunten vast te stellen:
  - problematische Jeugd(groepen);
  - ondermijning;
  - extremisme en maatschappelijk ongenoegen;
  - digitale criminaliteit.'

wordt:

- '1. De volgende speerpunten vast te stellen:
  - problematische jeugd(groepen);
  - ondermijning;
  - extremisme en maatschappelijk ongenoegen;
  - digitale criminaliteit;
  - zorg en Veiligheid.'"

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Van Rumpt. Dan nu het woord aan mijnheer Van der Vlies van Zó! Zoetermeer. Gaat uw gang.

De heer **Van der Vlies** (Zó! Zoetermeer): Dank u voorzitter. We hebben op het moment geen goed beeld of in ieder geval niet de goede gegevens om het gewenste effect van ons beleid te kunnen meten. Tegelijkertijd hebben we wel voldoende brongegevens als het gaat om criminaliteit. We gaan ervan uit dat er expertise beschikbaar is of gehaald kan worden om die brongegevens te kunnen duiden. En dat dat in een dashboard bij elkaar gebracht kan worden zodat we ook trends in de tijd kunnen volgen. Wat ons betreft, is dat hetzelfde als wanneer we beleid willen maken, dan willen we ook kunnen meten of dat beleid effect heeft. Wat ons betreft, is dit amendement een stap in de goede richting.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Van der Vlies. Dan gaan we door met mijnheer Van den Boomgaard van FVD. Gaat uw gang.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Mevrouw de voorzitter, dank u wel. In het raadsvoorstel wordt onder speerpunt 3 gesproken over maatschappelijk ongenoegen en extremisme dat gedefinieerd wordt als maatschappelijk ongenoegen dat te ver gaat. Voorbeelden die hierbij genoemd worden, zijn verstoring van de openbare orde of anti-overheidsdenken. Concrete oplossingen voor dit speerpunt bestaan uit interventies gericht op het weerbaar maken van deze groep. Maar wordt er hier niet totaal aan het doel voorbijgegaan? Wordt het niet eens tijd om te kijken naar waarom juist deze mensen deze uitingen laten zien? Moeten we die problemen niet aanpakken in plaats van ons te richten op het indammen van hun reacties?
Het vertrouwen in de politiek is de laatste jaren significant gedaald door problemen als de toeslagenaffaire, de alsmaar toenemende inflatie en de economische problemen en de huizennood waar maar geen einde aan lijkt te komen. Zeven op de tien mensen geeft aan weinig vertrouwen tot geen vertrouwen in de politiek te hebben, volgens een onderzoek van Ipsos. De fractie FVD Zoetermeer is dan ook van mening dat er naar de kern van het probleem gekeken moet worden, de oorzaak en niet de gevolgen. Waarom gedragen mensen zich zo? Waarom laten zij uitingen van extremisme zien? We zouden ons niet alleen moeten richten op het aanpassen van hun gedrag. Ik hoop dat hier ook naar de oorzaak wordt gekeken en dat daar een toezegging op komt van de wethouder.
En verder zullen wij het amendement Effectindicatoren ook steunen. Dank.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Van den Boomgaard. Mijnheer Weekenstroo, CDA, gaat uw gang.

De heer **Weekenstroo** (CDA): Dank u voorzitter. Het CDA Zoetermeer ziet op veel punten in het nieuwe veiligheidsbeleid dingen waar we de afgelopen jaren aandacht voor hebben gevraagd, zoals digitale veiligheid, maar ook bijvoorbeeld straatintimidatie. CDA Zoetermeer realiseert zich ook dat het veiligheidsdomein steeds ingewikkelder is geworden. De afgelopen jaren vraagt het steeds meer van ambtenaren, maar ook van de samenwerkingspartners. We zullen instemmen met het raadsvoorstel en we kijken uit naar de start van de campagne over straatintimidatie.

De **voorzitter**: Dank u wel, mijnheer Weekenstroo. Mijnheer Ekkelenkamp, aan u het woord.

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Dank u voorzitter. Je kunt je pas echt vrij voelen als je je ook veilig voelt. De overheid dient ervoor te zorgen dat de burger zich veilig kan voelen in Zoetermeer. Dat is geen eenvoudige opgave, want oude en nieuwe vormen van criminaliteit vragen om een gerichte aanpak. Niet alleen door repressie toe te passen, maar ook door preventief te werken. Bijvoorbeeld door jongeren die door de omstandigheden waarin ze opgroeien geen perspectief te hebben en dreigen af te glijden naar criminaliteit, te begeleiden naar een meer kansrijke toekomst. Dat vraagt om samenwerking in de veiligheidssfeer, maar ook met scholen, welzijns- en buurwerk. Gelukkig zien we dit voldoende terugkomen in deze kadernota en kunnen we daar straks mee instemmen.
Veel criminaliteit is druggerelateerd. Het wordt echt tijd dat we dit verdienmodel van criminelen om zeep

helpen door een deel van de drugs te legaliseren. Ik heb het ook in de commissie al gezegd. Ik weet dat we dit in Zoetermeer nu niet kunnen realiseren, maar als we dat op verschillende plekken steeds blijven aankaarten, komt het uiteindelijk toch goed doordat er ander beleid komt voor het land. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel, mijnheer Ekkelenkamp van D66. De heer Mohammadian, Zoetermeer Vooruit. Gaat uw gang.

De heer **Mohammadian** (Zoetermeer Vooruit): Geachte voorzitter, mede-raadsleden en luisteraars. Als Zoetermeer Vooruit vroegen we ons af wat inwoners van onze stad belangrijk vinden als het gaat om veiligheid. En wat blijkt? Mensen maken zich zorgen over zaken als kapotte straatverlichting die niet wordt gerepareerd. Of een verwarde persoon die midden in de nacht voor de deur staat en overlast veroorzaakt. Wat echter niet genoemd wordt, is ondermijning en digitale criminaliteit. Hier ligt dus terecht een uitdaging voor ons als gemeente.
Voorzitter, wij vinden dat de kadernota Veiligheidsbeleid goed is, maar het kan beter. Door het speerpunt Zorg en veiligheid op te nemen, zoals de Coalitie voor de Veiligheid van politie Haaglanden doet, geloven wij dat we veel meer kunnen bereiken. Daarnaast moeten we de effectiviteit van ons veiligheidsbeleid beter meten, zodat we gerichter kunnen bijsturen en de veiligheid van onze inwoners beter kunnen waarborgen. Hiertoe hebben gelukkig collega's amendementen ingediend en eentje hebben we medeingediend en met eentje zullen we meestemmen. Laten we samenwerken om Zoetermeer veiliger te maken voor iedereen. Dank u wel.

De **voorzitter**: Prima, dank u wel. Mevrouw Bout van de PvdA, gaat uw gang.

Mevrouw **Bout** (PvdA): Dank u voorzitter. Iedereen moet zich veilig kunnen voelen thuis, buitenshuis en online. Veiligheid is wel een heel brede term en de vier speerpunten in deze Veiligheidsnota dekken bijna de lading, maar de PvdA vindt het amendement van ChristenUnie-SGP een goede aanvulling. Dat dienen we dus mede in.
De PvdA zoekt op het gebied van veiligheid altijd de juiste balans tussen bewustwording en preventie enerzijds en het opsporen en vervolgen van daders anderzijds. Maar pak vooral de onderliggende problematiek aan. Wij zijn blij met de aandacht voor problematische jeugdgroepen en de ondermijnende criminaliteit. Jeugdbendes en ondermijning beïnvloeden de veiligheid en het welzijn van onze inwoners enorm. Het aanstellen van een kwartiermaker digitale criminaliteit, een snel groeiend probleem dat steeds meer mensen treft, is een goede stap in de richting van een effectieve aanpak, wat de PvdA betreft. Het vaststellen van effectindicatoren is ook een goede zaak en de PvdA is ook voorstander van de bewustwordingscampagne straatintimidatie. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel mevrouw Bout. Mevrouw Van Damme van de SP. Gaat uw gang.

Mevrouw **Van Damme** (SP): Dank u wel voorzitter. SP Zoetermeer staat ook achter het raadsvoorstel voor veiligheid. Wij willen richting preventie gaan.
Wij balen er wel enorm van dat we toch te weinig politie hebben, zoals de meeste mensen ook zeggen, waardoor we dus ook BOA's werven met uitrusting voor onze veiligheid. Wij vinden wel dat de wijkagent zichtbaarder moet zijn, want de wijkagent kent de wijk en kent de mensen. Dan kun je richting de preventie gaan. Wij steunen het. Bedankt, voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel mevrouw Van Damme. We zijn door de eerste termijn heen. O, mijnheer Boerboom. Mijnheer Boerboom van GroenLinks, aan u het woord.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Dank u wel voorzitter. Ook GroenLinks kan zich op hoofdlijnen goed vinden in het veiligheidsbeleid. Echter, in de eerste termijn hebben wij onze zorgen geuit over de digitale veiligheid. Ontwikkelingen op dit terrein gaan steeds sneller en we hebben sterk het gevoel dat we als overheid achter de feiten aanlopen. En om te beginnen over de veiligheid van onze inwoners, maar dan bij de gemeente zelf, over ons eigen systemen. Als de gemeente morgen gehackt wordt, zijn wij er dan klaar voor? Graag zouden wij vertrouwelijk door het college geïnformeerd worden over de kaders die gelden in deze situatie. We kijken uit naar het raadsvoorstel dat wethouder Van der Meer heeft toegezegd.
Voorzitter, ten tweede zijn we geschrokken van het rekenkamerrapport Rondom Ondermijning. Als gemeente hebben we zeer slecht zicht op wat zich afspeelt in de stad. Daarom steunen wij het amendement van VVD om te komen tot goede indicatoren van harte. En daar wil ik het voor de eerste termijn

bij laten. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel. Ik heb nog een interruptie voor u van mijnheer Weekenstroo. Gaat uw gang.

De heer **Weekenstroo** (CDA): Ja, ik hoor de heer Boerboom het hebben over systeembeheer en de veiligheid van ICT bij onze eigen gemeente. Volgens mij hebben we daar volgende week een themabijeenkomst over. Dus u wordt op uw wenken bediend.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Weekenstroo. Mijnheer Boerboom, nog een reactie?

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Voorzitter, ik heb uitgebreid gesproken met ons commissielid die hierbij is betrokken, en ook bij de voorbereiding van de bijeenkomst is betrokken. Die bijeenkomst gaat juist over de veiligheid in het kader van hoe wij als raadsleden ons daartegen kunnen verweren en niet zozeer over de veiligheid van de gemeente.

De **voorzitter**: Dank u wel, dan zijn we nu door de eerste termijn heen. Ik kijk even naar de burgemeester. U gaat meteen over tot beantwoording. Gaat uw gang.

Burgemeester **Bezuijen**: Dank u wel voorzitter. En dank aan de raad voor de inbreng. We hebben volgens mij ook in de commissie – ik dacht vorige week, of twee weken geleden – hier uitgebreid bij stilgestaan.
Ik heb volgens mij nog wel een paar punten gehoord die volgens mij ook hier in het raadsdebat terug zouden moeten komen. En ik zal eindigen met de beide amendementen die zijn ingediend en daar een reactie op geven.
Richting de heer Nawijn. U haalt een terecht punt aan, steekwapens en ook schietwapens tegenwoordig bij de jonge jeugd is echt een zorgwekkende ontwikkeling, helaas ook in Zoetermeer. U bent daar ook volgens mij uitgebreid over bijgepraat in de presentatie over de rivaliserende jeugdgroepen. Ik ben ook heel blij dat we enige weken geleden van het ministerie hebben gehoord dat zij doorgaan met het Actieplan Wapens en Jongeren. We hebben ook moeten constateren dat dat best een taai onderwerp is omdat de acties die nu worden gedaan niet altijd het effect hebben dat we willen zien omdat de jongeren toch nog heel vaak wapens zien als een statusobject. Dus we moeten daar nog zeker vol mee aan de bak.
De VVD geeft mij toch een aanleiding om, zoals altijd als het over zero tolerance gaat, iets te zeggen over de verhouding tussen preventie en repressie, want ik denk dat het altijd belangrijk is dat we aan de voorkant blijven investeren om bijvoorbeeld jongeren op het goede pad te brengen of om veiligheidsproblematiek te voorkomen. Maar als het nodig is, zul je af en toe ook, helaas, naar repressieve middelen moeten grijpen. Ik geef u maar het voorbeeld van het steekincident van vorig jaar in Buytenwegh waarbij we een aantal maatregelen als samenscholingsverboden, gebiedsverboden en cameratoezicht hebben ingesteld. Juist ook om de rust in de wijk terug te laten keren. Dus het is af en toe noodzakelijk, maar we moeten daar altijd een goede balans in zien te vinden. Ik ben helemaal niet vies van het woord zero tolerance als het gaat om repressieve aanpak, maar we moeten dat altijd wel goed in verhouding met elkaar zien. De heer Van den Boomgaard had het over het maatschappelijk ongenoegen en vroeg 'richt u zich op de oorzaak?' Daar richt dit veiligheidsbeleid zich niet op, dat gaat meer om het brede vraagstuk van maatschappelijk ongenoegen. Daar is op zich natuurlijk niets op tegen. Mensen mogen zich gelukkig ook in onze samenleving uiten als ze dat zouden willen, op welke manier dan ook. Het gaat hier natuurlijk met name om de extreme uitingen daarvan die soms ook tot veiligheidsvraagstukken kunnen leiden. Dat is waar dit onderwerp over gaat. U weet dat het voorheen natuurlijk vooral radicalisering was waar de aandacht op gericht was. Nu is dat ook wat breder getrokken omdat we ook zien dat bij maatschappelijk ongenoegen helaas soms ook wat extreme elementen terugkomen en dat proberen we in die zin ook te voorkomen.

De **voorzitter**: Burgemeester, ik heb twee interrupties voor u. Een van mijnheer Van den Boomgaard en daarna van mijnheer Nawijn. Mijnheer Van den Boomgaard, gaat uw gang.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Dank u, mevrouw de voorzitter. De burgemeester geeft aan dat dit stuk er niet over gaat, maar het staat er ondertussen wel. Er staat dus een directe link. Het maatschappelijk ongenoegen, waar ik het rapport erbij haal over geen vertrouwen in de politiek, een onderzoek van Ipsos, wordt in dit stuk direct gelinkt aan extremisme en dat gaat onze partij gewoon een brug te ver. Dus wanneer is iets maatschappelijk ongenoegen? En wanneer wordt het dan extremisme? En daar zou ik wel graag een antwoord op hebben omdat het maatschappelijk ongenoegen er is, en dat

moet een aangepakt worden. Laat dat een andere discussie zijn.

De **voorzitter**: Uw punt is duidelijk, mijnheer Van den Boomgaard. Dank u wel. Mijnheer Nawijn.

De heer **Nawijn** (Lijst Hilbrand Nawijn): Dank u wel, mevrouw de voorzitter. Ik wil de burgemeester nogmaals vragen – want die heeft al een aantal keren afwijzend gereageerd op preventief te fouilleren en ik weet dat de officier van justitie daartegen is – bent u dat nu nog steeds, als u ziet wat er in den lande gebeurt en waar het wel wordt overgenomen?

De **voorzitter**: De burgemeester.

Burgemeester **Bezuijen**: Ja, voorzitter, twee vragen. Ik zal eerst de vraag van mijnheer Van den Boomgaard tackelen. Dat is die scheidslijn, die is natuurlijk niet altijd goed te trekken. Dat is ook de reden waarom we het als speerpunt benoemen om ook te kijken wat het betekent en hoe we ons daarop moeten richten. Het is een onderwerp dat overigens ook landelijk als speerpunt is geduid. Maar ik ben het direct met u eens dat het heel fluïde is en dat het niet altijd duidelijk is wanneer dat in elkaar over gaat. Het gaat erom dat er extreme uitingen zijn en dat we daarin vaak ook een veiligheidsvraagstuk zien, waar wij ook als veiligheidspartners op moeten opereren. We zullen dat ook moeten onderzoeken. Ik zeg ook niet dat ik daar nu direct een antwoord op heb, want dat moeten we, denk ik, ook in de komende periode nog verder doen. Maar wat mij betreft, gaan we dat ook verder doen. Maar het gaat mij dus – nogmaals, ik herhaal mijzelf – om die extreme uitingen.

De **voorzitter**: Een korte vervolgvraag van mijnheer Van den Boomgaard.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Dank u voorzitter. Dan wil ik toch eventjes ter herinnering een actie van vredelievende burgerlijke ongehoorzaamheid als voorbeeld aanhalen. In de passage in het Stadshart zaten mensen op de grond met voor hun schoot een papiertje en er werd met man en macht drie politiebussen ingezet en ze werden als extremisten weggevoerd. En dat bedoel ik. Waar ligt dan die scheidslijn? Terwijl zij daar gewoon vredelievend zaten, geen vlieg kwaad deden, kwam er dan zo'n macht op straat alsof ze terroristen waren, eigenlijk. Daar gaat het mij juist om met dit verhaal: wanneer grijp je dan wel in? Wanneer is het extremisme? Als het fluïde is, zet dat dan ook in het stuk, want dan heb ik er vrede mee als we dan nog een rapport krijgen van wanneer wat wat is.

De **voorzitter**: Dank u wel. Burgemeester.

Burgemeester **Bezuijen**: Dat laatste, gaan we doen. Zoals ik zei, we gaan het als speerpunt verder ontwikkelen. Het voorbeeld dat u aanhaalt, ken ik niet direct. Tenminste, ik denk dat ik weet welk voorbeeld het is, maar ik ga daar nu niet op in, want dan ga ik suggesties wekken die ik niet hard kan maken. Het gaat erom dat wij alert moeten zijn op ontwikkelingen in de samenleving die nu plaatsvinden, waarvan wij zien dat ze soms voortkomen uit maatschappelijk ongenoegen. Dat kan soms ook nog weer radicalisering zijn, maar wij hebben gezien dat er extreme uitingen zijn en daar willen we ons ook op kunnen voorbereiden. Soms leidt dat inderdaad tot optreden. En soms leidt het tot goede gesprekken vanuit de veiligheidspartners. Maar ik denk dat dit onderwerp nog wel eens vaker aan bod zal komen. De vraag van heer Nawijn. Dat is natuurlijk onze bekende polemiek, zou ik haast kunnen zeggen, die we hier altijd hebben. U weet dat ik altijd heb gezegd dat ik niet op zich tegenstander ben van preventief fouilleren. Als het nodig is, zullen we dat ook zeker inzetten. Op dit moment is daar nog steeds – want dat is ook iets dat ik in de driehoek bespreek – geen aanleiding voor omdat je daar ook bepaalde gebieden voor zou moeten hebben. Het leidt ook vaak tot een hele capaciteitsdiscussie. Maar tegelijkertijd zijn we ook aan het kijken, want er is inmiddels ook een variant daarvan, de persoonsgerichte fouillering die echt op de persoon is. Dat is iets wat het openbaar ministerie mag doen. Dus het is een onderwerp dat we nog steeds in de driehoek bespreken. Maar op dit moment is er voor mij geen aanleiding om een ander standpunt hierover in te nemen.

De **voorzitter**: Dank u wel. Ik heb nog een interruptie van de heer Ekkelenkamp. Gaat uw gang.

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Ik ben blij dat de burgemeester daar zo over denkt. Het preventief fouilleren is inderdaad al vaker aan de orde gekomen, mijnheer Nawijn. U weet dat dat natuurlijk ook altijd weer samenhangt met etnisch profileren en alleen om die reden al zouden we dat niet moeten willen.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Ekkelenkamp. Burgemeester.

Burgemeester **Bezuijen**: Voorzitter, volgens mij heb ik dan heel veel vragen beantwoord en als ik dat niet gedaan heb, hoor ik dat in de tweede termijn, met uitzondering van de twee amendementen die zijn ingediend.
Laat ik beginnen met het amendement van de ChristenUnie-SGP Zorg en veiligheid. Daar heb ik in de commissie al iets over gezegd en ik ga herhalen wat ik daar toen over heb gezegd. Dat is dat ik het in ieder geval ontraad. Ik zal zeggen waarom ik het ontraad. Het is inderdaad zo dat op het moment dat u het opneemt, er niets achter zit. Dat betekent dus ook dat er geen lading aan dat punt zit.
De tweede reden is, en dat is nog veel belangrijker want dat eerste vind ik dan nog tot daar aan toe, dat zorg en veiligheid juist heel erg verweven zit in de acties die in de kadernota staan. Het zit op alle punten opgenomen. Tegelijkertijd is overigens ook juist op zorg, iets wat we juist heel veel in het Sociaal Domein zien, die samenwerking ook erg belangrijk. Wij hebben het niet nodig geacht om daar nu extra aandacht aan te geven omdat het juist ook al heel goed belegd is. Het voorbeeld dat mijnheer Van Rumpt had over huiselijk geweld, deel ik volledig met hem, maar zit juist ook aan de voorkant van de preventie. Want dat betekent dat we ook goed investeren in welke problematiek daar is en wat het betekent. Huisverboden leggen we zeker op, maar dat is echt de repressieve kant. Vandaar dat wij hebben gezegd 'het is zo verweven in alle andere speerpunten die wij hebben benoemd en de activiteiten die we al ondernemen, dat het wat ons betreft echt niet nodig is om op dit moment dit als extra speerpunt op te nemen'. Ook omdat ik – en dat is ook heel eerlijk – gewoon een capaciteitsdiscussie moet voeren en keuzes moet maken in wat wij doen.
Tot slot, voordat we…

De **voorzitter**: U krijgt een interruptie burgemeester, van mevrouw Meijer. Gaat uw gang.

Mevrouw **Meijer** (VVD): Dank u wel voorzitter. Ik dacht dat er een einde kwam. Sorry. Ik vraag me dus af, als u zegt, 'we doen het al zo goed', kan het dan kwaad om het als speerpunt op te nemen, om gewoon te onderstrepen wat we al zo goed doen? Maar in uw laatste zin, hoorde ik de burgemeester – sorry, via de voorzitter – zeggen dat er een capaciteitsprobleem ontstaat. Dus dan zou er toch iets anders moeten gebeuren. Dat is me nu niet helemaal duidelijk.

De **voorzitter**: Burgemeester, graag uw reactie.

Burgemeester **Bezuijen**: Die speerpunten wijzen we aan omdat we daar ook extra aandacht aan gaan geven. Dus bij de vier onderwerpen die we hebben, zeggen we 'daar gaan we de digitale criminaliteit oppakken want daar doen we nu nog heel weinig op', op die andere punten gaan we ook kijken of we daar extra inspanning op kunnen verrichten. Als het gaat om zorg en veiligheid doen we vanuit de veiligheidshoek al best heel veel. Maar gaan we dat als speerpunt noemen en zeggen 'we gaan extra dingen doen', dan zou ik dat op dit moment ook niet kunnen waarmaken. Dus op het moment dat u het als speerpunt aanwijst, dan is het een speerpunt. Ja, dan kunt u zeggen 'dan staat het erin', maar ik kan u nu al vast meegeven: ik ga daar dan op dat moment niet zo veel mee doen. Los natuurlijk van alle zaken die wij in het kader van zorg en veiligheid allemaal op dit moment al doen.
En misschien nog een laatste punt, want dat wilde ik nog noemen voordat u mij, terecht, interrumpeerde voorzitter, is dat die zorg en veiligheid, zoals dat ook in het Regioplan staat echt gaat over de aanpak van mensenhandel. Dus dat is een specifiek onderwerp dat daaronder valt, niet het brede onderwerp zorg en veiligheid. En zorg en veiligheid zit echt verweven in ons beleid. Daar hoeft u zich geen zorgen over te maken.

De **voorzitter**: Burgemeester, twee interrupties van mevrouw Bout en mijnheer Van Rumpt. Mevrouw Bout, gaat uw gang.

Mevrouw **Bout** (PvdA): Ja, dank u. Ik hoorde de burgemeester zeggen dat als we dit amendement aannemen, hij het naast zich neer gaat leggen omdat hij het niet waar kan maken, maar volgens mij mag een amendement helemaal niet genegeerd worden. Dus hoe gaat de burgemeester dat dan doen?

De **voorzitter**: Dank u wel. Ik ga eerst even inventariseren want mijnheer Boerboom heeft ook een vraag. Mijnheer Van Rumpt, gaat uw gang.

De heer **Van Rumpt** (ChristenUnie-SGP): Dank u wel voorzitter. Als ik het goed begreep zei de burgemeester dat dat stuk van de politie-eenheid puur gericht is op mensenhandel. Volgens mij gaat het echt wel een stukje verder dan alleen mensenhandel. En juist vanuit dat stuk van de politie-eenheid wordt

gezegd 'we moeten kijken naar versterking tussen de gemeenten, Veilig Thuis en de politie'. Dus volgens mij willen zij juist met de gemeente hiermee aan de slag en zien zij zeker nog een verbeteringsslag te maken hierop. Dus ik snap niet zo goed waarom daar niet met een kleine moeite wat extra aandacht aan gegeven kan worden.

De **voorzitter**: Dank u wel. Mijnheer Boerboom, u heeft ook nog een interruptie. Gaat uw gang.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Dank u wel voorzitter. Ik was benieuwd, maar die vraag is net al een beetje beantwoord toen u zei 'ik ga het naast me neerleggen', wat u nu anders zou doen als dit amendement toch wordt aangenomen. Maar de vraag die ik u ook wil stellen is eigenlijk: we willen integraler werken in dit stadhuis en daar past die verbinding tussen zorg en veiligheid juist ook bij. Ik heb nog steeds het gevoel dat we elkaar wel af en toe opzoeken, maar volgens mij heeft het nog een zetje nodig. Dat zien wij misschien wel in dit amendement. Dus kunt u daar ook nog even op reflecteren, alstublieft?

De **voorzitter**: De burgemeester.

Burgemeester **Bezuijen**: Voorzitter, even voor alle helderheid, want ik ken de spelregels heel goed als raadsvoorzitter, een amendement kan ik niet naast mij neerleggen. Dus daar is geen discussie over. Ik heb alleen willen aangeven dat, als u daar lading op verwacht, inhoud, ik die niet kan geven. Dat is wat ik gezegd heb. In ieder geval kan ik dat dan niet zomaar uitvoeren. Dat is wat ik zeg. Dat staat los van of u het aanneemt, want als u het aanneemt, neemt u het aan. Dat is het gegeven zoals het is.
Met betrekking tot de vraag die eigenlijk mijnheer Van Rumpt en ook mijnheer Boerboom stelde. Die samenwerking tussen zorg en veiligheid is op dit moment echt gewoon goed. Daar wordt echt op dat vlak goed samengewerkt, vanuit het Sociaal Domein met veiligheid wordt er ook naartoe gewerkt. Daar zijn ook allerlei initiatieven, variërend van woonoverlast tot het opleggen van huisverboden, tot allerlei meldpunten die er zijn. Binnenkort zullen we daar ook nog op terugkomen als het gaat om die woonoverlast. Daar zijn we volop mee bezig. Alleen de extra inspanning die u daarop wilt verrichten, daarvoor zien we geen noodzaak op dit moment. Vandaar dat wij hebben gezegd 'deze vier speerpunten die er nu staan, vinden wij belangrijk en daar willen we onze energie op dit moment allereerst op richten'. Ik denk dat het toevoegen van zorg en veiligheid daar geen toegevoegde waarde in heeft. Dat is in ieder geval mijn mening en daarom ontraad ik ook dit amendement. Maar het is uiteraard aan de raad om daar een stemming over te doen, maar dit is mijn advies dat ik u meegeef.
Dan het tweede amendement voorzitter, dat gaat over de effectindicatoren. Daar kan ik heel kort over zijn. Daar hebben we ook in de commissie uitgebreid over gesproken. Dat lijkt mij een prima amendement en daar kan ik een positief advies over meegeven. Daar wil ik het bij laten voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel burgemeester. Dan kijk ik rond. Mevrouw Bout.

Mevrouw **Bout** (PvdA): Dank u wel. Ik ben nu wel verbaasd dat de burgemeester zegt dat hij daar dus wel capaciteit voor heeft en prioritering aan wil geven. Ik vraag me af hoe dat dan zit.

De **voorzitter**: Ik kijk nog even naar de burgemeester.

Burgemeester **Bezuijen**: Ja, we moeten wel alles zuiver houden in deze zaal. In dat amendement zit namelijk ook een aantal zaken... daar moet een voorstel voor komen. Het is nog niet zo dat het nu gezegd is 'daar ga ik morgen mee aan de slag'. Want u zou namelijk ook willen weten wat dat nou precies inhoudt. In het amendement staat – en zo heb ik het ook gelezen – dat er een voorstel met de daarbij horende consequenties voor capaciteit, middelen, et cetera komt. Dat gaan we in oktober aan u voorleggen en dan kunt u daar wel of niet een klap op geven. U vraagt mij nu 'in het raadsvoorstel staan die effectindicatoren en die willen we eruit', want daarover heeft u denk ik inmiddels wel raadsbreed gezegd 'die vinden wij niet goed genoeg of die vinden wij niet goed'. Prima, die gaan eruit. Daar komt dit voorstel voor en daar kan ik me prima in vinden. Vandaar dat ik dat iets anders inkleur dan het amendement over zorg en veiligheid.

De **voorzitter**: Mijnheer Boerboom, u wilde nog wat zeggen.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Dank u wel voorzitter. Ik heb de burgemeester helemaal niet meer gehoord over digitale veiligheid en dat vind ik toch echt wel een belangrijk punt. En juist ook doordat hij het vergeet, vind ik dat ik er extra aandacht voor moet vragen. Want volgens mij is dit, zoals ik al zei, een thema dat we nog te weinig aandacht geven.

De **voorzitter**: Volgens mij is dat gelukt, mijnheer Boerboom. Ik kijk even naar de burgemeester.

Burgemeester **Bezuijen**: Voorzitter, terecht. Dat stond onderin, maar het is zeker niet de bedoeling om het te vergeten, want we gaan juist met die digitale criminaliteit aan de slag, maar dat is een iets ander onderwerp. Digitale veiligheid, dat is al gezegd, wordt ook aan de orde gesteld. We hebben vandaag ook – dat kan ik wel zeggen, volgens mij – het informatiebeveiligingsbeleid besproken in het college. Dat zal ook met u besproken worden. Maar het lijkt me zeker goed... Want uw concrete vraag was 'zijn we er klaar voor op het moment dat er iets gebeurt?' maar dat is altijd een heel gevaarlijke vraag. Ik kan u wel zeggen dat we de structuur hebben waarbinnen we kunnen werken. De crisisstructuur die daarvoor nodig is, is paraat en die kunnen we gebruiken op het moment dat er iets dergelijks gebeurt.
Als het gaat om de voorkant, zo heb ik dat ook in de commissie gezegd, de preventieve kant, dan ligt dat bij de wethouder die ook gaat over informatiebeveiliging. Daarvan heb ik al gezegd, dat is vandaag ook in het college aan de orde geweest en deze week nog, hoor ik rechts van mij, komt dat naar u toe.

De **voorzitter**: Dank u wel burgemeester. Mijnheer Boerboom, u wilt nog wat aanvullen? Gaat uw gang.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Dank u wel voorzitter, nog een korte vervolgvraag en misschien is die dan voor de wethouder. Wij zouden het heel fijn vinden om dan in een technische sessie, misschien vertrouwelijk, want ik denk dat dat relevant is, een keer over de kaders te kunnen spreken waarbinnen we hierin opereren.

De **voorzitter**: U stelt de vraag aan de wethouder. Mevrouw Van der Meer, zie ik.

Wethouder **Van der Meer**: Er is een avond gepland, volgens mij in samenwerking met de commissie die daarmee bezig is. Die is binnenkort, die is niet vertrouwelijk, want zodra het vertrouwelijk is, komen we in de crisisstructuur en daar gaan we het niet over hebben met elkaar. Dus het is gewoon het strategisch beleid dat we met u gaan bespreken, zoals vastgesteld door het college. Het is een stuk uitvoering, dus daar komt geen raadsvoorstel voor. Maar we hebben een avond zodat u ook met de mensen uit de organisatie kunt spreken en daar ben ik ook bij. Dat is meen ik een dezer dagen. Ik dacht volgende week, 18 april a.s.? Zeg ik dat goed? Ja, 18 april a.s.

De **voorzitter**: Dank u wel mevrouw Van der Meer. We gaan nog even naar een tweede termijn. Misschien zijn er nog fracties die een tweede termijn willen. Ik kijk even naar mijnheer Nawijn.

De heer **Nawijn** (Lijst Hilbrand Nawijn): Ja, dank u wel, mevrouw de voorzitter, dat u zo aan mij denkt, dat is geweldig. Wij hebben ook een positief punt. Wij zijn blij dat de veiligheid op de scholen en in relatie tot de politie redelijk geregeld is. Wij hebben er jaren op aangedrongen, maar het is nu ook geregeld. Dat heb ik tenminste kunnen lezen in het Streekblad en daar zijn wij blij over.
Het tweede punt is de drugs in Zoetermeer. Wij krijgen signalen dat er toch wel veel drugsgebruik is overal, met name rond scholen. Dus we vragen daar aandacht voor.
En het laatste punt waar wij aandacht voor vragen is de verkeersveiligheid. Het aantal auto's en fietsers in Zoetermeer is gigantisch aan het toenemen. Ik vraag me af wat het college daarvan vindt of aan gaat doen.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Nawijn. Mevrouw Meijer, tweede termijn voor u?

Mevrouw **Meijer** (VVD): Dank u wel voorzitter. Heel kort wilde ik eigenlijk eventjes terugkomen op het amendement van de ChristenUnie-SGP. Alles gehoord hebbende, zullen wij dat amendement niet steunen. Dat betekent niet dat we dat niet belangrijk vinden, maar we snappen dat er keuzes moeten worden gemaakt in waar je extra op inzet en dat er op dit moment al heel veel op dat thema wordt ingezet zodat het een beetje valse schijn is om er dan een speerpunt van te maken als dat niets extra's betekent.

De **voorzitter**: Dank u wel, mijnheer Van Rumpt, tweede termijn.

De heer **Van Rumpt** (ChristenUnie-SGP): Ja voorzitter, dank u wel. Als we het goed begrijpen van de burgemeester, ziet hij niet in wat de noodzaak is om dit speerpunt dat we opbrengen, op te nemen. Maar wij zien de stijgende cijfers en dat is voor ons voldoende reden om dat op te nemen. De politieeenheid ziet ook echt verbeteringen. Die kijkt naar de verbetering in de samenwerking tussen het veiligheidsdomein en het zorgdomein, onder andere op het gebied van informatiedeling, die samenwerking

tussen de gemeente, Veilig Thuis en de politie, die we al benoemden. Er staat ook nog in dat stuk van hen 'als je echt preventief aan de slag wilt gaan, juist om die jeugdcriminaliteit onder andere tegen te gaan, moet je thuis beginnen'. Dat is dus juist bij de mensen thuis, dus daarom is dit speerpunt zo belangrijk. Als capaciteit een probleem is, we leggen het nu vast voor de komende vier jaar, dus mogelijk dat dat er later in die periode wel is en anders moeten we zorgen dat we capaciteit daarvoor beschikbaar maken.

De **voorzitter**: Dank u wel. Mijnheer Van der Vlies. Geen tweede termijn. Mijnheer Van den Boomgaard.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Dank u wel mevrouw de voorzitter. Ik ben blij met de toezegging dat nog uitgekristalliseerd wordt wanneer iets vredelievende burgerlijke ongehoorzaamheid is en wanneer iets extremisme is. Onze partij kijkt daar zeer naar uit.
Het amendement van de ChristenUnie-SGP zullen wij steunen, juist omdat het, denk ik, een heel goed punt is om dit college ook juist aan het werk te zetten. Wellicht is het een toevoeging aan het amendement om het voorstel te verlangen van dit college en dat ook te eisen. Dus ik ben heel benieuwd.

De **voorzitter**: Dank u wel. Mijnheer Weekenstroo, tweede termijn? Niet het geval. Mijnheer Ekkelenkamp.

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Dank u wel, mevrouw de voorzitter. Het amendement van de VVD en andere partijen op de indicatoren zullen wij steunen. Dat geldt niet voor het amendement van ChristenUnie-SGP, hoe sympathiek ook. Ik denk dat je ook soms prioriteiten moet stellen, en dat is bij dezen gedaan, denk ik.

De **voorzitter**: Dank u wel. De heer Mohammadian.

De heer **Mohammadian** (Zoetermeer Vooruit): Dank u wel voorzitter. Ook alles gehoord hebbende van de burgemeester over het thema Zorg en veiligheid, je moet wel prioriteiten stellen zoals mijn voorganger het net zei. Bovendien zou het amendement an sich heel weinig verandering aanbrengen, want het stuk eronder is niet aangepast. Dus hierdoor zullen wij er ook van afzien mee te stemmen. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel. Mevrouw Bout.

Mevrouw **Bout** (PvdA): Dank u voorzitter. Zo mooi als mijnheer Van Rumpt het uitlegde, kan ik het niet mooier maken dus wij houden onze steun voor het amendement van de ChristenUnie-SGP. De uitleg van de burgemeester gehoord hebbende over het amendement van de VVD, zullen we daar straks voor stemmen.

De **voorzitter**: Dank u wel. Mevrouw Van Damme? Geen tweede termijn, mijnheer Boerboom, ook geen tweede termijn. Dan zit de beraadslaging hier erop. De burgemeester ook geen tweede termijn, geen reactie meer? Dan sluit ik hiermee de beraadslaging en gaan we over tot.... De burgemeester.

Burgemeester **Bezuijen**: Ja, omdat de heer Nawijn nog een paar dingen had meegegeven waarop ik nog niet heb gereageerd. Twee dingen.
In de eerste plaats: de aandacht voor drugs is iets dat wij inderdaad veelvuldig in allerlei overleggen aan de orde stellen, want wij zien dat het drugsgebruik, en overigens ook het alcoholgebruik, behoorlijk toeneemt. U heeft de misdaadcijfers gezien waarbij ook het rijden onder invloed enorm is toegenomen vorig jaar. Dat vond ik zelf wel een vrij schokkend aantal.
Als het gaat om verkeersveiligheid, moet ik echt... Maar de wethouder zit nu op de publieke tribune, zie ik. Dat is echt ook een onderwerp, maar een onderwerp dat niet direct in deze kadernota past.
Misschien toch nog even een ding over het amendement want ik hoorde mijnheer Van Rumpt daar net iets over zeggen. Juist bijvoorbeeld de preventieve kant voor jongeren zit natuurlijk ook wel in dat speerpunt bij die rivaliserende jeugdgroepen. Dus het is echt niet zo, nogmaals, dat herhaal ik, dat zorg en veiligheid geen aandacht krijgt, maar we hebben er bewust voor gekozen het juist niet als extra speerpunt aan te geven. Dat wilde ik toch nog even benadrukken. Nu ben ik klaar, voorzitter.

De **voorzitter**: Dan sluiten we nu de beraadslagingen. Dank u wel. Dan gaan we over tot de stemmingen. We hebben twee amendementen voorliggen.
Amendement 2304-A Effectindicatoren en dashboard. Mag ik zien wie voor dit.... Eerst de stemverklaringen. Heeft iemand behoefte aan een stemverklaring hierover? Dat is niet het geval. Dan gaan we

over tot stemmingen. Wie van u steunt dit amendement? Dat is heel raad, dank u wel. Dan is dit aangenomen.
Amendement 23-04-B Speerpunt zorg en veiligheid. Zijn er stemverklaringen? Geen stemverklaringen, mag ik zien wie voor dit amendement is?
Voor is SP, PvdA, GroenLinks, LHN, Zó! Zoetermeer, ChristenUnie-SGP en FVD. We hebben 19 stemmen voor en 17 stemmen tegen. Daarmee is het amendement aangenomen.
Dan gaan we over naar het raadsvoorstel. Wil iemand nog een stemverklaring afgeven? Dat is niet het geval. Mag ik zien wie voor dit raadsvoorstel is? Dat is de hele raad, dank u wel. Dan is het raadsvoorstel aangenomen.
Dan gaan we even acht minuten schorsen, tot 21.10 uur. We zien u over acht minuten terug.

Schorsing

**b. Raadsvoorstel Onderzoeksopdracht evaluatie onveilige situatie Nelson Mandelabrug**

De **voorzitter**: Wij gaan weer starten. Voor u ligt agendapunt 7.b het Raadsvoorstel onderzoeksopdracht evaluatie onveilige situatie van de Nelson Mandelabrug. Er is een minuut spreektijd per fractie en ik zou graag inventariseren wie wil spreken. Mijnheer Van Rumpt, mijnheer Van der Vlies, de heer Meijroos, mevrouw Bink, mevrouw Kraneveldt, mijnheer Velner, mevrouw Frinking, mijnheer Boerboom, mijnheer Van Gils en mijnheer Zamani. Dan heb ik iedereen gehad. Dank u wel. We gaan starten met mijnheer Van Rumpt. Gaat uw gang.

De heer **Van Rumpt** (ChristenUnie-SGP): Ja voorzitter, dank u wel. Wat zijn we met elkaar geschrokken toen bekend werd dat de Nelson Mandelabrug onveilig was. Er moest snel en adequaat gehandeld worden om weer een veilige situatie te creëren. Wij willen ons respect en dank uitspreken naar alle betrokken partijen en in het bijzonder naar de ambtenaren die tot in de late uurtjes en in het weekend hard gewerkt hebben aan de oplossing. En aan het college dat onder veel druk zulke moeilijke beslissingen moest nemen. We zijn blij dat nu de rust weer een beetje teruggekeerd is en een externe partij onderzoek gaat doen naar de situatie op de Mandelabrug. De voorliggende onderzoeksvragen lijken me nu met name gericht op het handelen nadat bekend geworden was dat er problemen waren met de brug, wat ons betreft kijken we ook naar het ontstaan van de situatie voordat de problemen bekend werden. Mogelijk dat we daar ook nog een les uit kunnen leren. Wij dienen daarom samen met het CDA en D66 een amendement in om onderzoeksvraag A aan te passen.
Daarnaast dienen wij een amendement in dat straks ingediend zal worden over de rol van de betrokken externe partijen en het in kaart brengen van de kosten. Tot zover.

**Amendement nr. 2304-C ingediend door ChristenUnie-SGP, CDA, D66**
Verder terugkijken

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 11 april 2023;

besluit Raadsvoorstel Onderzoeksopdracht evaluatie onveilige situatie Nelson Mandelabrug als volgt te wijzigen:

- besluit '3. Onderzoeksvraag a: Breng in beeld welk feiten zijn geconstateerd rond gebreken aan de Mandelabrug, vanaf het eerste moment dat er onvolkomenheden zijn geconstateerd.';

wordt:

- '3. Onderzoeksvraag a: Breng in beeld welke feiten zijn geconstateerd rond gebreken aan de Mandelabrug.'"

De **voorzitter**: Dank u wel, mijnheer Van der Vlies. Gaat uw gang.

De heer **Van der Vlies** (Zó! Zoetermeer): Ja, dank u voorzitter. We zeiden het vorige week al. Wat ons betreft, is het voorstel in principe prima. Maar we begrijpen dat er op het gebied van de verantwoordelijkheid van de verschillende partners en op het gebied van de financiën nog wat specificatie wordt gewenst, via de verschillende amendementen. Wij zijn in de veronderstelling dat die punten gewoon worden meegenomen in de evaluatie en we willen graag horen van het college of dat klopt of niet. Zo niet, dan zijn wij geneigd die amendementen te steunen. Tot zover.

De **voorzitter**: Dank u wel. De heer Meijroos.

De heer **Meijroos** (Lijst Hilbrand Nawijn): Dank u wel, voorzitter. We zijn blij dat er een extern onderzoek komt naar het handelen rond de Mandelabrug. We missen in de vragen die aan het onderzoeksbureau worden meegegeven, de financiële paragraaf. Zoals aangekondigd, hebben we hierover een amendement opgesteld om ook de financiën inzichtelijk te krijgen.
We hebben een wijziging van besluitpunt 4 door toevoegen van de volgende vragen: breng in kaart welke kosten er gemaakt zijn vanaf het eerste moment dat er onvolkomenheden zijn geconstateerd of in ieder geval vanaf 2 december 2022, in relatie tot de situatie bij de Mandelabrug, en geef hierbij aan 1. of het noodzakelijk is gebleken om deze kosten te maken, of dat een goedkoper alternatief ook had kunnen volstaan 2. of deze kosten te verhalen zijn op andere partijen dan de gemeente Zoetermeer. En aan vraag B. willen wij toevoegen 'breng in kaart welke kosten er vanaf heden nog maakt moeten worden in relatie tot de situatie bij de Mandelabrug en geef hierbij aan of deze kosten te verhalen zijn op andere partijen dan de gemeente Zoetermeer'. Een uitspraak over de financiën kan bijdragen aan een oordeel over de proportionaliteit en plausibiliteit van de genomen maatregelen. Dit amendement wordt mede-ingediend door PvdA, CDA, ChristenUnie-SGP en D66.

**Amendement nr. 2304-D ingediend door LHN, PvdA, CDA, ChristenUnie-SGP, D66**
Toevoeging vragen onderzoeksopdracht Mandelabrug

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 11 april 2023;
ter bespreking van het raadsvoorstel 'Onderzoeksopdracht evaluatie onveilige situatie Nelson Mandelabrug';

- besluit besluitpunt 4 als volgt te wijzigen:
  De volgende aanvullende onderzoeksvragen mee te geven:
  a. Breng in kaart welke kosten er gemaakt zijn vanaf het eerste moment dat er onvolkomenheden zijn geconstateerd (of in ieder geval vanaf 2 december 2022) in relatie tot de situatie bij de Mandelabrug en geef hierbij aan:
     I. of het noodzakelijk is gebleken om deze kosten te maken of dat een goedkoper alternatief ook had kunnen volstaan;
     II. of deze kosten te verhalen zijn op andere partijen dan de gemeente Zoetermeer;
  b. Breng in kaart welke kosten er vanaf heden nog gemaakt moeten worden in relatie tot de situatie bij de Mandelabrug en geef hierbij aan of deze kosten te verhalen zijn op andere partijen dan de gemeente Zoetermeer."

De **voorzitter**: Dank u wel, mevrouw Bink, aan u het woord.

Mevrouw **Bink** (Zoetermeer Vooruit): Voorzitter, dank u wel. Dat is sneller dan ik dacht dus ik was nog niet zover.
Wat willen we bereiken met dit onderzoek? De Mandelabrug bleek al ruim dertig jaar onveilig omdat onder andere ooit een '1-tje' is vergeten in een simpele rekening. Daarom twijfelt Zoetermeer Vooruit aan het raadsvoorstel. Aan de andere kant begrijpen we ook dat als iets niet duidelijk is, onderzoek kan en moet plaatsvinden. Daarom heeft Zoetermeer Vooruit besloten dat als het onderzoek binnen de € 75.000,00 blijft, we alsnog instemmen met dit raadsvoorstel, gezien alle amendementen en moties die hier worden ingediend. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel. Mevrouw Kraneveldt, aan u het woord.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Dank u wel voorzitter. Een ingrijpend besluit als het sluiten van de Mandelabrug en het verwijderen van een brugdeel neem je als gemeente niet alleen. Daar zijn meerdere externe partijen bij betrokken, zoals het rijk, provincie, Rijkswaterstaat, ProRail, vervoersmaatschappijen zoals de NS en HTM. Zij hebben alle in meer of mindere mate een rol gespeeld bij de uiteindelijke besluitvorming en het is wenselijk, vinden wij, om een goed beeld te krijgen van welke externe partij op welk moment en bij welke beslissing, welke rol had en wie uiteindelijk beslissingsbevoegd, respectievelijk eindverantwoordelijk was. Dat helpt ons om het handelen van de gemeente Zoetermeer inzake de ontstane situatie bij de Mandelabrug beter te kunnen beoordelen en ook te kunnen beoordelen in hoeverre de gemeente zelf uiteindelijk een bepaalde beslissing heeft genomen of daar wellicht toe gedwongen werd door andere gremia, met name natuurlijk andere overheden. Dan kunnen wij dat ook allemaal beter wegen. Vandaar dit amendement. Dat dien ik graag in.

**Amendement nr. 2304-E ingediend door PvdA, ChristenUnie-SGP, GroenLinks, CDA**
Rol betrokken externe partijen meenemen

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 11 april 2023;

besluit:

- Raadsbesluit 2023-005079 'Onderzoeksopdracht evaluatie onveilige situatie Nelson Mandelabrug' als volgt aan te passen:
  besluitpunt 4, luidende:
  '4. Geen aanvullende onderzoeksvragen toe te voegen.'

wordt gewijzigd in:

- '4. In het evaluatieonderzoek tevens aan te geven wat de rol van externe partijen in de besluitvorming is geweest en welke externe partij op welk moment voor welk besluit beslissingsbevoegd respectievelijk eindverantwoordelijk was.'"

De **voorzitter**: Dank u wel mevrouw Kraneveldt. Mijnheer Velner.

De heer **Velner** (SP): Dank u wel, voorzitter. Voor ons als SP is het belangrijk terug te kijken naar het proces tot aan de afsluiting van de brug, 2 december jl. Vanaf dat moment heeft het college er met de ambtenaren veel aan gedaan om de situatie zo snel mogelijk beheersbaar te krijgen met de aanleg van een noodbrug. De oude brug zou namelijk bij normaal gebruik, bleek uit eerdere informatie, gewoon open kunnen blijven voor gebruik door voetgangers, fietsers en brommers. Maar dan is het natuurlijk wel de vraag wat er gebeurd is tussen 1 februari jl. en 2 december jl. dat het allemaal zo anders gelopen is. De evaluatie daarvan is voor ons dan ook van groot belang. Tot zover, voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Velner. Dan gaan we naar mevrouw Frinking. Gaat uw gang.

Mevrouw **Frinking** (CDA): Dank u wel voorzitter. Vorige week hebben we uitgebreid gesproken over dit voorstel en het CDA Zoetermeer heeft een aantal opmerkingen gemaakt waarvan we denken dat die het besluit beter zullen maken, namelijk of een besluit onverwacht is genomen en acuut was. En waarom snelle bestuurlijke besluitvorming nodig was. We kunnen ons daarom ook vinden in het amendement dat de ChristenUnie-SGP daarop heeft gemaakt. Dat is in aansluiting op onze opmerking.
Ook willen we graag weten wie hoe gehandeld heeft. De burgemeester zei daar 'als iedereen dit debat terugluistert, dan weten ze precies wat de vragen zijn'. Het amendement van de PvdA dienen we daarom graag mede in omdat dat wat explicieter maakt wie we daarmee bedoelen.
We hebben ook uitgebreid gesproken over inzicht in de kosten en het amendement van de LHN geeft daar ook opdracht toe. Daarom dienen we die ook mede in. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel, mevrouw Frinking, dan gaan we door naar mijnheer Boerboom, gaat uw gang.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Dank u wel voorzitter. Dagenlang hebben we als Zoetermeer het nationale nieuws gehaald, maar helaas niet op een manier zoals we dat zouden willen. Het lijkt GroenLinks dan ook niet meer dan logisch dat we kritisch kijken naar hoe dit heeft kunnen gebeuren. Desalniettemin overigens wel complimenten voor het werk dat door de ambtenaren is geleverd.
Ook wij zouden bij twee punten nog willen stilstaan. Die heb ik ook in de commissie al genoemd. Allereerst de financiële kosten. We vinden echt dat dit onderdeel moet zijn van het onderzoek. Liefst zijn zien wij daar ook bij, nogmaals, dat er gekeken wordt naar de risicoanalyse die we in het verleden hebben gemaakt. De accountant heeft daar al meerdere keren opmerkingen over gemaakt, dus ik herhaal het vanavond nog een keer zodat dat meegenomen kan worden.
Daarnaast kunnen we ook het amendement van de PvdA van harte steunen om te kijken wie wanneer beslissingsbevoegd en eindverantwoordelijk was. Daar wil ik het in eerste termijn bij laten. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Boerboom. Mijnheer Van Gils.

De heer **Van Gils** (VVD): Voorzitter, dank u wel. Ik herhaal hier graag de complimenten die mijn collega De Gruijter in de commissie al gaf en een aantal andere partijen net ook, richting het college, maar zeker ook richting de ambtenarij. We zijn eind vorig jaar natuurlijk overvallen door het mogelijk instorten

van een brug. Dat is gelukkig niet gebeurd. Daarbij is er in ongekend tempo een noodbrug aangebracht. Dat is eigenlijk best een prestatie om trots op te zijn.
Dat neemt niet weg dat er daardoor snel een hoop geld uitgegeven moest worden. En dan hoort het erbij dat je goed gaat evalueren om een les te trekken, dus goed dat het college zelf al met dit voorstel kwam.
We denken verder dat de voorgestelde vragen in het raadsvoorstel volstaan, maar we zien ook geen bezwaren tegen een verdere specialisering, zoals enkele raadsfracties die wensen.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Van Gils. Mijnheer Zamani, aan u het woord.

De heer **Zamani** (D66): Dank voorzitter. Ten tijde van het instortingsgevaar van onze Mandelabrug is er door de medewerkers van de gemeente Zoetermeer dag en nacht hard gewerkt om een ramp te voorkomen. D66 is hier dankbaar voor. Naast alle lof, leven er in Zoetermeer en zelfs verder in het land ook heel veel vragen over het handelen van de gemeente omtrent de Mandelabrug. We zijn daarom blij met onderzoek. Wij missen in de vragen nog aandacht voor hoe in control de gemeente was voor de identificatie van de scheuren en we hebben vragen over de aansprakelijkheid. Wie is waar aansprakelijk voor? Daarom dienen wij de amendementen van LHN en ChristenUnie-SGP mede in. Dank voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Zamani. Ik kijk even de raad rond. Ben ik iemand vergeten? Ik denk het niet. Dat is niet het geval, dan ga ik naar de burgemeester voor de eerste termijn. Gaat uw gang.

Burgemeester **Bezuijen**: Voorzitter, ik heb net nog even in iBabs gekeken, maar de amendementen stonden er nog niet in dus voor mij zijn ze op dit moment niet zichtbaar. Maar ik zal nog een keer kijken want ik zie de griffier wel knikken, dus dan moet ik nog een keer kijken, misschien.
Maar ondertussen kan ik natuurlijk gewoon zeggen dat wat mij betreft het antwoord – voor mij, want ik ben officieel niet de portefeuillehouder – heel zinvol is. We hebben er in de commissie al over gesproken en daar is heel duidelijk aangegeven dat het van belang is dat u aangeeft welke vragen u nog mist of welke onderdelen nog ontbreken. En die zullen we ook gewoon meenemen in het onderzoek zoals dat gestart zal worden. Dat was ook de bedoeling van dit onderwerp.
Dus als ik kijk naar de amendementen die ik hier zie staan, dan zie ik het amendement van de ChristenUnie-SGP over verder terugkijken. Dat lijkt ons prima. Ik begrijp wel uit dat amendement dat het ook echt de bedoeling is dat we nog verder teruggaan dan de eerste onvolkomenheden die zijn geconstateerd. Met andere woorden, de vraag 'waren er eerder signalen of indicaties dat er iets mis was?' U wilt in ieder geval voorkomen dat daar niet naar gekeken wordt, laat ik het maar even in die formulering doen. Dat zullen we wat ons betreft zeker meenemen in de onderzoeksvraagstelling.
Dan hebben we vraagstelling over de kosten. Dat is inderdaad iets dat we volgens mij niet hadden meegenomen, maar wat wel meegenomen had moeten worden. Ik wil daar volledigheidshalve bij zeggen dat er nog wel, dat heb ik net begrepen, een memo naar de raad gaat omdat natuurlijk uiteindelijk de financiële kosten ook in de jaarrekening terecht moeten komen. Daar zal er al wel iets over gezegd worden, maar dat neemt niet weg dat het in het kader van dit onderzoek goed is daar een overzicht van te krijgen. Inclusief de mogelijke aansprakelijkheid, hoewel ik daarbij wel enige terughoudendheid heb omdat ik natuurlijk niet weet wat dat juridisch allemaal betekent. Maar dat zullen we dan gaande het onderzoek wel duidelijk kunnen maken. Maar die voorzichtige waarschuwing wil ik nog wel even meegeven.
Dat was het volgens mij voorzitter. Ik heb die twee amendementen en andere amendementen heb ik niet. Er zijn er drie?

De **voorzitter**: Het derde amendement staat er inmiddels ook in.

Burgemeester **Bezuijen**: Dat had mevrouw Kraneveldt van de PvdA, klopt.

De **voorzitter**: Ja, maar ik heb eerst nog een interruptie van mevrouw Bink voor u.

Mevrouw **Bink** (Zoetermeer Vooruit): Voorzitter. De burgemeester heeft dan nog niets alle amendementen en moties voor zich liggen, maar denkt u dat dat binnen die € 75.000,00 kan? Want dat vind ik toch wel een belangrijk punt; hoe ver gaan we, hoeveel geld gaan we uitgeven?

De **voorzitter**: De burgemeester.

Burgemeester **Bezuijen**: Dit is op dit moment kaderstellend budget. Mocht blijken dat het onvoldoende

is, zullen we terug moeten komen, maar ik ga ervan uit en zo is er ook naar gekeken, dat het binnen het budget kan. Dat zullen we moeten aanwijzen. Ik heb niet het gevoel dat de vragen die nu gesteld worden tot een dusdanige expansie van het budget leiden dat we hier in de problemen komen. Dus ik denk dat die meegenomen worden, maar nogmaals, als dat wel zo is, dan zullen we dat doen. Dat zullen we denk ik ook merken bij de aanbesteding, want we zullen natuurlijk een bureau moeten vragen om dit te doen. Maar we zullen er gewoon voor zorgen dat het binnen dit budget zal plaatsvinden.
Dan het amendement dat de PvdA heeft ingediend over de rol van de externe partijen. Dat is eigenlijk – dan verval ik in herhaling – wat mij betreft ook prima om heel duidelijk te maken wat dat betekent, wie beslissingsbevoegd was. Dat was eigenlijk ook een beetje een aanleiding voor het feitenrelaas, het eerste deel van de vragen, maar die precisering is wat ons betreft prima. Dus wat ons betreft, zijn alle drie de amendementen prima om aan te nemen. Dat was het, voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel, burgemeester. Goed. Ik kijk de raad rond voor de tweede termijn. Mijnheer Van Rumpt? Geen tweede termijn nodig. Mijnheer Van der Vlies? Ook niet nodig. De heer Meijroos. Niet. Mevrouw Bink. Dank u wel. Mevrouw Kraneveldt? Niet. Mijnheer Velner? Niet het geval. Mevrouw Frinking? Mijnheer Boerboom? Ook niet. Mijnheer Van Gils? En als laatste, mijnheer Zamani. Dank u wel.
Dan zijn we klaar met de beraadslagingen. Die sluit ik dan ook hierbij. Dan gaan we over naar de stemmingen. We hebben drie amendementen voor ons liggen.
Amendement nr. 2304-C Verder terugkijken. Dat is een amendement van ChristenUnie-SGP, CDA en D66. Wil iemand een stemverklaring hierover afleggen? Niet het geval. Dan gaan we stemmen over dit amendement. Wie is tegen dit amendement? Niemand is tegen, dan is het aangenomen.
Amendement nr. 2304-D Toevoeging vraag onderzoeksopdracht Mandelabrug van LHN, PvdA en CDA ChristenUnie-SGP en D66. Wil iemand een stemverklaring hierover geven? Dat is niet het geval. Is stemming nodig? Ook niet het geval, dan is het aangenomen. Dank u wel.
En het derde amendement 2304-E Rol betrokken externe partijen meenemen, een amendement van de PvdA, ChristenUnie-SGP, GroenLinks en het CDA. Iemand een stemverklaring? Niet het geval. Is stemming gewenst? Ook niet het geval. Dan is ook dit aangenomen. Dank u wel.
Dan gaan we over naar de stemming over het raadsvoorstel. Is stemming gewenst? Niet het geval, dan is raadsvoorstel unaniem aangenomen? Dank u wel hiervoor. Dan ga ik de voorzittersrol weer overdragen aan de burgemeester. Dank u wel.

(Mevrouw Wortel draagt het voorzitterschap weer over aan de burgemeester en neemt haar plaats in de raad weer in.)

De **voorzitter**: Dan hoef ik niet te heropenen want de vergadering is niet geschorst. Ik ga verder met de vergadering met dank aan de plaatsvervangend voorzitter van de raad, mevrouw Wortel voor het voorzitten van de raad voor deze twee punten.

### c. Rapportage Sociaal Domein-maart 2023

*Behandeling van dit agendapunt is uitgesteld bij de vaststelling van de agenda.*

### d. Raadsvoorstel Kwijtscheldingsverordening belasting 2023

De **voorzitter**: Dan gaan we nu over naar 7.d het Raadsvoorstel Kwijtscheldingsverordening belasting 2023. Ik ga eerst even kijken wie hier het woord over wensen te voeren. Ik zie de heer Louw. Mevrouw Brouwer, mijnheer Van den Boomgaard, mijnheer Velner, mevrouw Van Werkhoven, mevrouw Meurs, mevrouw Haak. De heer Louw, gaat uw gang voor de eerste termijn.

De heer **Louw** (PvdA): Dank u wel voorzitter. Het voorstel om nu een kwijtscheldingsverordening vast te stellen, juichen we van harte toe. Ook de PvdA wil dat het overzichtelijker wordt voor inwoners waar ze recht op hebben.
Tijdens de commissievergadering op 3 april jl. heeft mijn collega mevrouw Sagir aangegeven dat in onze ogen de woordkeuze in het raadsvoorstel niet geheel de lading dekt van het beoogde effect van zowel het rijk als dit college. Onze eerste amendement over de hoogte van de vermogensnorm dat we samen indienen met GroenLinks, D66, SP, ChristenUnie-SGP en LHN strekt ertoe onmiskenbaar duidelijk te maken dat het raadsvoorstel daadwerkelijk beoogt de vermogensgrens maximaal te verhogen zoals die ruimte wordt gegeven door het rijk. Het woord 'tot' in besluit 2 is door ons dan ook veranderd in het woord 'met'.

Het rijk heeft onderkend dat gezinnen en alleenstaanden er verstandig aan doen om een financiële buffer op te bouwen voor onverwachte tegenvallers en heeft om die reden al in september 2022 besloten om, met terugwerkende kracht tot 1 januari 2022, de gemeenten ruimte te bieden om bij mensen die leven op bijstandsniveau het toegestane vermogen te verhogen en in aanmerking te laten komen voor kwijtschelding.

De **voorzitter**: Mijnheer Louw, u bent door uw minuut heen. Dus ik wil u vragen af te ronden.

De heer **Louw** (PvdA): Laatste zin. Daarom stellen wij voor een zo ruim mogelijke toetsing toe te staan met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2022 zoals ook beoogd met het aanpassen van het wetsvoorstel. Daartoe strekt ons tweede amendement. Dank u wel.

**Amendement nr. 2304-F ingediend door PvdA, GroenLinks, ChristenUnie-SGP, SP, LHN, D66**
Hoogte vermogensnorm

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 11 april 2023;

besluit het raadsvoorstel 2022-100087 'Kwijtscheldingsverordening belastingen 2023'als volgt te wijzigen:

- besluitpunt 2 luidende:
  '2. De vermogensnorm voor kwijtschelding in belastingjaar 2023 eenmalig maximaal te verhogen tot:
  • € 2.000,00 voor gehuwden/ samenwonenden;
  • € 1.800,00 voor een alleenstaande ouder;
  • € 1.500,00 voor een alleenstaande';

te wijzigen in:

- '2. De vermogensnorm voor kwijtschelding in belastingjaar 2023 eenmalig maximaal te verhogen met:
  - € 2.000,00 voor gehuwden/ samenwonenden;
  - € 1.800,00 voor een alleenstaande ouder;
  - € 1.500,00 voor een alleenstaande.'"

**Amendement nr. 2304-GF ingediend door PvdA, GroenLinks, SP, LHN, D66**
Kwijtscheldingsverordening belasting 2023 met terugwerkende kracht

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 11 april 2023;

besluit het raadsvoorstel 2022-100087 'Kwijtscheldingsverordening belastingen 2023'als volgt te wijzigen:

- besluitpunt 2 tot en met 4 luidende:
  '2. De vermogensnorm voor kwijtschelding in belastingjaar 2023 eenmalig maximaal te verhogen tot:
  - € 2.000,00 voor gehuwden/samenwonenden;
  - € 1.800,00 voor een alleenstaande ouder;
  - € 1.500,00 voor een alleenstaande;
  3. Als gevolg van de bij punt 2 genoemde eenmalige verhoging van de vermogensnorm een budget beschikbaar te stellen van in totaal € 222.612,00 op programma 1. Hiervan is een bedrag van € 183.672,00 ter ophoging van het kwijtscheldingsbudget en een bedrag van € 39.000,00 voor de extra personele kosten;
  4. Het bedrag van € 222.612,00 genoemd bij punt 3 in 2023 te dekken uit het noodfonds Energie-Armoede (bijlage 3)';

te wijzigen in:

- '2. De vermogensnorm voor kwijtschelding in belastingjaar 2022 en 2023 eenmalig maximaal te verhogen met:
  - € 2.000,00 voor gehuwden/samenwonenden;
  - € 1.800,00 voor een alleenstaande ouder;
  - € 1.500,00 voor een alleenstaande.
  3. Als gevolg van de bij punt 2 genoemde eenmalige verhoging van de vermogensnorm in 2022 en

2023 een budget beschikbaar te stellen van in totaal € 450.000,00 op programma 1.
Hiervan is een bedrag van € 370.000,00 ter ophoging van het kwijtscheldingsbudget en een bedrag van € 80,000,00 voor de extra personele kosten;
4. Het bedrag van € 450.000,00 genoemd bij punt 3 in 2022 en 2023 te dekken uit het Noodfonds Energiearmoede (bijlage 3).'"

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Louw. Dan ga ik naar mevrouw Brouwer. Gaat uw gang.

Mevrouw **Brouwer** (ChristenUnie-SGP): Dank u wel voorzitter. De ChristenUnie-SGP is er tevreden over dat we nu een aparte kwijtscheldingsregeling krijgen, maar meer nog zijn we er tevreden over dat het college alle ruimte gebruikt en ook tot nu toe al gebruikt heeft die de wet biedt om de kwijtschelding te verruimen en in dat kader steunen we ook een technisch amendement dat mevrouw Sagir in de commissie aankondigde waar mijnheer Louw het net ook over had, dat de formulering rond de vermogensbank verbetert.
En overigens zullen we het tweede amendement niet steunen waarin de PvdA vraagt om deze aanpassing ook met terugwerkende kracht te doen. Dank u wel voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel mevrouw Brouwer. Dan ga ik naar mijnheer Van den Boomgaard. Gaat uw gang.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Dank u voorzitter. FVD Zoetermeer ziet graag meer ruimte voor maatwerk, zodat mensen niet tussen wal en schip raken. Hiermee kan en zal dit college rechtdoen aan het eigen coalitieakkoord en ik citeer 'ook willen we slimmer en beter worden in het voorkomen en oplossen van onbeheersbare schulden. Om dit alles zo effectief mogelijk te doen, meten we de effecten van ons werk'. Einde citaat. Kan de wethouder dit maatwerk op dit voorstel toezeggen, want ons vertrouwen in modellenwerk is er niet. Dank u.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Van den Boomgaard voor uw eerste termijn. Dan mijnheer Velner. Gaat uw gang.

De heer **Velner** (SP): Dank u wel voorzitter. Gezinnen en alleenstaanden rond bijstandsniveau ondervinden door die energiecrisis en inflatie bij de dagelijkse boodschappen veel moeite om de financiële eindjes aan elkaar te knopen. Daarom vinden wij het belangrijk dat deze groep inwoners een extra steuntje in de rug krijgt en niet worden opgezadeld met eventuele problematische schulden. Het rijk geeft de ruimte om die vermogensgrens met € 2.000,00 te verhogen, boven de daarop geldende vermogensgrens. De wethouder heeft in de commissievergadering al aangegeven dat het college de ruimte die het kabinet biedt, volledig wil benutten. Het amendement op dat vlak willen wij dan ook mede-indienen. Tot zover voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Velner voor uw eerste termijn. Dan mevrouw Van Werkhoven.

Mevrouw **Van Werkhoven** (GroenLinks): Wij steunen dit voorstel en het is ook een mooi punt dat het voorstel ook is voor mensen die de AOW-leeftijd hebben bereikt, wat meer is dan de bijstand, zodat ze niet direct kwijtschelding kwijt zijn. We willen wel nog iets ruimhartiger zijn en daarom aansluiten bij het amendement van de PvdA om het ook per 2022 kwijt te schelden en we kijken van harte uit naar de perspectiefnota waarin de belastingen over de komende jaren staan beschreven. Tot zover.

De **voorzitter**: Dank u wel, mevrouw Van Werkhoven. Dan mevrouw Meurs. Gaat uw gang.

Mevrouw **Meurs** (Zoetermeer Vooruit): Dank u wel. Voorzitter, de portemonnee van de gemeente is geen bodemloze put. Toch stelt de gemeente voor dat inwoners een grotere spaarpot mogen hebben dan voorheen en dan toch in aanmerking kunnen komen voor kwijtschelding van bepaalde gemeentelijke belastingen. Daar is Zoetermeer Vooruit blij mee.
Maar er ligt nu ook een aantal amendementen dat wil dat mensen met een nog grotere spaarpot ook in aanmerking kunnen komen. Dat klinkt erg mooi, maar uiteindelijk zullen er altijd mensen zijn die net € 1,00 meer op hun rekening hebben staan en daardoor geen kwijtschelding kunnen krijgen. En alle inwoners samen zullen uiteindelijk voor die kosten voor de gemeente moeten opdraaien. Zoetermeer Vooruit is dan ook blij dat de inwoners dit jaar meer spaargeld mogen hebben en dat het college laat uitzoeken wat het de gemeente en de inwoners gaat kosten als we deze verhoging voor meer jaren goedkeuren. Maar voor nu, vinden we het voorstel dat er ligt goed genoeg, tenzij de PvdA de

wetswijziging beter interpreteert, maar dat horen we dan graag van de wethouder. Dank u.

De **voorzitter**: Dank u wel mevrouw Meurs, voor uw eerste termijn. Dan ga ik over naar mevrouw Haak, en dat is ook haar maidenspeech. Dus u heeft alle tijd.

Mevrouw **Haak** (PDvZ):Wat een onderwerp. Het zou eigenlijk Sociaal Domein zijn.
Wij kunnen ons grotendeels vinden in de kwijtscheldingsverordening zoals die hier ligt. Wel zetten we onze vraagtekens bij het niet kwijtschelden van de belasting voor een tweede of een volgende hond. Zoals jullie waarschijnlijk wel weten, zijn we überhaupt tegen hondenbelasting, maar daar zullen we waarschijnlijk bij het voorjaarsdebat nog wel weer met een motie over komen.
Tegenover het eerste amendement van de PvdA staan we in principe positief. De wethouder had ook in de commissie al aangegeven dat het college voornemens was om die ruimte voor de vermogensnorm ook te benutten. We horen graag toch nog wel feedback van de wethouder hierover.
We zullen het tweede amendement van de PvdA niet steunen omdat wij vinden dat de gemeente in principe al een ander vangnet zou moeten hebben voor mensen die te veel belasting hebben betaald vorig jaar. Tot zover.

De **voorzitter**: Dank u wel mevrouw Haak, en ook heel mooi, uw maidenspeech. Dan hebben we nog een spijtoptant, geloof ik. Mijnheer Zamani, gaat uw gang.

De heer **Zamani** (D66): Ja, dank voorzitter. Ik was net iets te laat met mijn hand opsteken.
Voorzitter, bijna een miljoen mensen in Nederland leven in armoede. Dit geldgebrek zorgt voor onzekerheid en heel veel stress. Ook wij steunen het amendement van de PvdA om ruimhartig gebruik te maken van de ruimte die het rijk biedt. Dank, voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Zamani. Dan kijk ik rond en als het goed is, is er niemand meer onder de raadsleden die behoefte heeft hier het woord over te voeren. Dan kijk ik naar het college en of de wethouder meteen kan reageren. Ik zie aan het feit dat hij de microfoon naar zijn mond brengt dat hij meteen de beantwoording kan doen. Wethouder Iedema.

Wethouder **Iedema**: Voorzitter, kunnen we twintig minuten schorsen? Nee, sorry, ik kon het niet laten.

De **voorzitter**: Ik schors de vergadering. Wethouder Iedema, gaat u verder.

Wethouder **Iedema**: Voorzitter, dank. Er zijn twee amendementen die ik eerst even zal behandelen.
Allereerst het amendement… Ik moet even kijken want er staat geen naam op en ook geen nummer bij mij. Ik noem het even het amendement 'tot' wordt 'met'. In de commissie – het amendement F wordt mij hier ingefluisterd – begrepen we reeds dat het raadsvoorstel echt de bedoeling had om de ruimte te gebruiken die de wet ons geeft, dus de maximale verhoging met € 2.000,00. In het taalgebruik lazen we in de toelichting 'met' en in het besluit zelf 'tot'. Maar de bedoeling was 'met'. Dus dit amendement kunnen wij omarmen. Ik denk dat het daarmee duidelijker wordt. Verder waren de implicaties al beschreven, dus die veranderen gelukkig niet.
En dan het voorstel om met terugwerkende kracht voor 2022 de kwijtscheldingsnorm te hanteren. Hoewel erg sympathiek, dat amendement kan ik helaas niet omarmen. De voornaamste reden is dat de dekking die nu wordt toegepast verre van toereikend is om deze eigenlijk wel immense klus te klaren. Wij verwachten namelijk dat er voor extra personele werkzaamheden en extra communicatie eerder ongeveer € 140.000,00 nodig is en dat zal ik nog even kort toelichten.
Ten eerste moeten we alle mensen die al een beschikking hebben ontvangen op het kwijtscheldingsverzoek erop attenderen dat de normen omhoog worden bijgesteld en dat ze daardoor mogelijk met terugwerkende kracht wel in aanmerking komen voor de kwijtschelding.
Ten tweede moeten we mensen bereiken die de vorige keer geen aanvraag hebben ingediend omdat ze dachten geen recht te hebben op kwijtschelding, maar dat nu wellicht wel hebben, om hen alsnog de mogelijkheid te geven om die aanvraag te doen in het kader van rechtsgelijkheid. En dat vraagt dus om een heel brede, grote extra communicatie rond een grote groep inwoners. En omdat het met terugwerkende kracht gaat, betekent dat voor ons ook dat er veel handmatig moet worden uitgezocht; welke aanvragen zijn gedaan, welke zijn afgewezen, welke wellicht nog in beroep zitten, et cetera. Kortom, dat is een heel grote bulk extra werk die de werkzaamheden zoals die er nu liggen, ver overstijgen. Dus wat dat betreft, moet ik die als college ontraden.

De **voorzitter**: Ik zie een interruptie van de heer Louw.

De heer **Louw** (PvdA): Dank voor de toelichting door de wethouder, maar toch even een vraag. Nu stelt het rijk de mogelijkheid om tot 1 januari 2022 hierop terug te komen. Zegt u nu eigenlijk ook dat dat een wat raar idee is van de Rijksoverheid om dat voor te stellen vanwege alle kosten die u nu opsomt die erbij komen kijken? Ik ben in mijn dekkingsvoorstel uitgegaan van dezelfde kosten als in 2023, namelijk.

De **voorzitter**: Wethouder Iedema.

Wethouder **Iedema**: Voorzitter, het is niet de eerste keer dat het rijk ons werkzaamheden geeft waarbij het rijk niet helemaal doorheeft hoeveel werkzaamheden daarachter vandaan komen volgens mij. Dus mijn korte antwoord is ja.

De **voorzitter**: Akkoord. Ik kijk naar de wethouder.

Wethouder **Iedema**: Ja voorzitter. Ik had nog een vraag van FVD staan. De heer Van den Boomgaard verwees naar een passage uit het coalitieakkoord waarin wij hebben gezegd dat we vooral ook willen kijken wat het effect is. Na afloop kunnen wij heel goed laten zien hoeveel vrijstellingen er zijn aangevraagd, en ook hoeveel er zijn gegeven. Dus dat kunnen we goed bijhouden.

De **voorzitter**: Mijnheer Van den Boomgaard.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Dank u voorzitter. Ik ben ook blij met de beantwoording van de wethouder. Wordt er dan ook bijgehouden hoeveel mensen er tussen wal en schip dreigen te vallen en wat we dan daarmee doen?

De **voorzitter**: Wethouder Iedema.

Wethouder **Iedema**: Voorzitter, dat is schier onmogelijk. We hebben natuurlijk nog wel inzicht in de aanvragen die gedaan worden, maar die zijn afgewezen om wat voor reden dan ook. Maar als mensen geen vrijstelling aanvragen, weten wij niet waarom ze dat niet doen en of ze tussen wal en schip vallen en hoe het daar is gesteld. Dus dat is informatie die wij gewoon niet hebben en waar we dus ook geen inzicht in kunnen geven.

De **voorzitter**: Ik kijk even naar de wethouder. Had u verder nog iets voor de eerste termijn? Nee, dan ga ik verder naar de tweede termijn van de raad en dan begin ik bij de heer Louw. Gaat uw gang.

De heer **Louw** (PvdA): Ja dank u wel, heel kort. Bedankt voor het omarmen van het eerste amendement. Ik denk dat het daarmee tekstueel echt heel helder is. Wat betreft het tweede amendement, dat laat ik toch graag staan omdat ik het van belang vind dat we mensen ook vanaf 2022 al zouden kunnen helpen. U heeft goed toegelicht dat dat dan meer kosten zouden zijn, dus het dekkingsvoorstel in het amendement klopt niet. Ik ga niet met u in discussie over de kosten die u zegt dat dat met zich meebrengt. Maar ik zou er toch voor pleiten om dit met terugwerkende kracht tot 1 januari 2022 door te voeren. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Louw. Dan ga ik naar mevrouw Brouwer, tweede termijn.

Mevrouw **Brouwer** (ChristenUnie-SGP): Ik heb geen tweede termijn nodig voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel. Mijnheer Van den Boomgaard, tweede termijn. Gaat uw gang.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Ja, dank u voorzitter. Ik moest even laten bezinken wat de wethouder net zei in het antwoord. Toch heb ik er wel vertrouwen in dat er iets zal komen voor deze mensen, omdat ook in het coalitieakkoord staat dat ze het slimmer en beter gaan doen. Ofwel, dat geeft progressie ook voor die mensen die dus tussen wal en schip dreigen te raken. Dat is de inhoud die ik graag zie van dit college en deze coalitie. Dus ik hoop en ik spreek het vertrouwen erin uit, dat men daar ook zo mee omgaat.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan mijnheer Velner, tweede termijn? Geen behoefte zie ik. Mevrouw Van Werkhoven ook geen behoefte. Mevrouw Meurs? Mevrouw Haak? Mijnheer Zamani tweede termijn? Gaat uw gang.

De heer **Zamani** (D66): Dank u voorzitter. De wethouder gaf aan dat hij 2022 niet kan meenemen omdat het heel veel geld kost voor communicatie. Bij de huurindicatie hebben we een volgend voorstel, daar heeft het college een brief gestuurd naar de mensen, en dat kan dezelfde brief zijn die voor 2023 geldt, om als ze in problemen zijn gekomen, dat te melden. Kan de wethouder toezeggen dat hij dat nog wel kan doen?

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Zamani. Dan ga ik over naar het college. Wethouder Iedema, gaat uw gang.

Wethouder **Iedema**: Om met het laatste te beginnen. Bij de huurindicatie hebben we mensen die bij ons huren een brief gestuurd. Bij de belastingen gaan we de mensen die ons belasting betalen natuurlijk ook zeggen 'je kunt kwijtschelding aanvragen en dit zijn de nieuwe normen en die zijn verruimd ten opzichte van de vorige keer'.
Ten aanzien van 2022 – ik hoor u goed, mijnheer Louw, u laat het amendement staan – wil ik ook nog even goed benadrukken dat het gaat om de om de kosten in geld, het gaat ook om de extra mankracht die ook voor deze grote exercitie nodig is en ik kan ook geen complete garantie vooraf geven vanwege de moeite die we moeten doen voor de communicatie. Maar dat is dan zogezegd de ene en de andere kant van de medaille.

De **voorzitter**: Dank u wel wethouder Iedema. Dan kijk ik rond en ik zie verder geen reacties. Dat betekent dat ik bij dezen de beraadslagingen sluit en dat we dan overgaan tot stemming als iedereen daar gereed voor is. Dat is het geval? Mevrouw Meijer? Dan stel ik voor dat wij tot 21.50 uur schorsen, is dat voldoende? Dan schorsen we tot 21.50 uur. Ik schors de vergadering.

Schorsing

De **voorzitter**: Ik heropen de vergadering. Er was om schorsing verzocht, maar ik ga ervan uit dat wij nu over kunnen gaan tot stemming over het raadsvoorstel en uiteraard eerst over de amendementen. De heer Meijroos, gaat uw gang.

De heer **Meijroos** (Lijst Hilbrand Nawijn): Voorzitter, wij hebben beide amendementen van de PvdA mede-ingediend, maar van het tweede amendement willen we onze naam graag laten afhalen.

De **voorzitter**: Dat is dan bij dezen gedaan. Ik ga nu rondkijken voor de besluitvorming als iedereen daarmee akkoord is. Dan ga ik nu over tot besluitvorming en ik begin met de amendementen.
Amendement 2304-F Hoogte vermogensnorm. Is er iemand die daar een stemverklaring over wil afleggen? Niet het geval. Is er iemand die tegen het amendement is? Dan is het unaniem aangenomen.
Amendement nr. 2304-G Dat is het amendement met terugwerkende kracht 2022. Wie wil daar een stemverklaring over afleggen? Mevrouw Brouwer, gaat uw gang.

Mevrouw **Brouwer** (ChristenUnie-SGP): Voorzitter, we vinden dit amendement een positieve bedoeling hebben, maar we vinden de negatieve gevolgen niet verteerbaar en zoals we ook de belastingdienst niet vragen om de aanslagen van vorig jaar over te doen omdat het onwerkbaar is, geldt dat hier ook volgens mij. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel. Anderen voor een stemverklaring? De heer Meijroos.

De heer **Meijroos** (Lijst Hilbrand Nawijn): Dank u wel voorzitter. Ook wij vinden het – dat is duidelijk – een sympathiek voorstel. Echter, de wethouder gehoord hebbende en bedenkende wat het dan allemaal voor consequenties heeft, is het niet handig om dat te doen. Vandaar dat wij dus zullen tegen stemmen.

De **voorzitter**: Ik kijk rond of er nog anderen zijn voor een stemverklaring over dit amendement. Dat is niet het geval. Mag ik de leden van de raad die voor dit amendement zijn vragen hun hand op te steken. Voor zijn de fracties van SP, GroenLinks, PvdA en D66. Dan is het amendement verworpen met 11 stemmen voor en 25 tegen.
Dan ga ik over naar het geamendeerde raadsvoorstel. Is er iemand die daar nog een stemverklaring over wenst af te leggen? Dat is niet het geval. Is er iemand die stemming over dit raadsvoorstel wenst? Ook niet het geval. Dan is het raadsvoorstel kwijtscheldingsverordening aangenomen.

### e. Korting indexatie huurders gemeentelijk vastgoed

De **voorzitter**: Wij gaan over naar 7.e. Korting indexatie huurders gemeentelijk vastgoed. Een minuut spreektijd per fractie. Ik heb in ieder geval de heer Meijroos en mijnheer Aptroot al staan. Die hadden zich al aangekondigd en dan ga ik even kijken wie nog meer. Ik zie in ieder geval mijnheer Weekenstroo, mijnheer Zamani, mijnheer Van den Boomgaard, mevrouw Bink, mijnheer Van Steenis, dan heb ik ze volgens mij allemaal gehad. De heer Meijroos. Gaat uw gang.

De heer **Meijroos** (Lijst Hilbrand Nawijn): Dank u wel voorzitter. Voor het Raadsvoorstel korting indexatie huurders gemeentelijk vastgoed hebben we een amendement opgesteld met dank aan fractiegenoot Broekman. Het is een redelijk complex amendement maar de griffie heeft meegekeken en hopelijk komt het goed over bij het college. Ik kan het stuk eenvoudig samenvatten en graag citeer ik hierbij oud ADO-speler Tom Beugelsdijk 'rustaagh!' We willen namelijk dat de huurstijging van 14,5% geleidelijk wordt ingevoerd, uitgesmeerd over vijf jaar. Dit om te voorkomen dat verenigingen en ondernemers hun prijzen dusdanig moeten verhogen dat leden en klanten afhaken, wat op geen enkele manier de stad ten goede komt. Het amendement wordt mede-ingediend door Zoetermeer Vooruit, D66, GroenLinks en PvdA.

**Amendement nr. 2304-H ingediend door LHN, Zoetermeer Vooruit, D66, GroenLinks, PvdA**
Indexatie huurders gemeentelijk vastgoed

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 11 april 2023;

besluit het Raadsvoorstel 2023-007098 'Korting indexatie huurders gemeentelijk vastgoed' als volgt te wijzigen:

- beslispunt 1:
  'In te stemmen met het verlenen van een tijdelijke huurkorting aan de huurders van het gemeentelijk vastgoed en de gemeentelijke grond om zo de huurverhoging in 2023 niet hoger te laten uitpakken dan de kerninflatie (6,5%) van september 2022.';

wordt beslispunt 1:
'In te stemmen met het verlenen van een tijdelijke huurkorting aan de huurders van het gemeentelijk vastgoed en de gemeentelijke grond om zo de huurverhoging ingaande 1 januari 2023 niet hoger te laten uitpakken dan de kerninflatie (6,5%) van september 2022.';

- beslispunt 2:
  'De in beslispunt 1 genoemde huurkorting met terugwerkende kracht in te laten gaan per 1 januari 2023.'

wordt beslispunt 2
'De in beslispunt 1 genoemde huurkorting gaat met terugwerkende kracht in per 1 januari 2023 en wordt vanaf 1 januari 2024, tot 1 januari 2028 trendmatig verlaagd tot en met eind 2027.';

- beslispunt 3
  'De in 2023 begrote huurinkomsten te verlagen met € 750.000,00 voor het verlenen van de in beslispunt 1 genoemde tijdelijke huurkorting.'

wordt beslispunt 3
'De in 2023 begrote huurinkomsten te verlagen met € 750.000,00 voor de in beslispunt 1 genoemde korting en voor de trendmatige afname van de korting in 2024 tot en met 2027 een voorstel voor te leggen aan de raad tijdens de behandeling van de perspectiefnota.';

- beslispunt 4
  'De tijdelijke verlaging van de huurinkomsten in 2023 te dekken door een onttrekking van € 750.000,00 aan de reserve Vrij Inzetbaar op het Overzicht Algemene Dekkingsmiddelen.'

wordt beslispunt 4
'De tijdelijke verlaging huurinkomsten 2023 te dekken uit het budget Gemeentelijk Vastgoed.';

- besluit 5
  'De uit dit besluit voortvloeiende begrotingswijziging vast te stellen.'

wordt beslispunt 5
'De gewijzigde begrotingswijziging die voortvloeit uit het geamendeerde besluit vast te stellen.'"

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Meijroos. Dan ga ik naar mijnheer Aptroot.

De heer **Aptroot** (VVD): Voorzitter, dank u wel. We hebben vorige week al genoeg mogen spreken, denk ik, over dit raadsvoorstel. Wij zijn blij dat het er ligt. We hebben wel een motie die we graag willen indienen, samen opgesteld met de heer Weekenstroo van het CDA en mede-ingediend door D66, Zó! Zoetermeer en PvdA. Dat heeft te maken met het feit dat wij heel blij zijn met wat we nu doen, maar ons ernstig zorgen maken over de toekomst van onze huurders. Daar wil ik het graag bij laten.

**Motie nr. 2304-01 ingediend door VVD, CDA, D66, Zó! Zoetermeer, PvdA**
Scenario's kostenreductie verenigingen
"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 11 april 2023;

constaterende dat:
- onze verenigingen en sportaanbieders een essentiële maatschappelijke rol hebben;
- de uitkomst van een onderzoek van de RVVB (Register voor Verenigingsbestuurders) is dat de helft van de sportverenigingen in ernstige financiële problemen zit, door corona, hoge energiekosten en stijgende huren;
- het RVVB adviseert gemeenten lokaal door financieel onderbouwde experts verdiepend onderzoek te doen naar financiële kwetsbaarheid van alle sportverenigingen en daar lokaal subsidie- en ondersteuningsbeleid op aan te passen;
- in de Zoetermeerse verenigingsmonitor 2022 het volgende staat: 'Ruim een derde van de verenigingen stelt dat de coronacrisis een (zeer) negatieve invloed op hun financiële positie heeft gehad (37%). Dit geldt met name voor de middelgrote en grote verenigingen. Onduidelijk is hoe hun financiële situatie was voor COVID-19. Het is daarom goed deze verenigingen extra in het oog te houden, daar het voor hen mogelijk lastig is om financiële stabiliteit te realiseren nu de COVID-19-steunmaatregelen zijn vervallen. Deze verenigingen hebben vaker geen ruimte voor onverwachte uitgaven en jaarlijks een negatief saldo.';

overwegende dat:
- sporten belangrijk is voor de gezondheid van onze inwoners;
- in Zoetermeer relatief weinig jongeren sporten;
- er een verband is tussen lage participatiegraad van jongeren bij verenigingen en sportaanbieders en de kosten voor jeugdzorg;
- naast een tijdelijke oplossing voor de korte termijn er een goed afgewogen plan voor de financiering van (sport)verenigingen op de lange termijn moet komen;

verzoekt het college om:
- door financieel onderbouwde experts verdiepend onderzoek te doen naar financiële kwetsbaarheid van alle (sport- en cultuur)verenigingen en hierover te rapporteren aan de raad;
- in overleg met de Zoetermeerse verenigingen en sportaanbieders scenario's uit te werken waarin kostenstijgingen voor deze organisaties worden beperkt;
- met deze scenario's verschillende opties uit te werken en de korte, middellange en lange termijn gevolgen voor zowel de verenigingen en sportaanbieders als de gemeente in kaart te brengen;
- deze scenario's uiterlijk gelijktijdig met het najaarsdebat aan te bieden aan de gemeenteraad;

en gaat over tot de orde van de dag."

De **voorzitter**: Dan gaan we over naar mijnheer Weekenstroo van het CDA. Gaat uw gang.

De heer **Weekenstroo** (CDA): Dank voorzitter. Het CDA Zoetermeer vindt dat verenigingen essentieel zijn voor ontmoeting en verbinding tussen de inwoners en ze verdienen daarom alle steun en de aandacht van de gemeente. We hopen dat de gemeente uit de gang van zaken bij de huurverhoging lessen heeft getrokken en in het vervolg dat ook beter gaat doen. Daarnaast hopen we dat er tussen afdelingen van de gemeente betere communicatie is, want in onze eigen verenigingsmonitor uit 2022 werd al gewaarschuwd voor de risico's van extra kosten voor onze verenigingen.
Maar goed, zoals ons commissielid, mevrouw Hensen, vorige week al zei, dit raadsvoorstel is eigenlijk iets waar je niet tegen kunt zijn, want het alternatief is erger. Het gaat helaas wel slechts om een tijdelijke maatregel. Om wel voor de lange termijn een oplossing te bieden hebben we samen met de VVD een motie opgesteld die mede is ingediend, inderdaad door de voornoemde partijen die mijnheer Aptroot al

genoemd heeft. Om beter inzicht te krijgen in de financiële staat van de verenigingen verzoeken we het college om samen met de verenigingen en sportaanbieders te kijken welke scenario's er zijn om kosten te verminderen. Tot zover.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Weekenstroo. Dan naar mijnheer Zamani, gaat uw gang.

De heer **Zamani** (D66): Voorzitter, dank u wel. Ook wij zijn blij met de korting, maar met korting zijn we er nog niet. Alleen pleisters plakken is niet voldoende. Daarom willen wij zo snel mogelijk structurele oplossingen en we dienen daarom het amendement van LHN en vooral de motie van VVD en CDA mede in.
Tijdens de commissievergadering werd duidelijk dat de extreem hoge huurverhoging een verrassing was voor iedereen, commissie en college. Echter, we schieten niets voor niets een gat van € 700.000,00 aan gemiste huuropbrengsten in onze begroting. De extreem hoge huurverhoging van 14% was dus al begroot en dus ook al voor een groot deel verwacht. We willen graag een toezegging van de wethouder dat dergelijke extreem hoge lastenverhogingen van onze inwoners en organisaties voortaan vroegtijdig worden gesignaleerd en gecommuniceerd. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel, dan gaan we naar mijnheer Van den Boomgaard, gaat uw gang.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Voorzitter dank u wel. Begin vorige week verscheen er in het Zoetermeers Dagblad een artikel over het dreigende faillissement van amateursportclubs. De combinatie van stijgende kosten en geen tot achterblijvende overheidssteun, brengt de helft van alle sportverenigingen versneld in de problemen. Financiële tekorten door stijgende kosten worden op dit moment door reserves van sportverenigingen opgevangen, in plaats van met overheids- of gemeentesteun. Het is ook van cruciaal belang dat dit probleem opgepakt wordt. Verenigingen hebben namelijk een belangrijke maatschappelijke rol in onze gemeente.
De invoering van de tijdelijke, onstabiele beperking van de huurverhoging gaat de huurders en verenigingen echter niet helpen. Dit plan is simpelweg uitstel van executie, het plakken van pleisters op open wonden. Na dit jaar steun zullen de huurders alsnog voor torenhoge kosten komen te staan. De fractie FVD Zoetermeer wil dan ook voorstellen de huurverhoging te beperken tot een vast percentage per jaar van maximaal 4,1% per jaar voor de periode van 2023, 2024 en 2025. Dit betreft een vaste korting waardoor het probleem niet naar de toekomst geschoven wordt en huurders niet op een laat moment alsnog in de problemen terechtkomen. Hiervoor zullen wij een amendement indienen.

De **voorzitter**: Ik wilde u net vragen om af te ronden, u bent door uw tijd heen.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Ik heb nog een zin.

De **voorzitter**: Nee, die mag niet meer.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Wat zegt u?

De **voorzitter**: Nee, die mag niet meer, u bent door uw tijd heen. U heeft het amendement ingediend, dus volgens mij moeten we het daarbij laten. Ja?

**Amendement nr. 2304-I ingediend door FVD**
Raadsbesluit Korting indexatie huurders gemeentelijk vastgoed

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 11 april 2023;
gelezen het Raadsvoorstel Korting indexatie huurders gemeentelijk vastgoed, 2023-007098;

besluit het dictum van het raadsbesluit als volgt te wijzigen:
- in te stemmen met het verlenen van een vaste huurkorting aan de huurders van het gemeentelijk vastgoed en de gemeentelijke grond om zo de huurverhoging in 2023, 2024 en 2025 niet hoger te laten uitpakken dan 4.1% per jaar;
- de in beslispunt 1 genoemde huurkorting met terugwerkende kracht in te laten gaan per 1 januari 2023;
- de in 2023 begrote huurinkomsten te verlagen met € 1.223.076,00 voor het verlenen van de in beslispunt 1 genoemde tijdelijke huurkorting;
- de tijdelijke verlaging van de huurinkomsten in 2023 te dekken door een onttrekking van

€ 1.223.076,00 aan de reserve Vrij Inzetbaar op het Overzicht Algemene Dekkingsmiddelen;
- de uit dit besluit voortvloeiende begrotingswijziging vast te stellen."

De **voorzitter**: We gaan over naar mevrouw Bink. Gaat uw gang.

Mevrouw **Bink** (Zoetermeer Vooruit): Dank u wel voorzitter. Een huurverhoging van 14,5% is onmenselijk. Met een huurverhoging van 14,5% is de kans groot dat organisaties omvallen en juist deze organisaties zorgen ervoor dat onze inwoners mee kunnen blijven doen, in welke vorm dan ook. Een inwoner die mee blijft doen, levert ook weer een positieve bijdrage aan de stad.
Voorzitter, Zoetermeer Vooruit is van mening dat het anders kan. Een stapsgewijze verhoging past beter in deze moeilijke tijd. Daarom dienen we het amendement van de LHN mede in. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel mevrouw Bink. Dan ga ik over naar mijnheer Van Steenis.

De heer **Van Steenis** (GroenLinks): Dank u wel voorzitter. We hebben er in de commissie uitgebreid over gesproken. De huurverhoging van 14,5% kwam vooral de culturele instellingen en sportverenigingen in Zoetermeer rauw op het dak vallen. Het was ook fijn om in het voorstel te lezen dat er iets van compensatie was voor een jaar. Belangrijker want een aantal van deze organisaties zijn nog niet eens de klap van corona te boven gekomen. En we steunen het voorstel van de LHN, zojuist al uitgebreid uitgelegd, om het nog iets meer uit te smeren over de tijd, zodat deze verenigingen en stichtingen rustig de tijd hebben om de compensatie op te lossen en niet meteen de contributies en andere bijdragen enorm hoeven te verhogen. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Van Steenis. Ik kijk rond want er zijn volgens mij... Mijnheer Van Rumpt, gaat uw gang.

De heer **Van Rumpt** (ChristenUnie-SGP): Ja voorzitter, dank u wel. Het is goed dat wij de huurders van gemeentelijk vastgoed tegemoet zullen komen en de stijging van de huur in 2023 gaan beperken. We hopen dat de diverse verenigingen zo voldoende tijd hebben om maatregelen te nemen om de verhoging in 2024 op te vangen. Tot zover.

De **voorzitter**: Dank u wel. Ik kijk rond om te kijken of er nog andere leden van de raad het woord wensen te voeren. Door het snelle spreken is het voor de griffie nog niet mogelijk geweest om alle moties en amendementen toe te voegen dus ik kijk naar het college of er even kort geschorst moet worden totdat ze erin staan, of dat u eerst een reactie wilt geven. Ik kijk naar wethouder Van der Meer.

Wethouder **Van der Meer**: Voorzitter. Ik kan een stukje beginnen, maar ik heb nog geen amendementen en ik weet dus ook nog niet wat er precies uiteindelijk in de motie staat, dus ik denk dat we gewoon even moet wachten.

De **voorzitter**: Dan schors ik de vergadering tot 22.05 uur en dan gaan we daarna verder. Ik schors de vergadering.

Schorsing

De **voorzitter**: Ik ga de vergadering heropenen en als iedereen er weer bij is, zogezegd, ik kijk ook even naar de VVD-fractie, dan geef ik het woord aan het college. Wethouder Van der Meer voor de amendementen en de motie wordt door wethouder Weerwag behandeld. Mevrouw Van der Meer.

Wethouder **Van der Meer**: Dank u wel voorzitter. We hebben dus als college voorgesteld om nu deze korting te verlenen. Die is overigens bedoeld te doen vanaf 1 januari dit jaar. Dus ik zag in het amendement van LHN dat dat met terugwerkende kracht moest, maar dat is al die tijd gewoon de bedoeling, vanaf 1 januari jl.
We hebben gezegd 'voor wat we in het vervolg doen, moeten we even heel goed kijken naar de CPI van september, want dat is wat er in de contracten staat.' De CPI van september zou heel goed wat lager kunnen zijn, juist omdat het als er zo'n piek is geweest, omdat het gemiddelden zijn, het jaar daarna wat lager is. Dat kan, maar dat hoeft niet zo te zijn. Maar we hebben ons wel voorgenomen om sowieso in oktober als de CPI van september duidelijk is, te kijken hoe we er dan voorstaan en hoe het met de verenigingen zit.
Verder wordt in de amendementen gevraagd om nu alvast besluiten te nemen over kortingen. Die

kortingen lopen behoorlijk op. Dat gaat echt tot aan € 2 miljoen als we dat op die manier doorvoeren. En dat moet dan betaald worden uit het vastgoedbudget. Maar zoals u ook heeft kunnen zien in ons voorstel komen we op het ogenblik in ons vastgoedbudget fors tekort omdat onze kosten nog harder zijn gestegen dan met die 14%. Dus er zit gewoon geen ruimte. Ik moet deze amendementen dan ook heel erg ontraden.

De **voorzitter**: Wethouder Van der Meer, ik zie twee interrupties dus die ga ik eerst doen. De heer Meijroos, gaat uw gang.

De heer **Meijroos** (Lijst Hilbrand Nawijn): Dank u wel. Ik hoor zeggen dat de dekking daar niet vandaan kan komen, dan stellen we voor het college uit te dagen om in de perspectiefnota met een voorstel te komen waar het wel uit gedekt zou kunnen worden.

De **voorzitter**: Ik neem ook de interruptie van mijnheer Zamani op hetzelfde onderwerp meteen, dan kan de wethouder meteen reageren.

De heer **Zamani** (D66): Ja voorzitter, dank. De wethouder geeft aan dat ze heel goed moet kijken wat de CPI van september doet, omdat het college daardoor niet weet wat die indicatie dan zal zijn voor volgend jaar. Maar tegelijkertijd zegt ze 'de kortingen die u wilt verlenen voor de komende jaren gaan ons € 2 miljoen kosten'. Terwijl u zelf aangeeft dat u geen zicht heeft op de CPI van september dus hoe rijm ik dat met elkaar?

De **voorzitter**: Wethouder Van der Meer.

Wethouder **Van der Meer**: Die zal ik even voorrekenen. We hebben nu een korting gegeven van 8% en die komt neer op € 750.000,00 en in een van de voorstellen heb ik gezien – maar volgens mij staat het nu weer net anders omschreven – dat we dan de volgende keer niet 8% korting doen, maar 6%, de keer daarna 4% en de keer daarna 2%. Iets dergelijks. Als u nu gewoon – en dat moet u kunnen want u bent een rekenwonder – die 8% neemt. We hebben nu eerst die 8% gedaan, dat is € 750.000,00. Als je naar 6% gaat, plus 4%, plus 2%, dan heb je 12%. Als 8% € 750.000,00 is, dan is 12% nog een keer € 750.000,00 plus nog een keer de helft van € 750.000,00, dan zit je op € 1.875.000,00. Dat heb ik even zo op de achterkant van een sigarendoos berekend, maar dat kunt u ook. Dat zijn heel grote bedragen en daar kunnen we beter in z'n integraliteit naar kijken als we met de perspectiefnota bezig zijn. Maar ik wil het u toch ontraden want een van de dingen die we niet moeten vergeten is dat we wel in de krant lezen dat heel veel verenigingen op omvallen staan – en ik wil ook niet... Voorzitter, we hebben hier een...

De **voorzitter**: Ik zag ook mijnheer Zamani nog en mijnheer Van den Boomgaard. Niet? Dan mijnheer Van den Boomgaard, gaat uw gang.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Dank u voorzitter. Ik schrik hier toch wel een beetje van. De wethouder heeft zich gewoon rijk gerekend met een exorbitant hoge huurverhoging. Als we kijken naar de vrije sector is het wettelijk maximaal 4,1% dat de vrije sector mag verhogen en wij gaan daar gewoon nog eens een keer meer dan 10% bovenop zetten in de begroting. Dat vind ik eigenlijk een forse miscalculatie, in ieder geval. Ik sta pal achter de woorden van de heer Meijroos dat we dat dan in perspectiefnota moeten rechtbreien.

De **voorzitter**: Wethouder Van der Meer.

Wethouder **Van der Meer**: In de begroting hebben we erop gerekend dat we normaal gesproken ongeveer net zoveel uit de inflatieverhoging krijgen als we zelf meer aan kosten maken. Alleen u heeft kunnen zien dat onze kosten harder zijn gestegen dan de CPI van september en daarmee komen we eigenlijk al tekort. Dus nu doen we er € 750.000,00 vanaf en dat maakt ons verschil nog groter.
Ik was aan het vertellen dat we aan de verenigingen hebben gevraagd 'wie er echt in financiële problemen zit, meld het bij ons'. Tot nu toe heeft maar een vereniging dat gedaan. Want vergeet niet, we hebben de verenigingen gedurende corona met allerlei fondsen en kwijtscheldingen van de huur en dergelijke behoorlijk ondersteund. Dus we hebben helemaal niet het beeld dat ze er allemaal op dit ogenblik heel erg slecht aan toe zijn.

De **voorzitter**: Wethouder Van der Meer, er zijn twee interrupties en ik zat op een punt te wachten.

Eerst mijnheer Weekenstroo en dan mijnheer Van den Boomgaard.

De heer **Weekenstroo** (CDA): Dank voorzitter. Ik hoor de wethouder nu zeggen 'we weten niet wat er speelt, we hebben geen beeld, we hebben die verenigingen toch overeind gehouden'. Ja, dat vonden we ook heel erg fijn, maar heel veel verenigingen hebben naast de steun ook moeten interen op hun reserves en hebben daardoor geen spek op de botten meer en kunnen daardoor nog veel moeilijker nu een verhoging van het een of ander, of nog een klap überhaupt, financieel opvangen. Ja, ze staan nog overeind. Goddank staan ze nog overeind. Maar als ze omvallen, hebben we geen sociaal vangnet meer. Mijn vraag is: vindt u dan niet dat onze motie, die samen met de VVD is opgesteld, essentieel is om inzicht te krijgen in hetgeen dat u veronderstelt niet te hebben?

De **voorzitter**: Ik ga eerst naar mijnheer Van den Boomgaard en dan naar de wethouder.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Dank u voorzitter. Ik mis bij de wethouder gewoon proactief handelen. De wethouder geeft aan dat een vereniging zich gemeld heeft, terwijl vorige week in het krantenartikel stond dat 50% van het verenigingsleven op omvallen staat met dit soort verhogingen. Daar moeten we op inspelen en niet afwachten totdat ze kapotgaan. Het zou eeuwig zonde zijn van ons verenigingsleven. Dank u.

De **voorzitter**: Wethouder Van der Meer.

Wethouder **Van der Meer**: Voorzitter, we hebben alle verenigingen aangeschreven en gezegd dat als ze in nood zitten, ze zich vooral moeten melden. Dat heeft tot nu toe een vereniging gedaan. Wat er in het hele land aan de orde is, wil natuurlijk niet altijd precies zeggen dat dat ook in Zoetermeer zo is. Ik heb inderdaad dat niet per vereniging in beeld en daarom denk ik dat het goed is om dadelijk even over de motie te praten, want ik heb het nu over de amendementen die ons nu al een heleboel geld gaan kosten. Die moet ik op dit moment gewoon ontraden. Maar voor het afhandelen van de motie wil ik graag het woord overdragen aan wethouder Weerwag die over de verenigingen verder kan gaan.

De **voorzitter**: Dat gaan we zo doen, maar eerst nog even een interruptie van mijnheer Zamani.

De heer **Zamani** (D66): Voorzitter, dank u wel. De wethouder geeft nu voor de tweede keer aan dat ze maar een berichtje heeft gehad van een organisatie die in de problemen zit, terwijl toen we in eerste instantie 14,5% bom dropten bij de organisaties, we dertig brieven kregen van gemeenschappelijke organisaties en in die brieven, die aangaven dat ze in nood zitten. Dus hoe rijmt zij die twee dingen met elkaar?

De **voorzitter**: Wethouder Van der Meer.

Wethouder **Van der Meer**: Er zit verschil tussen een brief sturen omdat je protesteert tegen een grote huurverhoging of dat je op dat moment al in financiële nood zit. We hebben meteen toen we ons realiseerden dat die brief met die 14,5% rond was gegaan, iedereen die een huurverhoging had gehad aangeschreven.
Overigens hebben we een aantal woningen in onze portefeuille en daarvan hebben we inderdaad gewoon geregeld dat ze niet meer huurverhoging kregen dan die 4,5%, of wat op dat moment was afgesproken bij het rijk. Daar hebben we natuurlijk ook gewoon aan meegedaan. Maar we hebben voor alle andere dingen juist omdat we een beetje snel wilden handelen, gezegd 'we gaan geen onderscheid maken tussen de ene vereniging en de andere, we doen voor iedereen een korting van 8% en dat leggen we vandaag aan u voor.' Dat we natuurlijk goed moeten kijken hoe we in het vervolg ermee omgaan, hebben we ook al toegezegd. Ik denk dat het nu goed is als mijnheer Weerwag over de motie praat, voorzitter.

De **voorzitter**: Nog een laatste interruptie van mijnheer Van den Boomgaard en dan gaan we naar wethouder Weerwag.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Dank u voorzitter, ik hoor de wethouder nu voor de derde keer zeggen dat die 8% er dan aan zit te komen, maar dat is geen korting, het is uitstel van executie want het komt volgend jaar gewoon volop bovenop de normale huurverhoging aan, volgens dit raadsvoorstel. Dus het is geen korting, het is gewoon uitstel van executie. Laten we er dan wel eerlijk over zijn. 14,5%, ik vind het flink.

De **voorzitter**: Ik stel voor dat... Wethouder Van der Meer?

Wethouder **Van der Meer**: Voorzitter. We geven dit jaar een korting van 8% en het is niet zo dat ze volgend jaar 14% plus die 8% moeten betalen. Want dan zou het geen korting zijn. We hebben dit jaar 8% korting gedaan.

De **voorzitter**: Ik stel voor nu eerst naar wethouder Weerwag te gaan. Ja, maar... Kort, nog mijnheer Zamani.

De heer **Zamani** (D66): Dit is een toezegging van de wethouder die we in de commissie niet hebben gehoord, voorzitter. Dus dat zou ik als een toezegging willen zien, dat het inderdaad geen sigaar uit eigen doos is, want zo heb ik het wel begrepen.

De **voorzitter**: Ik geef nog een keer wethouder Van der Meer het woord en dan stop ik deze discussie. Gaat uw gang.

Wethouder **Van der Meer**: Voorzitter, we hebben gezegd dat in principe de huur wordt verhoogd met 14,5% maar dat we dit jaar, vanaf 1 januari jl. tot het eind van het jaar een korting geven van 8%. Dat is ook precies wat er in het voorstel staat. Daarnaast hebben we gezegd dat we in september kijken hoe de CPI er op dat moment uitziet. Als die bijvoorbeeld op dat moment op 1% staat, gaan we volgend jaar door met 8% plus 1%, is 9%. Of we zeggen misschien 'we doen er toch wat af'. We moeten gewoon met elkaar op dat moment kijken hoe iedereen ervoor staat. De gasprijzen zakken. We weten ook dat de lonen op dit moment zelfs harder stijgen dan de inflatie. Dus we moeten op een gegeven moment ook ervoor zorgen dat we als gemeente ons goede werk kunnen blijven doen, en niet door nu in een keer tussen de perspectiefnota en dergelijke in allemaal geld uit te geven.

De **voorzitter**: Ik zie dat een heleboel mensen, maar ik ga nu deze discussie stoppen. Volgens mij hebben we het er ook uitgebreid over gehad in de commissie vorige week. U heeft de pech dat ik daarbij heb gezeten. Of het geluk, het is maar hoe je het bekijkt. Volgens mij hebben we de discussie gehad. De argumenten zijn uitgewisseld en het advies is naar het college. Ik ga nu naar wethouder Weerwag want die gaat in op de motie die is ingediend door de VVD en anderen. Wethouder Weerwag.

Wethouder **Weerwag**: Dank u wel voorzitter. Een reactie op de motie Scenario's kostenreductie verenigingen, bedankt voor het inbrengen van de motie. Ik begrijp uw zorgen die u uitspreekt zeker, ook vanwege corona, de energieprijzen en de huurverhoging. Maar ik ga de motie toch ontraden. Om iets objectief te kunnen vertellen over de situatie van de sportverenigingen, maar ook culturele verenigingen, zullen we een aardige opgave hebben. U kunt zich indenken dat de verenigingen hun boeken zullen moeten openen. We hebben dat wel eens vaker individueel gedaan en de kosten voor een dergelijk onderzoek zijn ongeveer € 2.000,00. En dan moet u nagaan dat we wel meer dan honderd verenigingen hebben waar we dan onderzoek naar zouden moeten doen. Dan zijn we natuurlijk heel benieuwd als college waar we dan de financiële ruimte vinden om dat te doen want dat staat niet in uw motie. Er is geen financiële dekking.
U vraagt ook om in overleg te gaan met verenigingen, maar we hebben al goed contact met de verenigingen. Zoals mijn collega-wethouder Van der Meer al aangaf, hebben we iedereen ook aangeschreven 'heeft u problemen, meld u zich'. Daar is momenteel inderdaad een melding van geweest en daar wordt dan naar gekeken 'waar kunnen we die vereniging bij helpen?' Nogmaals, er is regelmatig contact met onze verenigingen, ook vanuit het Sportloket, vanuit het Sportcafé, de verenigingsmonitor, daarin monitoren we ook al een aantal zaken.

De **voorzitter**: Wethouder Weerwag, er is een interruptie. Eerst mijnheer Aptroot en dan mevrouw Bink.

De heer **Aptroot** (VVD): Voorzitter, dank u wel. Twee dingen. Ik hoor constant 'er heeft zich maar een vereniging gemeld'. Volgens mij is nu twee maanden huur betaald en gaat dat om verenigingen in acute nood. Dus ik ben heel blij dat we verenigingen hebben die niet na een maand iets hogere huur meteen omvallen. Dat neemt niet weg dat ik mij in ieder geval namens onze fractie en met mij het CDA en een aantal andere partijen, ons heel veel zorgen maken over wat dit voor de toekomst doet. En als u zegt dat u in gesprek bent, snap ik niet waarom we niet gezamenlijk met de clubs... Volgens mij heeft mevrouw Hensen van het CDA vorige maand een perfecte meeting geregeld voor ons met de clubs. Ik zie niet in waarom de gemeente dat niet kan doen. Dat hoeft niet echt per club individueel met de boeken,

je kunt breed kijken naar 'hoe kunnen we onze clubs helpen met kostenreductie, hoe kunnen we ze helpen?' De expertise is er. Ik zie niet in waarom dat zo duur moet zijn.

De **voorzitter**: Dat was iets langer dan bedoeld voor een interruptie. Mevrouw Bink.

Mevrouw **Bink** (Zoetermeer Vooruit): Voorzitter, dank u wel. Ik begrijp van het college dat het helemaal geen problemen herkent bij de sportverenigingen, maar heeft het college ook de verenigingen en de mensen van bijvoorbeeld cultuurorganisaties en organisaties als Tuingezel aan de Voorweg verteld dat de huur in 2024 14,5% omhooggaat, met de impact van 2023? Zeggen ze dan ook 'we hebben geen problemen'?

De **voorzitter**: Ik ga naar wethouder Weerwag.

Wethouder **Weerwag**: Volgens mij wordt iedereen op dezelfde wijze geïnformeerd, dus ook die individuele situaties waar u naar verwijst.
Even kijken. Voor wat betreft de opmerking van mijnheer Aptroot over de verenigingen. U verwijst naar een bijeenkomst, dat klopt. We zijn als gemeente ook in gesprek met een aantal van die verenigingen. Er is ook een afvaardiging van en inmiddels lopen daar gesprekken mee om ook een soort overlegsessie te hebben tussen die afvaardiging van die verenigingen en de gemeente. Ik heb ook beloofd daar zelf aanwezig te zijn zodat ik voor het college kan horen of er daadwerkelijk urgentie is.
Maar wat betreft waar u om vraagt in deze motie, een verdiepend onderzoek, nogmaals, dat moet ik ontraden ook vanwege het feit dat er geen kostendekking bij zit. Dank u wel voorzitter.

De **voorzitter**: Ik zie twee interrupties, eerst mijnheer Weekenstroo en dan mijnheer Van den Boomgaard.

De heer **Weekenstroo** (CDA): Ik wil mijn interruptie in tweeën opdelen. Aan de ene kant heb je het kostenreductieverhaal waar we heel graag willen dat verenigingen zo veel mogelijk waar ze kunnen, de kosten kunnen wegsnijden. Ja, maar daar is soms ook hulp van de gemeente voor nodig. Als je kijkt naar afschrijving van bepaalde objecten, zoals lichtmasten, dan zijn die vaak van de gemeente. Maar die staan in de boeken van heel veel verenigingen die de kosten voor dat licht betalen. Als wij nog heel oude lichten erin hebben en de verenigingen daardoor een heel hoge prijs betalen voor de huur, is het voor ons als gemeente misschien slim om die lichtmasten af te schrijven en er nieuwe lichtmasten voor te plaatsen. Maar daarvoor moeten we wel met elkaar in gesprek. Er zijn scenario's nodig die aan ons als raad voorgelegd moeten worden, waarmee we aan de slag kunnen, waarmee wij kunnen bepalen dat die afschrijving er wel doorheen komt.
En dan deel 2. Financieel experts kunnen ook helpen met bijvoorbeeld over crowdfunding op een andere manier denken. Dat hoeft niet alleen door financieel volledig de boeken in te duiken met een boekhouder of iets dergelijks, maar dat kan ook door creatief kijken naar 'wat zijn de wins en de gains die die vereniging kan krijgen door slimmer met de financiën om te gaan?' Ik wil de wethouder ook oproepen om in de eigen begroting te zoeken naar die ruimte. Het is niet zo ingewikkeld als u denkt dat het is.

De **voorzitter**: Ik wil toch iedereen vragen – want ik zie nu interrupties bijna tweede termijnen worden – de interrupties echt korter te houden want anders gaat dat niet goed, u heeft nog een tweede termijn straks om dat te doen. Dus volgens mij moeten we daar ook even rekening mee houden. Dat zou ik even voorzichtig willen zeggen. Mijnheer Van den Boomgaard, gaat uw gang.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Dank u wel voorzitter. Wellicht een unicum, maar ik sta volledig achter dat verhaal van mijnheer Aptroot. Hij zei dat de huurpenning inderdaad zo laag mogelijk moet blijven, maar ook andere kostenreductie voor verenigingen moet zeker in een scenario bezien worden. En waarom moeten we dat doen en waarom zou het college daarachter moeten staan? Ook weer omdat in het coalitieakkoord dit college staat voor sport en spel voor iedereen. Wat is het gevolg als we de kosten niet reduceren, als we de huur zo exorbitant hoog laten worden? Dat sport- en verenigingslidmaatschap alleen maar iets voor de rijken wordt. Dat is volgens mij juist wat dit college niet zou laten gebeuren. Dus ik vraag nog een keer: denk erover na en steun die motie alstublieft!

De **voorzitter**: Ik kijk nog even naar wethouder Weerwag of hij behoefte heeft om daarop te reageren.

Wethouder **Weerwag**: Ja, dank u wel voorzitter. Volgens mij wordt er op de eerste plaats in deze motie gesteld dat er onderzoek moet worden gedaan naar alle verenigingen, en vervolgens gaat u het

opknippen in een aantal verenigingen die misschien wat meer hulpbehoevend zijn. Als reactie op het CDA, wat betreft het opknippen in twee delen... In het eerste deel vroeg u eigenlijk naar licht en ik hoorde u eigenlijk spreken over verduurzaming. Daar zijn ook subsidies voor en daar wordt ook informatie over verstrekt. Er zijn regelmatig Sportcafés over, waar alle verenigingen voor worden uitgenodigd. En dat geldt ook voor die financiële experts. U schrijft het zelf al, het Register voor Verenigingsbestuurders. Ik ben zelf ook aanwezig geweest op die avond. Daar worden verenigingen ook toe uitgenodigd. Dus ja, uw zorg is terecht, maar daarnaast doen we ook al echt heel veel om de zorg onder de aandacht te brengen bij de sportverenigingen en ze daarbij te helpen. Dank u wel voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel aan het college. Ik stel voor dat we naar de tweede termijn gaan van de gemeenteraad. Ik kijk naar de heer Meijroos voor een tweede termijn, gaat uw gang.

De heer **Meijroos** (Lijst Hilbrand Nawijn): Voorzitter. Nogmaals, ik heb de wethouder inmiddels ook gehoord hierover en ik verwijs toch nog naar beslispunt 3 dat we willen wijzigen, om gewoon met een goede dekking te komen in de perspectiefnota. En dan denk ik dat het prima voor elkaar moet komen.

De **voorzitter**: Mijnheer Aptroot, gaat uw gang.

De heer **Aptroot** (VVD): Voorzitter, dank u wel. Bedankt aan het college voor de antwoorden. Ondanks de ontrading, wil ik toch de motie graag laten staan.

De **voorzitter**: Mijnheer Weekenstroo.

De heer **Weekenstroo** (CDA): Ik sluit me grotendeels aan bij de woorden van mijnheer Aptroot en de urgentie is groot genoeg en de essentie van de motie is groot genoeg om hem te laten staan.

De **voorzitter**: Mijnheer Zamani.

De heer **Zamani** (D66): Dank u wel voorzitter. We zijn blij met de toezegging van de wethouder dat het inderdaad gaat om een definitieve korting. Daar was toch vorige week wat verwarring over. Toch gaat het voorstel om pleisters plakken. We blijven de motie van de VVD en CDA steunen om te gaan voor een structurele oplossing. En het amendement van LHN kan ook op onze steun rekenen. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel. Mijnheer Van den Boomgaard, tweede termijn. Gaat uw gang.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Mooi voorzitter, dan kan ik de eerste termijn afmaken. Huurders hebben het de afgelopen tijd al moeilijk genoeg gehad door de torenhoge energieprijzen en de toenemende armoede. Daarnaast zal deze vaste korting ook indirect de leden van de verenigingen helpen. Ze hoeven namelijk geen enorme verhoging in contributie te betalen waardoor kinderen en volwassenen kunnen blijven sporten en ontspannen. Nogmaals, dit is wat dit college ook in het coalitieakkoord heeft afgesloten en daar doe ik gewoon een beroep op.
En nog over wat de heer Zamani net zei, het is dus geen toezegging dat het een vaste korting is; als de huurverhoging volgend jaar 1% is, komt daar in principe de 8% bij. Dat is wat er gezegd is, dus het is uitstel van executie. Dank u voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Van den Boomgaard, mevrouw Bink.

Mevrouw **Bink** (Zoetermeer Vooruit): Voorzitter, wij denken dat het college onderschat welke problemen er allemaal bij die organisaties zijn. Voor de rest blijven we het amendement van LHN steunen. Dank u wel.

De **voorzitter**: Mijnheer Van Steenis. Geen behoefte zie ik. Mijnheer Van Rumpt? Geen behoefte. Zijn er nog andere leden van de raad die behoefte hebben aan een tweede termijn? Dat is niet het geval. Wethouder Van der Meer, gaat uw gang.

Wethouder **Van der Meer**: Ja voorzitter, dank u wel. Ik moet toch zeggen: in september kijken we hoe het ervoor staat met de CPI en hoe we er allemaal voor staan. We weten op het ogenblik ook niet hoe het gaat met gasprijzen, met inflatie, met noem het allemaal maar op. Dus we kijken in september en dan weten we in oktober hoe of wat. Dan kijken we heel goed 'moeten we wat doen, moeten we wat doen voor de hele groep, moeten we het doen voor iedereen?' We hebben het nu voor iedereen gedaan,

iedereen die huurder bij ons is. Wij zijn van plan dan heel goed te kijken om ervoor te zorgen... Want we hebben gezegd 'dit jaar kunnen we het niet hebben dat er na energieprijzenstijging, na corona, nog gauw even iemand omvalt.' Dus wij zijn van plan om in oktober – want die CPI van september komt dan in oktober – eens heel goed te kijken. Dan kijken we ook of we iets gedifferentieerd moeten doen.
In de tussentijd roepen wij iedere vereniging die zegt 'wij hebben een financieel probleem' – een echt financieel probleem, dus niet iemand die zegt 'ik vind het vervelend dat ik meer huur moet betalen', maar iemand die zegt 'ik kan het niet meer betalen' – op om zich tot ons te wenden. Want bij iedereen onderzoek doen, is natuurlijk hartstikke duur. Maar als we per vereniging die bij ons langskomt kijken naar 'oké, wat heb je allemaal voor onkosten? Wat kunnen we allemaal doen en hoe kunnen we je helpen?' en dat geldt voor alle huurders, kunnen we bekijken wat dat op dat moment qua maatwerk doet. Maar vergeet niet dat we hier er niet zo slecht voorstaan als een heleboel anderen omdat wij gewoon tijdens corona echt alles uit de kast hebben gehaald.

De **voorzitter**: Wethouder Van der Meer, ik ga u onderbreken want er zijn inmiddels drie interrupties. Volgens mij was mijnheer Aptroot eerst, dan mijnheer Weekenstroo en dan mijnheer Van den Boomgaard.

De heer **Aptroot** (VVD): Ja, voorzitter, dank u wel. Toch nog even een vraag aan de wethouder want we zijn heel blij met de toezegging dat we hier in oktober naar gaan kijken als het CPI-cijfer er is. Als we daarnaar gaan kijken, lijkt het me ideaal als we al een onderzoek hebben gedaan en een aantal scenario's hebben voor hoe het gaat met onze clubs en wat hun wensen zijn. Dus volgens mij is deze oproep – en het college praat misschien met een mond, maar nogmaals – om onze motie te steunen, want dat helpt alleen maar bij een juiste afweging maken.

De **voorzitter**: Ik wil wel voorkomen dat we echt gaan herhalen want volgens mij hebben we deze discussie gevoerd. Mijnheer Weekenstroo.

De heer **Weekenstroo** (CDA): Ik houd het heel kort deze keer. Als de wethouder zegt 'met financiële problemen', is dat ook 'met organisatorische problemen'? Want organisatorische problemen kunnen mogelijk leiden tot financiële problemen. Als je meer kunt doen aan ledenbehoud door meer mensen, kun je zorgen dat je in ieder geval meer contributie hebt, waardoor je meer huur kunt betalen. Het is afhankelijk van de huur of je een duurzaamheidsopgave kunt doorvoeren. Als ik de oproep van de wethouder zo kan interpreteren, dan heel graag en top.

De **voorzitter**: Mijnheer Van den Boomgaard.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Ja dank u, voorzitter. Ik hoor de wethouder meerdere malen zeggen dat verenigingen zich niet hebben aangemeld omdat ze in financiële nood, of acute nood zijn. En dat kan omdat zij de veronderstelling hebben dat ze alles door kunnen belasten. Dan kom ik dus op het punt: als dat zo is, dan komen dus onze sporters in de knel, waar dit college in het coalitieakkoord ook aan refereert en waarover het stelt dat het alles op alles zal zetten om ervoor te zorgen dat dat betaalbaar blijft voor iedereen. Dan vervalt dat dus. Is de wethouder zich daarvan bewust en is ze daar dan mee akkoord? Wijkt ze daarmee dan af van het coalitieakkoord?

De **voorzitter**: Ik ga naar wethouder Van der Meer.

Wethouder **Van der Meer**: Nee, voorzitter, we wijken niet af van het coalitieakkoord. Ik moet zeggen dat ik het betoog van mijnheer Weekenstroo niet helemaal goed kon volgen, maar wij zeggen 'iedere club die zegt 'ik heb ondersteuning nodig', kan zich aanmelden bij het sportloket of bij ons om te zeggen 'kan er iemand met ons meekijken?' Dat is wat anders dan dat we alle huurders langsgaan, want dat gaat in de papieren lopen. Maar voor iedere individuele vereniging die zegt 'ik wil graag dat er iemand meekijkt met hoe wij onze begroting kunnen rondbreien en alles doen', zijn we daar graag toe bereid. De amendementen moet ik in ieder geval ontraden.

De **voorzitter**: Ik constateer... Ja. Heel kort dan nog en dan moet het wel iets nieuws zijn. Mijnheer Zamani.

De heer **Zamani** (D66): Ja, voorzitter. De vorige keer gaf het college aan dat het toch wel verrast was met die 14,5% in die automatisch gegenereerde mail. Kan de wethouder toezeggen dat zij ook het zinnetje met 'komt u in de financiële problemen, meld het bij ons', ook bij die automatisch gegenereerde

mail kan toesturen?

De **voorzitter**: Wethouder Van der Meer.

Wethouder **Van der Meer**: We waren eigenlijk helemaal niet van plan om nu weer te kijken wat er in die brieven stond, met dat ze automatisch gegenereerd waren. Dus eerst kijken wij gewoon wat de CPI wordt. Dan gaan we in het college overleggen 'hoe staan we ervoor met z'n allen?' En dan kijken we wat we in de brieven zeggen.

De **voorzitter**: Ik kijk nog even naar wethouder Weerwag of hij nog behoefte heeft om te reageren.

Wethouder **Weerwag**: Nee, voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan constateer ik dat we aan het eind komen van de tweede termijn van het college en gaan we over tot stemming over amendementen, raadsvoorstel en motie. Is iedereen zo ver om de stemming nu te doen of is er behoefte aan schorsing? Ik vraag het maar even. Als dat niet het geval is, ga ik over tot stemming. Ik moet even melden dat mijnheer Van Gils de vergadering heeft verlaten. Dan zitten we inmiddels op 35 aanwezige raadsleden.
Allereerst gaan we naar amendement H.
Amendement nr. 2304-H Indexatie huurders gemeentelijk vastgoed. Is er iemand die daar een stemverklaring over wenst af te leggen? Mijnheer Van den Boomgaard, gaat uw gang.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Dank u voorzitter. Een sympathiek amendement. Echter, het blijft uitstel van executie. Met de huidige woorden van de wethouder is er geen enkele toezegging dat het niet gaat geschieden en daarom kunnen wij dit helaas niet steunen.

De **voorzitter**: Ik zag mijnheer Aptroot.

De heer **Aptroot** (VVD): Voorzitter, dank u wel. Een sympathiek amendement, ook namens ons. Wij vinden dit echter te vroeg. We willen graag een aantal scenario's. We willen weten wat het CPI-cijfer doet alvorens we ons nu erop vastpinnen dat dit is wat wij doen voor onze clubs. Dus ik zou het heel graag willen doorschuiven naar het najaarsdebat. Dank u wel.

De **voorzitter**: Mijnheer Weekenstroo.

De heer **Weekenstroo** (CDA): Dank u wel. Wij vinden het ook een enorm sympathiek amendement. Het kan onderdeel zijn van een groter geheel pakket aan maatregelen die verenigingen zouden kunnen doorvoeren, of waarmee ze geholpen zijn, dus we zullen tegen dit amendement stemmen.

De **voorzitter**: Mijnheer Van Steenis.

De heer **Van Steenis** (GroenLinks): Voorzitter, dank. Een zeer belangrijk amendement, zoals ik net in mijn betoog ook al heb aangegeven, dat cruciaal is om enigszins dempende werking op de huurverhoging te hebben.

De **voorzitter**: Ik kijk rond of er nog anderen voor een stemverklaring zijn. Dat is niet het geval, dan vraag ik de leden van de raad die voor dit amendement zijn hun hand op te steken.
Voor zijn SP, GroenLinks, PvdA, Zoetermeer Vooruit, D66, LHN. Dit amendement is aangenomen met 18 stemmen voor en 17 stemmen tegen.
Dan gaan we over naar amendement 2304-I. Raadsbesluit korting indexatie huurders gemeentelijk vastgoed. Mag ik nog even de aandacht alstublieft? Voor dat amendement kijk ik eerst even naar stemverklaringen. Is er iemand die daarover een stemverklaring heeft? Niet het geval, mag ik de leden van de raad die voor dit amendement zijn vragen hun hand op te steken?
Voor is FVD, daarmee is het amendement verworpen met 1 stem voor en 34 tegen.
Dan kom ik bij het geamendeerde raadsvoorstel. Is er iemand die daar een stemverklaring over wenst af te leggen? Mevrouw Bink.

Mevrouw **Bink** (Zoetermeer Vooruit): Voorzitter dank u wel. Zoetermeer Vooruit kan niet tegen het raadsvoorstel zijn. Wij weten dat de organisaties deze tussenoplossing heel hard nodig hebben. We houden ons hart vast voor 2024, dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel mevrouw Bink. Mijnheer Van den Boomgaard.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Om de verenigingen in Zoetermeer te steunen, zal ik dit voorstel moeten steunen, maar in oktober is ronde 2. En dan zal ik ervoor gaan liggen voor behoud van onze verenigingen en betaalbare sport en recreatie voor onze inwoners.

De **voorzitter**: Mijnheer Haak, gaat uw gang.

De heer **Haak** (PDvZ): Dank u voorzitter. We horen van iedereen dat al die verenigingen het zo zwaar hebben, maar er heeft zich maar een gemeld, dus wij gaan dat niet steunen.

De **voorzitter**: Anderen voor een stemverklaring? Dit gaat om het aangepaste raadsvoorstel, even voor alle helderheid. Het gaat nu om het aangepaste, geamendeerde raadsvoorstel. Mag ik de leden van de raad die tegen dit raadsvoorstel zijn, vragen hun hand op te steken?
Dat is niet het geval, dan is dit unaniem aangenomen.
Dan gaan we over naar de motie. 2304-01 Scenario's kostenreductie verenigingen. Wie wenst naar een stemverklaring over af te leggen? Mijnheer Van Steenis, gaat uw gang.

De heer **Van Steenis** (GroenLinks): Dank u voorzitter. We vinden het een heel zware maatregel, nog los van het argument over geld. Exploitatie is gewoon eigen verantwoordelijkheid van stichtingen en verenigingen. Een groot aantal voert een gezonde boekhouding, los van deze extreme huurstijging en verenigingen mogen zich melden en doen dat ook en dat doen ze ook per brief. Dus een verdiepend onderzoek opgelegd door de gemeente vindt GroenLinks onnodig. Dank voorzitter.

De **voorzitter**: Mijnheer Van Rumpt.

De heer **Van Rumpt** (ChristenUnie-SGP): Dank u wel voorzitter. Gelet op de uitleg van de wethouder over wat er allemaal gebeurt en ook over de kosten en het geld en aangezien het de verantwoordelijkheid is van de sportverenigingen zelf om zich te melden, zullen wij tegen deze motie stemmen.

De **voorzitter**: Mijnheer Van den Boomgaard.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Dank u voorzitter. Om lidmaatschap van verenigingen betaalbaar te houden, zullen wij voor deze motie stemmen.

De **voorzitter**: Dank u wel. Ik kijk rond of er nog anderen zijn met een stemverklaring. Dat is niet het geval. Dan breng ik deze motie in stemming brengen. Mag ik de leden van de raad die voor deze motie zijn vragen hun hand op te steken?
Voor zijn SP, PvdA, Zoetermeer Vooruit, D66, VVD, CDA, Zó! Zoetermeer, FVD. Deze motie is met 20 stemmen voor en 15 stemmen tegen aangenomen.

## 8. Agenderingsverzoek Huisvesting IKC De Piramide

De **voorzitter**: Dan gaan we naar agendapunt 8. Agenderingsverzoek Huisvesting IKC De Piramide. We hebben afgesproken bij het begin van de vergadering dat er spreektijd is van twee minuten voor de indieners en een minuut per fractie voor de anderen. Ik ga beginnen bij de indieners.

Wethouder **Van der Meer**: Voorzitter, mag ik even schorsing vragen?

De **voorzitter**: Natuurlijk mag dat. We schorsen de vergadering tot 22.45 uur.

Schorsing

De **voorzitter**: Ik heropen de vergadering en ik verzoek iedereen weer plaats te nemen. Ik was aan het inventariseren want we zijn bij het agenderingsverzoek en, dat weet iedereen, ik begin bij de indieners van het agenderingsverzoek – dames en heren, mag ik enige rust? Dank u wel – en ik ga bij de indieners even kijken wie de sprekers zijn. Ik heb in ieder geval de PvdA, mijnheer Louw en GroenLinks, mevrouw Van Werkhoven en SP de heer Velner. Dan zie ik ook nog mijnheer Ekkelenkamp, mevrouw Meijer, mevrouw Bink, mijnheer Van der Perk, mevrouw Brouwer, mijnheer Van den Boomgaard en mijnheer

Weekenstroo en dan heb ik ze volgens mij allemaal gehad. Ik geef als eerste het woord aan de heer Louw. Gaat uw gang.

De heer **Louw** (PvdA): Dank u wel. PvdA, GroenLinks en SP hebben dit agenderingsverzoek afgelopen week met spoed ingediend omdat de school, de leerlingen, ouders en leerkrachten snel duidelijkheid willen. We zijn dan ook blij dat we dit onderwerp vandaag in de raad kunnen bespreken. En vorige week hebben we kunnen horen dat de noodlokalen moeten verdwijnen vanwege een toezegging uit 2018 en de verkeerssituatie rond deze school.
We dienen twee moties in. Met GroenLinks, SP, D66 en Zó! Zoetermeer roepen we in de eerste motie de wethouder op om met betrokkenen een stevig plan te maken om de verkeerssituatie aan de Fivelingo aan te pakken. Nu geen pleisters meer plakken, maar met een langdurig plan komen, waardoor de overlast voor de buurt afneemt en hopelijk verdwijnt.
Met GroenLinks, SP en D66 dienen we ook een motie in om de noodlokalen toch nog niet te sluiten. We herhalen wat vorige week is gezegd, dat we de toezegging uit 2018 toen logisch vonden. We zijn het ook met de wethouder eens dat noodlokalen niet blijvend moeten zijn. Maar de nood is nog steeds erg hoog. En dan vindt de PvdA dat we onderdak moeten blijven bieden. We hopen dat andere partijen dat ook met ons eens zullen zijn. We roepen de wethouder dan ook op om met OPOZ in gesprek te gaan om een plan te maken om de noodlokalen uiteindelijk af te bouwen, zodat de lokalen verdwijnen, maar de kinderen niet in een grote verhuizing terechtkomen en broertjes en zusjes gewoon op de school geplaatst kunnen worden. We houden ons vast aan de uitspraak van de wethouder zelf uit de bespreking van het IHP 'de organisaties gaan over de huisvesting, de raad geeft er alleen een klap op'. Laten we dat vandaag dan ook doen. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Louw. Ik zie een interruptie van mevrouw Brouwer, gaat uw gang.

Mevrouw **Brouwer** (ChristenUnie-SGP): Ik vraag me af of mijnheer Louw het niet met mij eens is dat als we er als raad een klap op hebben gegeven, wat hij zojuist zelf zei, die klap gewoon gegeven is. Als dit anders had gemoeten, had dat toch bij de bespreking van het IHP gemoeten?

De **voorzitter**: Ik ga eerst naar de heer Louw en dan naar mevrouw Bink.

De heer **Louw** (PvdA): Ja. Ik hoor mevrouw Brouwer. Het gaat denk ik niet over wanneer we het moment het beste kunnen pakken. We hebben nu een moment om dit te doen. De situatie is veranderd sinds 2018. Wij denken, met een aantal andere partijen, dat het logisch is om die noodlokalen nog langer in stand te houden en vragen eigenlijk steun aan u en andere partijen om dat vandaag ook uit te spreken.

De **voorzitter**: Mevrouw Bink.

Mevrouw **Bink** (Zoetermeer Vooruit): Voorzitter, ik hoor de heer Louw, maar het is toch niet zo dat er dan geen lokalen meer zijn? Ze zijn alleen iets verderop en dat is op het Kerkenbos. Wat is daar mis mee?

De **voorzitter**: Mijnheer Louw.

De heer **Louw** (PvdA): Ja, mevrouw Bink hoort mij, ik hoor wat insprekers vanavond en vorige week. Het Kerkenbos is geen alternatief volgens deze school. De vraag is of de zestig leerlingen die nu in die drie noodlokalen zitten überhaupt op deze school zullen blijven. Het is geen alternatief voor leerkrachten. Het is geen alternatief voor ouders. Het Kerkenbos is geen alternatief. Dat was in 2018 ook niet de bedoeling. De bedoeling was dat het niet meer nodig zou zijn. Ze zijn nog wel nodig, vandaar het voorstel om het toch te verlengen.

**Motie nr. 2023-04-02 ingediend door PvdA, GroenLinks, SP, Zó! Zoetermeer, D66**
Aanpak verkeerssituatie Fivelingo

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 11 april 2023;

constaterende dat:
- er al minimaal vijf jaar klachten zijn rondom de verkeerssituatie bij IKC De Piramide aan de Fivelingo;
- buurtbewoners nog altijd last hebben van de verkeerssituatie rondom het brengen en halen van

kinderen bij IKC De Piramide;
- er echter geen onderzoek is geweest naar de omvang van de klachten;
- handhaving tot nu toe onvoldoende consequenties heeft gehad voor recidiverende automobilisten;

overwegende dat:
- de gemeente in de afgelopen jaren allerlei inspanningen heeft gedaan om de verkeerssituatie aan te pakken, zoals het instellen van eenrichtingsverkeer in bepaalde uren;
- IKC De Piramide allerlei (ludieke) acties op touw heeft gezet om ouders die hun kinderen komen ophalen/wegbrengen bewust te maken van de verkeerssituatie;
- IKC De Piramide in contact staat met buurtbewoners om tot een oplossing voor de situatie te komen;
- overlast rondom de verkeerssituatie nog altijd blijft bestaan;
- het gemeentegrond betreft;
- de gemeente verantwoordelijk is voor de verkeerssituatie;
- er in een aanzienlijk deel van het jaar geen schoolverkeer is vanwege o.a. schoolvakanties;

verzoekt het college:
- met belanghebbenden in gesprek te gaan om tot een gezamenlijke oplossing te komen om de verkeerssituatie aan de Fivelingo op te lossen;
- een plan van aanpak te maken om deze oplossing zo snel mogelijk tot uitvoer te brengen;
- bewoners en andere betrokkenen middels een brief op de hoogte te stellen van het plan van aanpak en de uitvoering hiervan;

en gaat over tot de orde van de dag."

**Motie nr. 2023-04-03 ingediend door PvdA, GroenLinks, SP, D66**
Omgevingsvergunning noodlokalen IKC De Piramide

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 11 april 2023;

constaterende dat:
- het college op basis van toezegging 20 (voorheen toezegging 749) besloten heeft om de noodlokalen van IKC De Piramide aan de Fivelingo per 1 augustus 2023 op te heffen;
- onlangs conform het Masterplan de omgevingsvergunning voor een andere school (De Edelsteen) wel is verlengd;
- uit de leerlingenaantallenprognose uit het onlangs vastgestelde IHP blijkt dat het aantal basisschoolleerlingen in Meerzicht pas in 2030 zal afnemen;

overwegende dat:
- op dit moment alle drie de noodlokalen nog in gebruik zijn door klassen;
- IKC De Piramide door dit besluit een aanmeldstop heeft, waardoor zelfs broertjes en zusjes van de huidige leerlingen niet meer op de schoolgeplaatst kunnen worden;
- de kinderen en docenten die momenteel in de noodlokalen gehuisvest zijn niet elders in het bestaande pand gehuisvest kunnen worden;
- de aangeboden alternatieve locatie (Kerkenbos) voor de school geen optie is vanwege de grote afstand tussen beide locaties;
- bij een spreiding naar twee ver van elkaar af liggende locaties (Fivelingo en Kerkenbos) ouders die nu alternatieven als lopen of de fiets gebruiken eerder gedwongen worden om de auto te gaan gebruiken om hun kinderen allebei op tijd naar school te brengen;
- zowel de school als de overkoepelende organisatie (OPOZ) aangegeven heeft dat het verdwijnen van zestig leerlingen uit de school geen positieve invloed zal hebben op de verkeersproblematiek;
- er sprake is van verkeersproblematiek bij veel basisscholen in Zoetermeer;

verzoekt het college:.
- toezegging 20 (voorheen 749) te herroepen;
- de omgevingsvergunning voor de noodlokalen te verlengen tot 1 augustus 2030;
- met OPOZ in gesprek te gaan om tot een (gefaseerd) plan te komen om er zeker van te zijn dat de noodlokalen na 2030 niet meer gebruikt hoeven te worden;
- dit plan onderdeel te laten zijn van het volgend IHP;

en gaat over tot de orde van de dag."

De **voorzitter**: Volgens mij is het helder. Dan ga ik nu over naar de eerste termijn van mevrouw Van Werkhoven. Gaat uw gang.

Mevrouw **Van Werkhoven** (GroenLinks): Voorzitter, beste raad en kijkers die thuis nog kijken. Momenteel krijgen zestig kinderen op Integraal Kindcentrum De Piramide les in een noodlokaal, maar eind dit jaar loopt de vergunning af. De Piramide vraagt om een verlenging om twee redenen: er wordt meer bijgebouwd in Meerzicht, waardoor er meer kinderen bijkomen dan verwacht en, wat ook nog heel specifiek aan deze school is maar nog niet is genoemd, er is een speciaal aanbod voor hoogbegaafden waardoor 20% van de kinderen van buiten de wijk komt. Zonder noodlokaal moet De Piramide een leerlingenstop invoeren waardoor broertjes en zusjes niet meer naar dezelfde basisschool kunnen. Zoals de directrice al zei, de vraag is of dat de parkeerproblemen oplost als er alsnog een van de kinderen wel op De Piramide zit. Het is eerder zo dat er meer logistieke bewegingen komen.
Wij roepen daarom de wethouder op om alsnog de verlenging voor zeven jaar voor het noodlokaal af te geven, want de verwachting is dat het tot en met 2030 nodig is. En we vragen aan de raad om onze moties te steunen voor de verlenging van de noodlokalen, maar ook om een oplossing te zoeken voor de verkeerssituaties zodat we zowel de belangen van de kinderen, waaronder de hoogbegaafde kinderen die specifiek het programma op De Piramide volgen, als de omwonenden, kunnen meenemen. Tot zover.

De **voorzitter**: Dank u wel mevrouw Van Werkhoven. Dan mijnheer Velner.

De heer **Velner** (SP): Dank u wel voorzitter. Belangrijk voor de SP is het uitgangspunt in Nederland van vrijheid van onderwijs. Vrijheid van onderwijs betekent ook dat ouders voor hun kinderen mogen kiezen tussen scholen, hetgeen ook vanuit de gemeente Zoetermeer gefaciliteerd moet worden.
Ik heb nog even gekeken naar het Raadsvoorstel Noodbouw ter plaatse IKC ten behoeve van de schoolruimteverdeling 2018. Hierin wordt aangegeven dat om een onvoorzienbaar knelpunt op te lossen het onvermijdelijk is om bij het IKC De Piramide 'voor een periode van naar verwachting vijf jaar' tijdelijke huisvesting te realiseren. Dat geeft volgens ons de wethouder de ruimte om hierover in gesprek te gaan met de school over de beschikbare ruimte. Waarom wordt dus nu vasthouden aan die termijn van vijf jaar als de gemeente ook elk jaar de huisvesting van scholen in het primair onderwijs bespreekt met het schoolbestuur en de gemeente? Waarom nu abrupt dit besluit nemen en het bestuur voor een voldongen feit plaatsen, ook als er sprake is van wachtlijsten zoals we vanavond eerder hebben gehoord? Kan de wethouder dat toelichten?
Het sluiten van het noodgebouw is geen oplossing voor de verkeersproblematiek, zoals onder andere de heer Westhoek ook in zijn betoog aangaf. Dat is handhaving.

De **voorzitter**: Mijnheer Velner, een interruptie van mijnheer Van der Vlies.

De heer **Van der Vlies** (Zó! Zoetermeer): Dank u wel voorzitter, ik meende te horen van de heer Velner dat hij zei dat het college abrupt een besluit had genomen over de stopzetting van dit verhaal maar als ik me niet vergis, is dit raadsbesluit door de raad genomen vijf jaar geleden. Dus dat is al vijf jaar bekend en het bestuur is het afgelopen jaar meermalen op de hoogte gebracht van het stopzetten van deze situatie. Dus hoe komt u er dan bij dat het gaat om een abrupte melding?

De **voorzitter**: Mijnheer Velner.

De heer **Velner** (SP): Zo heb ik dat vorige week in ieder geval begrepen, ze waren er volkomen door verrast. En in het raadsvoorstel van 2018 wordt de verwachting uitgesproken dat het vijf jaar zal zijn. Dus volgens mij zit daar gewoon ruimte voor de wethouder.

De **voorzitter**: Gaat u verder mijnheer Velner.

De heer **Velner** (SP): Ik wilde nog afsluiten met de vraag: hoe zal het handhavingsvraagstuk door de wethouder worden ingevuld?

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan ga ik naar mijnheer Ekkelenkamp. Gaat uw gang.

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Dank u voorzitter, keuzes maken in de politiek is heel vaak een belangenafweging. Welk belang weegt het zwaarst? Regelgeving, oude afspraken, de opvatting in de buurt over de verkeersdrukte, of een ongestoorde voortzetting van het onderwijs? In dit geval kiezen wij voor het laatste. We zijn van mening dat het mogelijk moet zijn om na goed overleggen in de buurt en vooral met de ouders die hun kinderen komen brengen en halen, om de noodlokalen nog enkele jaren in stand te houden. Een belangrijke afweging hierbij is ook het gegeven dat de schoolbesturen in Zoetermeer afspraken met elkaar hebben gemaakt om de onstuimige groei van de ene school ten koste van de andere school te voorkomen, zodat de problematiek van noodlokalen aan de ene kant en leegstand aan de andere kant in de toekomst niet meer voorkomt. Wij dienen de motie van de PvdA, GroenLinks en SP daarom mede in. Dank u wel.

De **voorzitter**: Mevrouw Meijer, gaat uw gang.

Mevrouw **Meijer** (VVD): Voorzitter, in alle eerlijkheid, wij zitten een beetje in een spagaat. Situaties zoals deze zijn natuurlijk nooit wenselijk en prettig. En wat ons betreft, is het uitgangspunt dat leerlingen in hun eigen buurt naar school kunnen, in een veilige omgeving. Dat ouders voor hun specifieke school in hun eigen buurt in een mooi gebouw met bepaalde voorzieningen kiezen, vinden wij een valide argument.
Maar dan komt de spagaat. Afspraak is ook afspraak. De school heeft lang de tijd gehad om naar dit moment toe te leven en het verzoek komt ook nog eens laat.
Om onze keuze te kunnen maken, hebben we twee prangende vragen: waarom gelijk verlengen tot 2030? Waarom niet met een jaar zodat die periode kan worden gebruikt om tot een goed alternatief te komen? En er staat op dit moment ook geen dekking in de motie die wordt ingediend, maar de insprekers gehoord hebbend, zouden we graag zien dat de kosten op OPOZ worden verhaald. We willen de indieners van de motie dan ook vragen of zij bereid zijn de termijnen en de dekking aan te passen in de motie. Wij hebben in ieder geval een motie achter de hand die in een compromis voorziet, mocht dit niet het geval zijn.

De **voorzitter**: Ik zie een interruptie van de heer Louw.

De heer **Louw** (PvdA): Ja dank u wel voorzitter. De VVD vraagt om een dekking. Nu hebben we vorige week van de wethouder begrepen dat het Kerkenbos is aangewezen als alternatieve locatie hiervoor. Ik neem aan dat daar een dekking bij hoort. Ik ben dan even benieuwd of het Kerkenbos duurder is dan de drie noodlokalen die er nu staan. Wellicht houden we wel geld over als we met de noodlokalen doorgaan in plaats van met Kerkenbos.
En ik vraag me even af – de VVD komt nu met een soort van tegenvoorstel, u noemt het een spagaat – wat is dan het tegenvoorstel van de VVD exact? Bent u bereid om het besluit uit 2018 waarvan de heer Velner net heeft gezegd dat 'naar verwachting vijf jaar' in stond, toch op te rekken? En zo ja, met hoe lang?

De **voorzitter**: Mevrouw Meijer.

Mevrouw **Meijer** (VVD): Ja, dank u wel voorzitter. Over die dekking. Volgens mij zijn het sowieso extra kosten als we ruimte hebben op Kerkenbos en we houden iets anders in stand. Dus ik denk dat er sowieso een dekking voor moet zijn. OPOZ gaf aan dat zij dat betalen.
En over die termijn. In principe vinden wij echt 'afspraak is afspraak'. Daarom ook die spagaat. Ik vind het echt heel ingewikkeld, want ik snap ook echt heel goed dat je voor een bepaalde school kiest die ingericht is op het didactisch concept van zo'n school. Maar tegelijkertijd zoeken wij ook een beetje naar de ruimte, hoe we dit toch kunnen aanpakken, en is dit ons compromis daarin: laten we het met een jaar verlengen zodat de school dan de tijd neemt om met de gemeente te kijken 'wat is dan een goed alternatief voor de resterende periode, die niet weer lokaal bovenop lokaal is, waar we aan de ene kant leegstand hebben en aan de andere kant noodlokalen?' Daar zijn we naar op zoek.

De **voorzitter**: Ik zie drie interrupties. Waarbij ik meteen de disclaimer wil geven dat ze kort moeten zijn. mijnheer Van den Boomgaard.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Dank u voorzitter. Ik hoor mevrouw Meijer twee keer zeggen 'afspraak is afspraak'. Daar ben ik een enorm voorstander van. Even om het geheugen op te frissen: welke afspraak is er gemaakt en waarom is die afspraak gemaakt?

De **voorzitter**: Wilt u dan nog, en dan laat ik eerst even reageren, dat lijkt mij wel zo netjes, dan komen mijnheer Ekkelenkamp en mijnheer Boerboom daarna. De heer Louw.

De heer **Louw** (PvdA): Ik wacht anders keurig op mijn beurt hoor. Dat maakt niet uit, voorzitter. Nog even een wedervraag aan mevrouw Meijer van de VVD, via u. Het besluit in 2018 is genomen met het vooruitzicht dat er minder leerlingen zouden zijn, naar verwachting, in 2023 en de noodlokalen zouden dan weg moeten vanwege de verkeerssituatie. Ik probeer nog even uw spagaat te ontleden. Die verkeerssituatie is ongewijzigd. Er is nog steeds overlast, wellicht bij een beperkt aantal mensen, maar er is overlast. Dat is overigens bij heel veel scholen in Zoetermeer het geval. Dus kiest u nu, kiest de VVD voor minder verkeersoverlast en zestig leerlingen min of meer naar huis sturen met een alternatief waar niemand op zit te wachten, horende de school en OPOZ? Of kan het doorslaan naar 'we moeten even slikken, want we hadden een afspraak, maar zestig leerlingen naar huis sturen gaat toch eigenlijk veel verder dan die verkeersoverlast die er nog is, dus we kiezen voor de leerlingen?' Dat is eigenlijk de vraag die ik aan VVD heb.

De **voorzitter**: Ik ga nog even kijken naar mijnheer Ekkelenkamp en mijnheer Boerboom. Ook allebei hierover? Dan kan mevrouw Meijer dat in een keer meenemen. Mijnheer Ekkelenkamp.

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Misschien kan ik de VVD en ook andere partijen die nog wat aarzeling bij hebben nog wat helpen door even te wijzen op het feit dat we in het verleden natuurlijk die situatie hadden van concurrentie tussen scholen. Dan werd een school heel populair en had dat leegstand tot gevolg bij een andere school en dan moest er iets mee. Drie jaar geleden hadden we die discussie meen ik ook met drie scholen in die buurt. Nu is het natuurlijk anders, want de schoolbesturen hebben nu afspraken gemaakt met elkaar over hoe ze omgaan met de leerlingverdeling over Zoetermeer. Dat is een belangrijke verandering ten opzichte van het verleden. Dat is soms denk ik voor ons ook van doorslaggevende aard om hier nu onze goedkeuring aan te kunnen geven.

De **voorzitter**: Mijnheer Boerboom, gaat uw gang.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Dank u wel voorzitter. Ik vind eigenlijk dat de VVD geen keuze maakt, want u stelt nu en de buurt teleur door een jaar te verlengen en tegelijkertijd schuift u de problemen een jaar vooruit, want we weten nu al dat die leerlingen er dan nog zijn. Waar verwacht u dat die leerlingen dan straks naartoe gaan? Verwacht u dat ze alsnog naar Kerkenbos gaan? Of dat de school moet krimpen? Waar gaan die leerlingen dan naartoe? Dus wat is uw alternatief en wat kiest u nu uiteindelijk?

De **voorzitter**: Mevrouw Meijer.

Mevrouw **Meijer** (VVD): Ja, dank u wel voorzitter. Ik ga kijken of ik het goed onthouden heb. Met 'afspraak is afspraak' refereer ik aan de afspraak die volgens mij met uw medeweten en uw inbreng gemaakt is om dit in 2023 te stoppen.
Zowel GroenLinks als PvdA vraagt 'wat is nou de keuze die u maakt?' Ik vind wel dat als we ruimte hebben, ergens dichtbij in Zoetermeer, waar die leerlingen terechtkunnen, waar wellicht wat aanpassingen nodig zijn zodat je daar ook goed volgens de visie van die school kunt lesgeven, dat we die ruimte moeten benutten. Dat is op dit moment, naar ik begrijp, niet het geval. Ik denk dat als je een jaar de tijd neemt zodat de school kan zorgen dat de ruimte die er in de stad is, wel goed gebruikt kan worden en we die noodlokalen dan niet meer nodig hebben, dat een goed alternatief is. Dus ik kies nu voor de leerlingen. Maar ik vind dat meteen tot 2030 doen, te ver gaan.

De **voorzitter**: Ik zag nog een interruptie van mijnheer Van den Boomgaard maar dan stel ik voor dat we verdergaan met de eerste termijn. Mijnheer Van den Boomgaard.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Dank u voorzitter, mijn vraag was tweeledig. Wat hebben we afgesproken? Dat weet ik, maar waarom hebben we dat afgesproken? Daar hoor ik ook graag een antwoord op.

De **voorzitter**: Eerst even naar mevrouw Meijer voor een reactie en dan ga ik naar mevrouw Bink die nog op mijnheer Boerboom wil reageren.

Mevrouw **Meijer** (VVD): Dank u wel. Ik krijg een beetje de indruk dat mijnheer Van den Boomgaard op zoek is naar een soort antwoord dat hij zelf al in zijn hoofd heeft. Hij was erbij. Ik niet. Dus misschien

kan hij daar beter zelf antwoord op geven.

De **voorzitter**: Dank u wel. Mevrouw Bink.

Mevrouw **Bink** (Zoetermeer Vooruit): Ja voorzitter. Ik had een interruptie op GroenLinks want ik hoor de hele tijd 'het is zo zielig voor al die kinderen, ze moeten dadelijk elders heen, of ze moeten van de school af'. Maar het is natuurlijk ook zo dat de school kinderen heeft aangenomen terwijl ze wisten dat er een stop aankwam. Hoe gaat u daar dan mee om? Het is niet alleen de schuld van de gemeente of van de raad, maar ook van de school zelf.

De **voorzitter**: Ik kijk naar mijnheer Boerboom of mevrouw Van Werkhoven? Mevrouw Van Werkhoven, gaat uw gang.

Mevrouw **Van Werkhoven** (GroenLinks): Wat bedoelt u met 'de school wist dat er een stop aankwam'?

De **voorzitter**: Mevrouw Bink.

Mevrouw **Bink** (Zoetermeer Vooruit): Vijf jaar is vijf jaar.

De **voorzitter**: Mevrouw Van Werkhoven.

Mevrouw **Van Werkhoven** (GroenLinks): O, u bedoelt de stop op de noodlokalen? Ja, de school wist niet dat meer bijgebouwd werd en dat hun concept blijkbaar zo populair was ver uit de buurt.

De **voorzitter**: Ik constateer dat daarmee... Volgens mij was u klaar met uw eerste termijn, Mevrouw Meijer en dat brengt me meteen naar mevrouw Bink voor haar eerste termijn.

Mevrouw **Bink** (Zoetermeer Vooruit): Dank u wel voorzitter. Zoetermeer Vooruit begrijpt de insprekers en alle ouders die nu of straks in de problemen komen of ondervinden als er mogelijk een stop komt op de verlenging van de noodlokalen. Wat betreft de noodlokalen vragen wij ons wel af of het haalbaar is om die in stand te houden en wat de kosten daarvan zijn. De afgelopen vijf jaar heeft het € 325.000,00 gekost. Kun je van het college verwachten dat het een oplossing zoekt voor de verkeerssituatie? Dit is volgens Zoetermeer Vooruit echt iets van de ouders zelf en van de school.

De **voorzitter**: Dank. Dan ga ik naar mijnheer Van der Perk voor zijn eerste termijn.

De heer **Van der Perk** (Zó! Zoetermeer): Dank voorzitter. Zó! Zoetermeer is verrast door agendering van dit onderwerp, ook omdat er nog geen officieel verzoek is gedaan om de omgevingsvergunning aan te passen. Ook is er nog geen antwoord gekomen op de brief die de gemeente heeft gestuurd over het nieuwe locatievoorstel. In 2018 is besloten om een noodgebouw met drie lokalen neer te zetten aan de Fivelingo omdat IKC De Piramide de groei niet had voorzien.
Nu zijn we bijna vijf jaar verder; een redelijke termijn om de huisvestingsproblematiek aan te pakken. Zó! Zoetermeer is benieuwd wat OPOZ en IKC De Piramide hebben gedaan in het aannamebeleid. Zó! Zoetermeer is zich er degelijk van bewust dat een school binnen een gebouw of terrein beter functioneert. Ook vinden wij het vervelend dat ouders die meerdere kinderen hebben nu de dupe worden doordat ze kinderen weg moeten brengen en ophalen bij meerdere locaties.
Tot slot voorzitter, er is een enorme overlast van auto's bij IKC De Piramide. Ouders die hun kinderen wegbrengen en zich daarbij niet aan de regels houden, komen de leefbaarheid niet ten goede. Wij vinden dat hier goed op gehandhaafd moet worden. Kan hier niet een kiss&ride-zone gecreëerd worden zoals bij IKC De Klimboom, of bij IKC De Gaerde. Omdat de verkeerssituatie beter moet...

De **voorzitter**: Mijnheer Van der Perk, u bent door uw tijd heen.

De heer **Van der Perk** (Zó! Zoetermeer): ...dienen we de motie samen met de PvdA mede in. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel. Ik zie twee interrupties. Eerst van mijnheer Louw en dan van mevrouw Van Werkhoven.

De heer **Louw** (PvdA): Dank u wel, voorzitter. Een vraag aan mijnheer Van der Perk want hij begon te

zeggen dat het hem bevreemdt dat de school nog geen omgevingsvergunning heeft aangevraagd. Ik ben even benieuwd hoe Zó! Zoetermeer er nu in zit. Dus wat vindt u belangrijk? Vindt u het belangrijk dat er aan een afspraak uit 2018 wordt vastgehouden, of vindt u het belangrijk dat zestig leerlingen die nu worden opgevangen in drie noodlokalen daar nog langer kunnen blijven zitten?

De **voorzitter**: Ik kijk even naar mevrouw Van Werkhoven. Is uw vraag in dezelfde lijn? Dan kan mijnheer Van der Perk daar meteen op reageren. Andere vraag? Dan ga ik eerst naar mijnheer Van der Perk.

De heer **Van der Perk** (Zó! Zoetermeer): Ik kijk gewoon naar het belang... Ik vind het belangrijk dat we goed kijken... Ik kom er even niet uit. Sorry.

De **voorzitter**: Dan gaan we eerst naar de vraag van mevrouw Van Werkhoven dan kunt u straks nog even terugkomen op de vraag van de heer Louw.

Mevrouw **Van Werkhoven** (GroenLinks): Ik wil graag aan mijnheer Van der Perk vragen of mijnheer Van der Perk daadwerkelijk denkt dat de verkeersoverlast wordt opgelost als het noodlokaal er niet meer staat, want dan zitten er alsnog genoeg andere kinderen op school met ouders die de kinderen wegbrengen.
En verder kan ik me helemaal vinden in de voorstellen die mijnheer Van der Perk deed om verkeersoverlast te beperken.

De **voorzitter**: Mijnheer Van der Perk.

De heer **Van der Perk** (Zó! Zoetermeer): Nee, ik denk niet dat het verkeersoverlast dan weg is, dus daarom denk ik dat het goed is dat wordt gekeken naar de verkeersoverlast.

De **voorzitter**: Wilt u nog reageren op de vraag van de heer Louw of wilt u het hierbij laten?

De heer **Van der Perk** (Zó! Zoetermeer): Zou de heer Louw de vraag nog een keer kunnen herhalen?

De **voorzitter**: Mijnheer Louw, kunt u de vraag even herhalen?

De heer **Louw** (PvdA): Dat doe ik met liefde. Ik vroeg u waar Zó! Zoetermeer nu zelf staat. U begon in uw inleiding ermee dat het u wat bevreemdt dat de school pas laat of nog helemaal geen nieuwe vergunning heeft aangevraagd. Maar ik wil graag weten hoe u hier nu in zit. Dus mijn vraag was: kiest Zó! Zoetermeer voor een gemaakte afspraak uit 2018 of kiest Zó! Zoetermeer voor zestig leerlingen die we anders nu uit die lokalen moeten halen omdat we toevallig vijf jaar geleden dachten dat we die noodlokalen konden sluiten?

De **voorzitter**: De heer Van der Perk.

De heer **Van der Perk** (Zó! Zoetermeer): De termijn van zeven jaar vinden wij gewoon veel te lang. Dat ten eerste. Wij vinden het wel belangrijk dat die leerlingen goed gehuisvest kunnen worden en volgens mij is er een goed alternatief voor geboden aan het Kerkenbos.

De **voorzitter**: Mevrouw Brouwer.

Mevrouw **Brouwer** (ChristenUnie-SGP): Voorzitter, ik vind dat mijnheer Louw er in zijn vraag aan mijnheer Van der Perk wel een valse tegenstelling van maakt, alsof je alleen maar de good guy of de bad guy kunt zijn. Er zijn natuurlijk nog veel meer overwegingen die hier in meespelen en die zal ik straks in mijn termijn ook toelichten.

De **voorzitter**: Laat uw termijn nu net beginnen. Dus ik zou zeggen, mevrouw Brouwer, brand los. Gaat uw gang.

Mevrouw **Brouwer** (ChristenUnie-SGP): Dat wist ik. Voorzitter, het probleem rond de huisvesting van scholen, waarbij mooie gebouwen extra leerlingen trekken, die vervolgens in noodlokalen zitten, wat natuurlijk nooit de bedoeling kan zijn geweest, is ook voor ouders en leerlingen een vervelende situatie. Maar het is niet iets dat we oplossen met het oprekken van de afspraken. Het was natuurlijk veel beter

geweest als De Piramide in de afgelopen jaren gestuurd had op een passend leerlingaantal, en dan bedoel ik fysiek passend. Vooral omdat de deadline vanaf het begin duidelijk was. Dat betekent dus dat wij niet voor de motie over de omgevingsvergunning zijn. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel mevrouw Brouwer. Dan ga ik ook naar de mijnheer Van den Boomgaard.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Dank u voorzitter. Ik heb al een voorschot genomen met een reactie richting mevrouw Meijer over wat is afgesproken en waarom. Met name omdat op dat laatste geen antwoord is gegeven, wil ik daar toch even op reflecteren. We hebben die afspraak gemaakt omdat er overlast was van het verkeer; te weinig parkeerplaatsen, eenrichtingsverkeer. Ik denk dat wanneer wij als gemeente Zoetermeer kijken naar hoeveel vraag naar leerlingen er is, we eerst moeten kijken naar 'wat kunnen we aanpassen aan de verkeerssituatie? Kunnen wij aan de hand van een oplossing dat euvel wegnemen, waardoor er dus geen grond meer is om het niet te gunnen aan deze school?' Er is een wachtlijst, die school wil meewerken en heeft daarom een afbouwregeling nodig, die ik op zich van harte steun, mits de oorzaak van de onvrede bij deze omwonenden wordt weggenomen. Daarom gaan wij het volgende indienen: wij willen graag het college verzoeken een onderzoek te doen naar hoe de verkeersdoorstroming op de Fivelingo kan verbeteren, waarbij de ouders nog steeds hun kinderen af kunnen zetten, en omwonenden minder last ervaren. We verzoeken daarbij de volgende mogelijke oplossingen te overwegen: tussen Fivelingo en Meerzichtlaan, ter hoogte van Fivelingo 58, een veilige verbinding voor auto's te creëren voor auto's en met de school in gesprek te gaan om volwassenen, ouders, grootouders en wellicht ook leerkrachten in te zetten voor het naar het klaslokaal begeleiden van kinderen van groep 1 tot en met 4 zodat ouders niet hun auto hoeven te verlaten.

De **voorzitter**: Mijnheer Van den Boomgaard, u bent echt ver door de tijd heen. Dus ik wil u vragen af te ronden.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Ik heb nog een punt. Als ik hem nu mag afronden, heel graag.

De **voorzitter**: Die mag u deze keer afronden, maar ik vraag u echt om daar even op te letten.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): En op basis van de uitkomsten van het onderzoek met een voorstel naar de raad te komen hoe de verkeerssituatie en doorstroming wordt verbeterd en ergernissen van omwonenden, de oorzaak dus, ouders en de school worden geminimaliseerd. Dit zullen wij middels een motie indienen.
Dan heb ik alleen nog een verzoek, aan jullie, eigenlijk...

De **voorzitter**: Volgens mij mocht u dit afmaken en mevrouw Brouwer had een interruptie dus die ga ik nu toestaan.

Mevrouw **Brouwer** (ChristenUnie-SGP): Ik herinner me dat ik het vorige week met mijnheer Van den Boomgaard had over die extra doorsteek die je zou kunnen maken voor auto's om de verkeerssituatie op te lossen. Maar als ik het nog eens op de kaart bekijk – ik woon daar vlakbij – zie ik dat de hele Meerzichtlaan allemaal rotondes voor kruisingen heeft. Dat betekent dat je een extra rotonde zou moeten aanleggen om het net zo veilig te maken als alle andere kruisingen. Ik denk dat dat een brug te ver zou kunnen zijn.

De **voorzitter**: Mijnheer Van den Boomgaard.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Ik heb een situatieschets bij de motie ingediend – dank voor deze vraag – waarin dat ook zichtbaar is. Het is dan inderdaad naar de Meerzichtlaan, naar een richting toe, en naar de dichtstbijzijnde rotonde, als men zou willen keren. Voor de rest is er niets extra's nodig. Alleen dus het openbreken van de verbinding.

**Motie nr. 2304-04 ingediend door FVD**
Fivelin-GO

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 11 april 2023;

constaterende dat:
- ouders hun kinderen met de auto naar de school IKC Piramide brengen;

- jonge kinderen, zeker in de groepen 1- 4, niet onbegeleid afgezet kunnen worden bij een kiss and ride;
- de inzet van BOA's weinig heeft opgelost maar wel financiële gevolgen heeft;

overwegende dat:
- omwonenden hinder kunnen ervaren door de opstopping die dagelijks op schooldagen ontstaat;
- door de huidige situatie potentieel gevaarlijke situaties ontstaan voor fietsers, waaronder kinderen;
- auto's door de gehele Fivelingo moeten rijden waarbij verschillende plekken onoverzichtelijk zijn, of extra smal zijn door geparkeerde auto's, waardoor extra risico op ongevallen bestaat;

verzoekt het college om:
- onderzoek te doen hoe de verkeersdoorstroming op de Fivelingo kan verbeteren waarbij zowel de ouders nog steeds hun kinderen af kunnen zetten en omwonenden minder last ervaren;
- de volgende mogelijke oplossing te overwegen:
  - tussen Fivelingo en Meerzichtlaan, t.h.v. Fivelingo 58, een veilige verbinding voor auto's te creeren;
- met de school in gesprek te gaan om volwassenen (ouders/grootouders/leerkrachten/...) in te zetten voor het naar het klaslokaal begeleiden van kinderen van groep 1-4 zodat ouders niet de auto hoeven te parkeren;
- op basis van de uitkomsten van het onderzoek met een voorstel naar de raad te komen hoe de verkeerssituatie en doorstroming wordt verbeterd en ergernissen van omwonenden, ouders en de school worden geminimaliseerd;

en gaat over tot de orde van de dag."

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan ga ik over naar de eerste termijn van de heer Weekenstroo. Gaat uw gang.

De heer **Weekenstroo** (CDA): Dank voorzitter. Vrij recent hebben we het Integraal Huisvestingsplan vastgesteld. Hierin regelen we dit soort onderwerpen met relatie tot huisvesting. Wat nu voor ons ligt, neigt naar een risicoreflex vanuit de raad en hier is het CDA Zoetermeer op tegen. We hebben er grote moeite mee dat er nu, los van de integrale afweging, een afweging gemaakt moet worden. Hier ligt wat ons betreft een verantwoordelijkheid van het onderwijsbestuur. Is er dan ook niet opgelet bij het opstellen van het Integraal Huisvestingsplan? Ik dank OPOZ voor de brief met informatie, maar ik zie in zoals het in de brief beschreven staat weinig reflectie over de eigen oplossingen en eigen mogelijkheden. Zoals bijvoorbeeld de leerlingenstop. De motie van de PvdA zullen we in ieder geval niet mede-indienen en niet steunen, maar tegelijkertijd worstelen we wel met de belangen van de omwonenden, maar ook die van de kinderen.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Weekenstroo. Dan constateer ik dat alle leden van de raad die ik op het lijstje had het woord hebben gevoerd in de eerste termijn en ga ik over naar het college. Wethouder Van der Meer.

Wethouder **Van der Meer**: Voorzitter, het beste is dat ik even van het begin tot nu toe op een rij zet wat er, voor zover mij bekend, gebeurd is. In 2018 lag er een raadsvoorstel bij uw raad. Daar zat ik toen zelf ook in. Dat betrof dat we die noodlokalen neer moesten zetten voor vijf jaar en die kostten € 425.000,00. Daarvan werd € 100.000,00 door de school bijgedragen en € 325.000,00 door de gemeente.
Op dat moment was er al sprake van enig gedoe met het verkeer. Vooral ook op aandringen van mijnheer Van den Boomgaard is toen de toezegging gedaan door onze wethouder – ik heb het teruggekeken – dat het echt maar voor vijf jaar zou zijn. En naar die toezegging heb ik dus als raadslid vijf jaar gekeken, dus die ken ik als geen ander.

De **voorzitter**: Wethouder Van der Meer, een interruptie van mijnheer Van den Boomgaard. Gaat uw gang.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Dank u wel voorzitter. Vorige week zei wethouder Van der Meer hetzelfde. Ik wil daar nog wel even op reageren, ik was commissielid en had totaal geen stemrecht. De raad heeft dus iets besloten en niet ik. Dat ten eerste. En het tweede, waar ik nu ook op terugkom, is dat de oorzaak besproken moet worden en dat we daarop moeten inspelen.

De **voorzitter**: Wethouder Van der Meer heeft het woord.

Wethouder **Van der Meer**: Voorzitter, wethouder Iedema heeft een toezegging gedaan en dat heeft hij in de commissie gedaan en dat doen we heel vaak en dat doen we ook als commissieleden dat vragen. Maar als u dat niet meer wilt, dan zullen we dat onthouden, zeker als het commissieleden betreft. Het spijt me hoor. Ik kan er niets anders van maken. Ik heb vijf jaar lang naar die toezegging gekeken...

De **voorzitter**: Wethouder Van der Meer, een interruptie aan deze kant, mijnheer Boerboom.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Dank u wel voorzitter. Ik vind toch dat de wethouder iets te kort door de bocht gaat door het te hebben over een toezegging aan de raad want in de brief en aan de school heeft u gecommuniceerd dat het een besluit is geweest van de gemeenteraad en wij hebben als fractie daar nooit over kunnen stemmen. Er worden wel vaker toezeggingen gedaan, maar ik vind het wat kort door de bocht om dat als besluit te communiceren. Ik wil u dan ook juist daarom vragen ons daarover wel te informeren.

De **voorzitter**: Wethouder Van der Meer.

Wethouder **Van der Meer**: Als u kijkt in het besluit dat u heeft genomen, is dat een besluit dat u heeft genomen over noodlokalen voor vijf jaar. Daarop heeft de commissie gezegd aan de wethouder 'weet u zeker dat het vijf jaar wordt? Wilt u een toezegging doen dat het echt niet langer duurt dan die vijf jaar die in het besluit staat?' Daar heeft u over besloten. Toen heeft de wethouder gezegd 'ja, ze blijven uiterlijk tot 2023'. Tot zover wat wij allemaal weten dat er toen is gebeurd. Ik heb ook de film even teruggespeeld.
Vervolgens is dus al die tijd duidelijk geweest dat die noodlokalen er voor vijf jaar stonden. Op een gegeven ogenblik is in september ambtelijk aan de school en naderhand aan het bestuur gecommuniceerd 'denk eraan dat we aan het eind van de rit van dit jaar die noodlokalen moeten weghalen'.

De **voorzitter**: Wethouder Van der Meer, een interruptie aan die kant. Mijnheer Van den Boomgaard.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Dank u voorzitter, het duurde even, maar nogmaals dank. Ik vind de wethouder nogal populistisch reageren over wat ik heb gedaan in het verleden. En dat is prima. Maar op het tweede waarop ik reageerde, reageert de wethouder weer niet. Dat was de oorzaak. De oorzaak waarom ik tegen was, is nog steeds de oorzaak waarom de omwonenden tegen zijn, het verkeersprobleem. Dat moeten we oplossen en dan kunnen we door. Dat is ook waarom ik een optie wil geven eigenlijk over de inmiddels drie moties: kunnen we eerst een verkeersbesluit bespreken alvorens we als raad een besluit nemen over de drie noodlokalen? Als we het oplossen voor de omwonenden, is er geen probleem voor die drie lokalen.

De **voorzitter**: Wethouder Van der Meer.

Wethouder **Van der Meer**: Ja voorzitter. Ik probeer alsmaar de chronologie te volgen. Daarna gaan we het hebben over de verschillende moties.
In ieder geval, nadat deze besluiten waren genomen is er in september contact opgenomen door ons in het ambtelijk overleg door te zeggen 'denk eraan dat die noodlokalen dadelijk weg moeten'. We hebben op een gegeven ogenblik een overleg gehad met de schoolbesturen over het IHP en, en marge van dat IHP – bij de rondvraag, of in ieder geval los daarvan, het stond niet op de agenda – is gezegd 'kunnen we die noodlokalen houden?' Op dat moment heb ik gezegd 'nee, want er ligt en een besluit en een toezegging dat het in 2023 ophoudt'.
Vervolgens is er steeds ambtelijk overleg geweest en is in februari van dit jaar de brief gestuurd aan het bestuur 'denk eraan, dit is wat nu aan de orde is en wij hebben voor uw in het Kerkenbos drie lokalen klaarstaan zodat u in ieder geval de kinderen die u nu nog in de noodlokalen heeft, onder kunt brengen'.
Op 9 maart jl. is er ook nog een ambtelijk overleg geweest. Daarin is gesproken – en daarvan heb ik alleen een stukje van het verslag gekregen dat door OPOZ is opgesteld – over het afspreken van hoe met Zwanenbos afgestemd moest worden voor het Kerkenbos, er is besproken dat er een brief was ontvangen dat de huur was opgezegd bij de verhuurder, dat de beoogde verschuiving op 1 augustus a.s. zou worden gehouden en hoe er gecommuniceerd zou worden met de school en met iedereen die er wat mee te maken had.
Dus ik weet niet beter of we waren gewoon bezig om die lokalen op te doeken. We hebben ook de huur opgezegd. Dus eigenlijk had ik tot de vragen die vooraf gingen aan de commissie van vorige week, niet

in beeld dat er een groot probleem was met het verwijderen van die noodlokalen want we gingen lokalen aanbieden aan het Kerkenbos. En dat doen we ook precies volgens onze verordening binnen een bepaalde afstand van de school. Het is één kilometer en het is dus vijf minuten op de fiets en een kwartier lopen. Dat is volgens onze verordening gewoon zoals het zou kunnen.
Op een gegeven ogenblik kunnen we natuurlijk kijken en zeggen 'moeten we ermee doorgaan?' Dat betekent om te beginnen dat we opnieuw een vergunning moeten aanvragen.

De **voorzitter**: Wethouder Van der Meer, een interruptie van mijnheer Louw.

De heer **Louw** (PvdA): Ik slik hem even weer in want volgens mij komt de wethouder nu op het punt waarover ik wilde vragen.

De **voorzitter**: Gaat u verder.

Wethouder **Van der Meer**: Als we die vergunning gaan aanvragen hebben we natuurlijk een heel dikke kans dat daar ook een heel flinke bezwaarprocedure achteraankomt, want die mensen uit de buurt hebben vijf jaar lang overlast gehad van de school en het verkeer en het parkeren, waardoor hun auto's werden geblokkeerd en weet ik veel wat er allemaal aan de hand was. Daar is best veel over geklaagd. En we hebben steeds gezegd 'het is maar voor vijf jaar'. Dus op het moment dat we nu opnieuw een vergunning aanvragen, hebben we heel grote kans dat we ook allemaal bezwaren krijgen.
Nog los daarvan staat het gegeven, als we een afspraak zouden maken, dat we op dit moment op een heleboel plekken in Zoetermeer nog meer noodlokalen hebben. We willen van die noodlokalen af. Van een aantal plekken weten we dat we er nog een heel tijdje mee doorgaan, maar we hebben ook nog noodlokalen waarover we met de scholen hebben afgesproken 'op een gegeven moment moet het klaar zijn'. Als we nu zeggen 'als je naar de raad komt en je komt met een verhaal, dan gaan die afspraken weg', krijgen we het nooit voor elkaar een beetje ordentelijk te werken. Dus we willen echt op een gegeven moment een beetje betrouwbaar bestuur zijn. Natuurlijk zijn er ook heus wel eens afspraken die we met elkaar maken waar we op een goed moment op terug moeten komen, maar dan doen we dat ook onderbouwd en hebben we een plan en noem maar op. Maar dat is op dit moment eigenlijk niet aan de orde.

De **voorzitter**: Wethouder Van der Meer, een interruptie van mijnheer Louw.

De heer **Louw** (PvdA): Dank u wel. Even over de verkeersproblematiek. Ik snap heel goed dat u dat zegt. Daarom hebben we ook in 2018 richting de omwonenden een uitspraak gedaan.

Wethouder **Van der Meer**: Voorzitter, een moment, even voor de orde. Ik ga vertellen over de noodlokalen en dadelijk gaat mevrouw Ter Laak het over het verkeer hebben want die heeft daar alle verstand van. Dus als u nu aan mij over het verkeer gaat vragen, gaat het niet goed. Misschien kunnen we het even in tweeën delen.

De **voorzitter**: Ja, maar ook gezien de tijd, want er zijn nog drie minuten over voor het college, kijk ik even of er nog een vraag is naar aanleiding van de vergunningskwestie aan wethouder Van der Meer, anders ga ik nu naar wethouder Ter Laak voor de verkeerssituatie.

De heer **Louw** (PvdA): Toch een vraag over de vergunning, voorzitter.

De **voorzitter**: Gaat uw gang, mijnheer Louw.

De heer **Louw** (PvdA): En als mevrouw Ter Laak er antwoord op geeft, vind ik dat ook prima, ik stel de vraag aan het college. U zegt 'we verwachten heel veel bezwaren van omwonenden als we een nieuwe omgevingsvergunning aanvragen'.

Wethouder **Van der Meer**: Nee, dat heb ik niet gezegd.

De **voorzitter**: Wethouder Van der Meer, het is goed als u even de microfoon uitzet.

De heer **Louw** (PvdA): Oké. Ik parafraseer de wethouder: er zullen vast veel bezwaren komen als we een omgevingsvergunning gaan aanvragen want tegen de verkeersproblematiek hebben mensen de vorige keer ook al bezwaar gemaakt en dat is nog steeds het geval. Maar die verkeersproblematiek

gaat toch niet weg als er zestig leerlingen minder zitten op een school van 340? Het zijn ook een beetje verwachtingen die u schept, namelijk 'we halen die noodlokalen weg en dan is het verkeersprobleem opgelost'. Zo zie ik dat in ieder geval niet.

De **voorzitter**: Wethouder Van der Meer.

Wethouder **Van der Meer**: Voorzitter, dat heb ik helemaal nooit gezegd. Ik zeg alleen dat de mensen al vijf jaar last hebben, en extra last hebben, doordat er veel meer leerlingen zijn dan waar de school eigenlijk voor gebouwd is. Het was van het begin af aan een verkeersprobleem. Ik denk niet dat het weggaat. Ik denk ook niet dat er heel veel mensen gaan protesteren maar ik denk wel een aantal mensen uit die straat die al vijf jaar lang zitten te hopen dat het minder wordt. Want ik kan me zomaar indenken dat heel veel mensen die ergens anders wonen echt geen bezwaar gaan aantekenen, maar zelfs als er een persoon bezwaar aantekent, heb je een heel ritueel te gaan voordat je verder kunt. Voorzitter, verder heb ik de motie...

De **voorzitter**: Interruptie van mijnheer Van den Boomgaard. En dan stel ik voor dat we overgaan naar de verkeerssituatie. Mijnheer Van den Boomgaard.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Ja, voor we het over het verkeer hebben, toch nog even een opmerking van de wethouder die aangeeft dat omwonenden klachten hebben over zestig extra leerlingen. Dat lijkt me totaal niet het geval. En als dat het geval is, dan zou ik dat graag per mail willen zien. Er is alleen overlast aangaande het verkeer. Er is ook duidelijk aangegeven door de school zelf dat als die drie noodlokalen weg zouden gaan, er nog steeds de opstoppingen zouden blijven en de overlast voor de omwonden dus zou blijven. Dus het is niet of/of, ik denk dat we en/en kunnen doen. Dus en we moeten als gemeente een oplossing zoeken voor de verkeersproblematiek en daar zullen we straks wethouder Ter Laak nog over horen, en we kunnen wat aan de wachtlijsten doen voor deze school, onder andere met deze school, door gewoon die drie noodlokalen open te houden. Dan is iedereen gewoon tevreden.

De **voorzitter**: Wethouder Van der Meer, daar nog een reactie op?

Wethouder **Van der Meer**: Dan blijf ik een herhaling van zetten doen. De verkeersproblematiek en de noodlokalen staan een beetje los van elkaar.

De **voorzitter**: Ik stel voor dat we nu naar wethouder Ter Laak gaan naar aanleiding van de vragen over de verkeerssituatie. Wethouder Ter Laak.

Wethouder **Ter Laak**: Dank u wel voorzitter, de verkeerssituatie rondom De Piramide is bekend en geeft al jaren overlast in de buurt en in de wijk. Het doet echt iets met de leefbaarheid voor de bewoners in de omgeving. En omdat het al jaren een probleem is, zijn we er ook al jaren mee bezig. Er zijn vele gesprekken geweest met de buurtbewoners, met de school, vanuit handhaving, vanuit de wijkregisseur, er zijn verkeerscommissies gestart en er is volop gesprek en alle verkeerstechnische oplossingen die bedacht zijn, zijn ook al in uitvoering gebracht. Dan heb ik het over een stopverbod, geldend op bepaalde tijden op een deel van de Fivelingo om te voorkomen dat ouders stoppen en hun auto laten staan om hun kind af te leveren bij de school. Dat stopverbod bleek niet te handhaven in de praktijk, want als er file ontstaat, dan werkt het niet. Dus dat gaat uiteindelijk niet. Er is een eenrichtingsverkeer ingesteld op het parkeerterrein bij de school om de doorstroming te verbeteren. Er zijn verplichte rijrichtingen vanaf het parkeerterrein, rechtsaf, ingesteld. Er is een kiss&ride-zone gerealiseerd voor het in- en uitstappen, met de bedoeling dat er zo kort mogelijk wordt geparkeerd. Het is een IKC en dat zijn kinderen van nul tot dertien. Zeker de kleine kinderen zullen echt met begeleiding van ouders de school in worden gebracht en 's avonds worden opgehaald.
Eigenlijk is onze slotconclusie: verkeerstechnisch zijn er geen oplossingen. De enige echte oplossing die er is, is alle kinderen lopend en op de fiets naar school laten gaan. Dat zou echt, echt de leefbaarheid in de wijk verbeteren. En bovendien, lopend en op de fiets naar school doet ook nog iets met je gezondheid en gezondheid is essentieel om goede leerprestaties te halen. Dus dat is echt de noodkreet hier: doe dat!
Andere opties die we nog in het vat hebben. Het is al gezegd, de noodlokalen afbreken, dan heb je minder leerlingen. Het is maar de vraag of dat gaat werken. Het werd al gezegd door de insprekers eerder, dan moeten die ouders naar de andere school en of je daardoor echt minder verkeersbewegingen krijgt, dat durf ik niet hardop te zeggen.

Een andere optie is dat het personeel verderop in de wijk gaat parkeren zodat er iets meer ruimte komt bij de school. Een andere optie zou zijn om verschillende begin- en eindtijden te hanteren zodat je het verkeer meer spreidt over de tijd. Maar bij al die oplossingen zeg ik er wel bij dat de ervaring leert dat op het moment dat je het verkeer gaat uitspreiden, er ook weer meer vervoersbewegingen bij komen. Dus dat het op termijn ook weer vastloopt. Een andere oplossing is dat ouders als verkeersouders aan de slag gaan en op piekmomenten daar echt staan en blijven zeggen tegen andere ouders wat het doet met de wijk en hen erop aanspreken.
Dus ik herken me in de motie. Het enige dat ik erover kan zeggen: hij is al volledig uitgevoerd. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel wethouder Ter Laak. Dat was precies binnen de tijd van het college dus ik stel voor dat we naar de tweede termijn van de gemeenteraad overgaan. Ik begin met mijnheer Louw.

De heer **Louw** (PvdA): Dank u wel. Ik probeer nog even te laten bezinken wat wethouder Ter Laak net vertelde. Ik snap haar heel goed. Het gaat eigenlijk om gedrag. Het is ook een verschuivingsrisico; als we de noodlokalen sluiten, gaan de ouders die de kinderen daar nu hebben, naar elders. Hopelijk zijn ze niet allemaal met de auto, maar het kan ook zijn dat ze straks juist de auto pakken omdat ze verder weg moeten. Eigenlijk hoor ik de wethouder dat ook zeggen. Dat onderschrijft misschien toch ook wel een langer verblijf op deze plek in die drie noodlokalen van deze leerlingen.
Ik heb eigenlijk geen aanvulling op de eerste termijn, behalve dat ik nu zelf een beetje in een spagaat zit want ik heb de VVD horen zeggen – en ik krijg ook signalen van andere coalitiepartijen – dat zij wel vinden dat er iets moet gebeuren, maar die termijn van zeven jaar eigenlijk veel te lang vinden. Ik wil in de tweede termijn de coalitiepartijen vragen wat dan wel een redelijke termijn is. En met een jaar, dat heb ik de VVD horen zeggen, denk ik dat we de school niet helpen, en ook ouders en leerlingen niet.

De **voorzitter**: Mag ik u verzoeken af te ronden? Uw tijd zit erop. Mevrouw Meijer, interruptie. Gaat uw gang.

Mevrouw **Meijer** (VVD): Dank u wel voorzitter. Dat was ook een beetje mijn uitnodiging in de eerste termijn: kunnen we tot elkaar komen? Ik heb onze motie ook niet ingediend omdat we hoopten... Het is jullie motie, jullie komen hiervoor op zogezegd, dus ik gun jullie in de eerste plaats ook dat die het dan haalt. Maar waar zit dan het compromis in die termijn? Zouden we daar iets in kunnen vinden waarin een meerderheid zich kan vinden? Wij dachten een jaar, want dan heb je een jaar de tijd om alsnog of die verkeerssituatie te veranderen of een andere alternatieve locatie zo in te richten.

De **voorzitter**: Voordat dit een openbare... Mijnheer Louw mag reageren en dan stel ik voor dat we doorgaan met de tweede termijn.

De heer **Louw** (PvdA): Is het goed als we dan nu toch even schorsen? Want anders gaan we hier in het openbaar een beetje handjeklap doen.

De **voorzitter**: Doet u een verzoek tot schorsing?

De heer **Louw** (PvdA): Ik doe een verzoek tot schorsing.

De **voorzitter**: Dan gaan we nu schorsen en dan schors ik tot 23.35 uur. Ik schors de vergadering.

Schorsing

De **voorzitter**: Als iedereen zijn of haar plaats weer heeft ingenomen, heropen ik de vergadering iets later dan tot de tijd die we oorspronkelijk hadden geschorst. Ik heb begrepen dat ik het woord mag geven aan de heer Louw.

De heer **Louw** (PvdA): Dank u wel voorzitter, voor alles is een eerste keer en voor mij is dit een eerste keer om op deze manier te komen tot een herziene motie. Dat betekent dat de motie die de PvdA met een aantal partijen heeft ingediend om de noodlokalen nog zeven jaar in stand te houden gewijzigd is na overleg met de meeste andere partijen in deze raad.
Volgens mij is het handig als ik hem nu even voorlees. Hij is ook geprint en ik kan hem ook vast aan de bode geven, maar dan weet iedereen welke motie nu wordt ingediend:
De gemeenteraad van Zoetermeer, in vergadering bijeen op 11 april 2023, gehoord de beraadslagingen

verzoekt het college: 1. toezegging 20, voorheen 749, te herroepen, 2. de omgevingsvergunning voor de noodlokalen te verlengen tot 1 augustus 2025, 3. met OPOZ in gesprek te gaan om tot een gefaseerd plan te komen om er zeker van te zijn dat de noodlokalen na 2025 niet meer gebruikt hoeven te worden, 4. met de dekking als uitgangspunt te nemen dat OPOZ de kosten betaalt, zoals door OPOZ zelf aangegeven, vanavond ook in de stukken die zij hebben achtergelaten, 5. opknappen van het Kerkenbos door te zetten om ingezet te kunnen worden door De Piramide als de omgevingsvergunning niet wordt toegekend door een bezwaarprocedure en als laatste punt om de verkeersoverlast te verminderen, OPOZ te laten regelen vrijwilligers in te zetten. Ondertekend door de volgende partijen: PvdA Zoetermeer, GroenLinks Zoetermeer, SP Zoetermeer, D66 Zoetermeer, VVD Zoetermeer, FVD, Zoetermeer Vooruit, LHN, PVV en PDvZ.

**Motie nr. 2304-03A ingediend door PvdA, GroenLinks, SP, D66, VVD, FVD, Zoetermeer Vooruit, LHN, PVV en PDvZ**
Omgevingsvergunning noodlokalen IKC De Piramide

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 11 april 2023;
gehoord de beraadslagingen verzoekt het college;

verzoekt het college:
- toezegging 20 (voorheen 749) te herroepen;
- de omgevingsvergunning voor de noodlokalen te verlengen tot 1 augustus 2025;
- met OPOZ in gesprek te gaan om tot een (gefaseerd) plan te komen om er zeker van te zijn dat de noodlokalen na 2025 niet meer gebruikt hoeven te worden;
- met de dekking als uitgangspunt te nemen dat OPOZ de kosten betaalt, zoals door OPOZ zelf aangegeven;
- opknappen van het Kerkenbos door te zetten om ingezet te kunnen worden door De Piramide als de omgevingsvergunning niet wordt toegekend door een bezwaarprocedure;
- om de verkeersoverlast te verminderen, OPOZ te laten regelen vrijwilligers in te zetten;

en gaat over tot de orde van de dag."

De **voorzitter**: Dank u wel dan gaat deze motie mee, en dan moet u dat nog even aangeven, maar als ik het goed begrijp wordt zowel uw motie 02 als 03 ingetrokken. Of blijft de aanpak verkeerssituatie staan?

De heer **Louw** (PvdA): Beide moties worden ingetrokken.

De **voorzitter**: Beide worden ingetrokken. Dank u wel. Mevrouw Brouwer, gaat uw gang.

Mevrouw **Brouwer** (ChristenUnie-SGP): Ik vraag me af of sommige van de punten die net voorgelezen zijn, misschien voorwaarden zijn voor de rest. Want er staat bijvoorbeeld 'OPOZ regelt vrijwilligers'. Als dat niet gebeurt, geldt dan de rest van de motie ook niet?

De **voorzitter**: De heer Louw.

De heer **Louw** (PvdA): Deze motie roept het college op deze punten te realiseren. En dat betekent dat we het college oproepen met OPOZ te regelen dat de verkeerssituatie daar door vrijwilligers wordt begeleid.

De **voorzitter**: Mevrouw Brouwer nog een reactie?

Mevrouw **Brouwer** (ChristenUnie-SGP): En als de dekking door OPOZ niet wordt gerealiseerd, dan roept de motie nog steeds op de toezegging te herroepen en tot 1 augustus 2025 de situatie te verlengen? Dus ook dat is geen voorwaarde, alleen maar een oproep aan het college?

De **voorzitter**: Mevrouw Meijer op hetzelfde onderwerp? O, antwoord. Gaat uw gang.

Mevrouw **Meijer** (VVD): Dank u wel voorzitter. Wat mevrouw Brouwer zegt, klopt op zich wel. We proberen iets te zoeken waarmee we de leerlingen en de school tegemoet kunnen komen en tegelijkertijd wel een aantal voorwaarden te stellen waaronder dat gebeurt. Dus als een van de punten niet

uitvoerbaar blijkt, hoort de raad het graag.

De **voorzitter**: Dank u wel. Ik kijk even rond want ik was namelijk halverwege de tweede termijn, om maar even te recapituleren waar we gebleven waren. Dat was mijnheer Louw. Ik gaf aan dat hij door zijn tijd was, dus ik ga nog even het lijstje af voor de tweede termijn. Mevrouw Van Werkhoven.

Mevrouw **Van Werkhoven** (GroenLinks): Ja, zo! Er is even wat veranderd in de tweede termijn tussen de eerste en de tweede spreker. Maar we zijn blij dat er een nieuwe motie ligt om het met twee jaar te verlengen zodat er een goede oplossing gezocht kan worden.
En even nog een ding, wat GroenLinks betreft, kan een vergunning verlengd worden. Er stond nergens in het oorspronkelijke raadsvoorstel dat de vergunning na vijf jaar niet eventueel verlengd zou kunnen worden. Andere vergunningen zoals bijvoorbeeld bij De Edelsteen en de PI zijn ook verlengd. Tot zover.

De **voorzitter**: Dank u wel. Mijnheer Velner.

De heer **Velner** (SP): We hebben nu toch raadsbreed een invulling gevonden voor 'een periode van naar verwachting vijf jaar', en dat zijn er uiteindelijk zeven geworden.

De **voorzitter**: Mijnheer Van der Vlies.

De heer **Van der Vlies** (Zó! Zoetermeer): Ik ben even in de war omdat mijnheer Velner zegt 'raadsbreed'.

De **voorzitter**: We gaan straks naar de stemming. Anderen nog? Dan mijnheer Ekkelenkamp voor de tweede termijn.

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Dank u wel. Ik denk dat we nu, misschien niet raadsbreed, maar met een groot deel van de raad dan, iets gevonden hebben dat in ieder geval de school lucht kan geven. Ik hoop dat de verdere bespreking met de wethouder goed verloopt en dat dit dan de oplossing is voor de komende twee jaar.

De **voorzitter**: Mevrouw Meijer, tweede termijn? Geen behoefte. Mevrouw Bink.

Mevrouw **Bink** (Zoetermeer Vooruit): Voorzitter. We zijn blij dat we toch nog tot een oplossing zijn gekomen en we staan op de motie.

De **voorzitter**: Dank u wel. Mijnheer Van der Perk.

De heer **Van der Perk** (Zó! Zoetermeer): Geen behoefte.

De **voorzitter**: Mevrouw Brouwer.

Mevrouw **Brouwer** (ChristenUnie-SGP): Bedankt voorzitter. We snappen het zoeken naar een compromis, maar de andere argumenten die bijvoorbeeld mevrouw Van der Meer net heeft gedeeld, zoals de precedentwerking voor andere scholen, die straks terecht ook allemaal in de rij zullen staan om twee jaar verlenging te krijgen voor de noodlokalen en dat de alternatieve lokalen gewoon in de kaders passen qua afstand en dergelijke, blijven allemaal overeind staan. Dus die constructie met die voorwaarden die verborgen zijn in de motie, maar die je niet kunt handhaven door de motie uit te voeren, klopt gewoon niet. We zullen hier niet mee in stemmen.

De **voorzitter**: Mijnheer Ekkelenkamp.

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Dank u wel voorzitter. Ik denk dat het niet zo'n vaart gaat lopen met die precedentwerking want we hebben eigenlijk twee grote schoolbesturen in de stad en ik kan me niet voorstellen dat OPOZ dit nu voor andere scholen ook zal doen en dat Unicoz ook komt, want ze hebben inmiddels ook afspraken gemaakt over hoe om te gaan met dit soort situaties in de toekomst. Dus ik ben niet zo bang voor de precedentwerking.

De **voorzitter**: Mevrouw Wortel.

Mevrouw **Wortel** (Lijst Hilbrand Nawijn): Dank u wel voorzitter. Ook ik sloeg even aan op het woord

precedentwerking. Volgens mij leveren we maatwerk op dit moment. Of het nu helemaal de juiste weg is die we nu bewandelen, met alles dat eraan vooraf is gegaan, is de vraag. Maar ik denk dat we een mooi compromis hebben; niet tot 2030 maar een aantal jaar. Dat geeft de school mooi de gelegenheid om tot een oplossing te komen. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dan ga ik verder met de tweede termijn. Mijnheer Van den Boomgaard.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Dank u wel voorzitter. Ook wij zijn bijzonder verheugd met dit compromis. Het geeft lucht, dat is erg belangrijk, met name voor de zestig kinderen en hun ouders die in onzekerheid zaten. Dat is wel belangrijk te noemen.
Er blijft wel een ding staan. Ik denk dat we wel de hand in eigen boezem moeten steken en als gemeenteraad ook kritisch moeten kijken – en ik heb een aantal concrete voorstellen in de motie gedaan, wellicht zijn dat opties – naar de verkeerssituatie en wat daar haalbaar is en wat we daar zouden kunnen doen. Hetzij bijvoorbeeld door het uitbreiden van de kiss&ride-strook, zodat die net iets langer is en groter is want die verkeersproblematiek blijft, ondanks dat de drie lokalen over twee jaar weg zullen zijn. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dat is het einde van uw tweede termijn. Mijnheer Weekenstroo nog een tweede termijn?

De heer **Weekenstroo** (CDA): Voorzitter, ik heb me even afgezonderd van het kluitje raadsleden dat daar stond. Ik vind dat we dat hier in openbaarheid moeten doen. De omwonenden verdienen de inzichten die we hier als raad over en weer naar elkaar toespelen. Ik voel me er niet senang bij.
Tevens sluit ik me deels aan bij de woorden die mevrouw Brouwer al eerder uitsprak.

De **voorzitter**: Dank u wel. Ik ga naar het college. Wethouder Van der Meer.

Wethouder **Van der Meer**: Voorzitter. Ik geloof niet dat ik toezeggingen kan herroepen maar ik kan ze beschouwen als afgedaan. Ik weet niet of dit allemaal gaat lukken. Zo gauw ik merk dat het niet lukt, kom ik naar u terug en stuur ik u een memo. Ik ben er niet enthousiast over. Maar ik denk dat er een dikke meerderheid op zit. Ik heb nog niet geteld, maar in die zin wacht ik gewoon even de stemming af. Dank u wel.

De **voorzitter**: Wethouder Ter Laak nog ten aanzien van de verkeerssituatie.

Wethouder **Ter Laak**: Ik heb net geluisterd naar het nieuwe dictum van de motie, voorgelezen door de heer Louw maar ik heb het nog niet gelezen dus ik moet het nog op me laten inwerken, maar zoals ik hoorde 'de school gaat vrijwilligers inzetten om de verkeerssituatie te verbeteren', is dat echt een actie die school zal moeten ondernemen.
En als het gaat om de motie van FVD. Daar doet u een aantal concrete voorstellen. Daarvan kan ik zeggen dat een aantal van die voorstellen reeds uitgevoerd is en onderzocht is en niet haalbaar/niet mogelijk is gebleken. Zoals verlengen van de kiss&ride-strook. Dat is geen optie, tenzij alle leerkrachten ergens anders gaan parkeren, tenzij omwonenden hun parkeervakken willen opgeven zodat dat een kiss&ride-zone kan worden. Ik denk niet dat de omwonenden daar blij van zullen worden. Dus eigenlijk zeg ik daarvan 'dat hebben we al onderzocht, dat is al uitgevoerd, die motie is al afgedaan'.

De **voorzitter**: Dank u wel. Ik constateer dat we daarmee aan het eind van de tweede termijn van het college komen en daarmee ook aan het eind van de beraadslaging. Ik ga over tot stemming over de moties die zijn ingediend. Ik constateer dat moties 2304-02 en 2304-03 zijn ingetrokken. Die zijn geen onderdeel meer van de besluitvorming.
Dan motie 2304-03A,de aangepaste motie zoals net voorgelezen door de heer Louw. Ik ga even vragen wie daar een stemverklaring over wil afgeven. Mijnheer Van der Perk, gaat uw gang.

De heer **Van der Perk** (Zó! Zoetermeer): Dank u voorzitter, we vrezen dat dit precedentwerking kan hebben bij andere scholen. Daarom zullen we tegen stemmen.

De **voorzitter**: Anderen voor een stemverklaring? Dat is niet het geval, dan breng ik deze motie in stemming. Ik vraag de raadsleden die tegen de motie zijn hun hand op te steken.
Tegen zijn CDA, Zó! Zoetermeer en ChristenUnie-SGP; 28 voor, 7 tegen, de motie is aangenomen.
Motie nr. 2304-04 Fivelin-GO van FVD. Wie wenst daar een stemverklaring over af te geven? Mijnheer Louw.

De heer **Louw** (PvdA): We hebben het veel gehad over verminderen van de verkeersoverlast. Ik vind deze motie te specifiek eerlijk gezegd. Hij biedt ook weinig ruimte voor het college en daarom zullen wij tegen stemmen.

De **voorzitter**: Dank u wel. Anderen voor een stemverklaring? Niet het geval. Mag ik de leden van de raad die voor deze motie zijn vragen hun hand op te steken?
Voor is FVD, daarmee is deze motie met 1 stem voor en 34 tegen verworpen.

**8. Sluiting**

De **voorzitter**: Daarmee komen we aan het eind van de beraadslagingen van deze raadsvergadering en zijn we net over 24.00 uur geëindigd in de nieuwe dag. Dan wens ik u allen een heel goede nacht. Welterusten en ik sluit de vergadering.

Sluiting om 00.06 uur

Vastgesteld in de openbare vergadering van 15 mei 2023,

de griffier, de voorzitter,

drs. R. Blokland MCM drs. M.J. Bezuijen